

កម្រងវីធានសាគរណ៍តវិជ្ជា

ប្រឡងស្រាវជ្រាវកម្រិតមូលដ្ឋាន

ឆ្នាំ ២០០២ ដល់ ២០១៧

ចងក្រង និង ធ្វើកំណែដោយ ប្រឹក្សា ជាតិ

ឯកសារទូទៅ

Facebook.com/document4khmer

ប្រព័ន្ធគំណោះដឹង និង ឯកសារទូទៅ

document4khmer.wordpress.com

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមធ្យមសិក្សា បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ១១ តុលា ២០០២

វិញ្ញាបនបត្រ : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $x^2 - 2x + 5 = 0$ ។

ខ. គណនាបូសកាអ៊ែរនៃចំនួនកុំផ្លិច $8 - 6i$ ។ (១ពិន្ទុ)

II. ក. គណនារង្វង់ក្រាលមិនកំណត់ : $I = \int \cos^2 x dx$, $J = \int x \sin x dx$ ។

ខ. រកព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $f(x) = 2x(x^3 + 1)$ ដោយដឹងថាព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍នេះស្មើ 3 កាលណា $x = -1$ ។ (២ពិន្ទុ)

III. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \frac{x-1}{|x|+1}$ ។

ក. សិក្សាភាពជាប់នៃអនុគមន៍ f ត្រង់ចំណុច $x = 0$ ។

ខ. តើអនុគមន៍ f មានដេរីវេត្រង់ចំណុច $x = 0$ ឬទេ ? (១ពិន្ទុ)

IV. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E) : y'' + 4y' + 4y = 0$ ។

ខ. គេឱ្យសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(F) : y'' + 4y' + 4y = -4x$ កំណត់ចំនួនពិត a និង b ដែលអនុគមន៍ $\varphi : x \mapsto ax + b$ ជាចម្លើយនៃ (F) ។ (១ពិន្ទុ)

V. ក្នុងកម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $A(2, 2, 2)$, $B(2, 0, 1)$ និង $C(4, 1, -1)$ ។

ក. បង្ហាញថាត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ B ។

ខ. រកសមីការប្លង់កាត់តាមចំណុចទាំងបីនេះ ។ (១ពិន្ទុ)

VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2}$ ។

ក. សិក្សាទិសដៅអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងក្រាបអនុគមន៍ f ។

ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡាផ្នែកក្នុងខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) បន្ទាត់ $x = 2$ និង $x = 5$ ។ (២ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០២

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច

គេមាន $x^2 - 2x + 5 = 0$

$$x^2 - 2x + 1 = -4$$

$$(x+1)^2 = -4$$

$$x+1 = \pm\sqrt{-4}$$

$$x = -1 \pm 2i$$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = -1 \pm 2i$ ។

ខ. គណនាឫសការ៉េនៃចំនួនកុំផ្លិច $8-6i$

គេតាង z ជាឫសការ៉េនៃចំនួន $8-6i$

គេបាន $z^2 = 8-6i$

នាំឱ្យ $z = \pm\sqrt{8-6i}$

$$= \pm\sqrt{9-6i-1}$$

$$= \pm\sqrt{9-6i+i^2}$$

$$= \pm\sqrt{(3-i)^2} = \pm(3-i)$$

ដូចនេះ ឫសការ៉េនៃ $8-6i$ ស្មើនឹង $3-i$, $-3+i$ ។

II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់

$I = \int \cos^2 x dx$ (តាម $2\cos^2 x = 1 + \cos 2x$)

$$= \int \frac{1 + \cos 2x}{2} dx$$

$$= \frac{1}{2} \left(x + \frac{1}{2} \sin 2x \right) + c, \quad c \text{ ជាចំនួនថេរ}$$

$$= \frac{1}{2} x + \frac{1}{4} \sin 2x + c$$

ដូចនេះ $I = \frac{1}{2} x + \frac{1}{4} \sin 2x + c$ ។

$J = \int x \sin x dx$ (ប្រើអាំងតេក្រាលដោយផ្នែក)

គេតាង $u = x$ នោះ $du = dx$

$dv = \sin x dx$ នោះ $v = -\cos x$

រួមមន្ត $\int u dv = uv - \int v du$

គេបាន $\int x \sin x dx = -x \cos x - \int -\cos x dx$

$$= -x \cos x + \sin x + c, \quad c \text{ ថេរ}$$

ដូចនេះ $J = -x \cos x + \sin x + c$ ។

ខ. រកព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $f(x) = 2x(x^3+1)$

គេតាង $F(x)$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$

នាំឱ្យ $F(x) = \int f(x) dx = \int 2x(x^3+1) dx$

$$= 2 \int (x^4 + x) dx$$

$$= 2 \left(\frac{x^5}{5} + \frac{x^2}{2} \right) + c$$

ដោយ $F(-1) = 3$ នោះ $2 \left(\frac{(-1)^5}{5} + \frac{(-1)^2}{2} \right) + c = 3$

គេបាន $-\frac{2}{5} + 1 + c = 3 \Rightarrow c = \frac{12}{5}$

ដូចនេះ $F(x) = \frac{2x^5}{5} + x^2 + \frac{12}{5}$ ជាព្រីមីទីវនៃ $f(x)$ ។

III. ក. សិក្សាភាពជាប់នៃអនុគមន៍ f ក្នុងចំណុច $x=0$

គេមាន $f(x) = \frac{x-1}{|x|+1} = \begin{cases} \frac{x-1}{x+1} & \text{បើ } x \geq 0 \\ -1 & \text{បើ } x < 0 \end{cases}$

អនុគមន៍ f ជាប់ក្នុង $x=0$ លុះត្រាតែ វាផ្ទៀងផ្ទាត់

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0)$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (-1) = -1$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x-1}{x+1} = \frac{0-1}{0+1} = -1$$

$$f(0) = \frac{0-1}{0+1} = -1$$

នាំឱ្យ $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0) = -1$

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍ជាប់ក្នុង $x=0$ ។

ខ. តើអនុគមន៍ f មានដេរីវេក្នុងចំណុច $x=0$ ឬទេ?

បើ f មានដេរីវេក្នុង $x=0$ លុះត្រាតែ $f'_-(0) = f'_+(0)$

តាមនិយមន័យដេរីវេ $f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$

គេបាន $f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-1 - (-1)}{x} = \frac{0}{0} = 0$

និង
$$f'_+(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x-1}{x} - (-1) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x-1+x+1}{x}$$
$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} 2 = 2$$

ដោយ $f'_-(0) \neq f'_+(0)$ នោះ f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x=0$ ទេ

ដូចនេះ: f គ្មានដេរីវេត្រង់ $x=0$ ទេ ។

IV. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល (E)

គេមាន $(E): y'' + 4y' + 4y = 0$

គេបាន សមីការសម្គាល់ $\lambda^2 + 4\lambda + 4 = 0$ ឬ $(\lambda + 2)^2 = 0$

នោះ សមីការសម្គាល់មានឫសឌុប $\lambda_0 = -2$

សមីការ (E) មានចម្លើយទូទៅ

$$y_c = Ae^{\lambda_0 x} + Bxe^{\lambda_0 x}, \quad A, B \text{ ជាចំនួនថេរ}$$

ដូចនេះ: $y_c = Ae^{-2x} + Bxe^{-2x}$ ជាចម្លើយទូទៅនៃ (E) ។

ខ. កំណត់ចំនួនពិត a និង b

គេមាន $\varphi: x \mapsto ax + b$ អាចសរសេរ $\varphi(x) = ax + b$

នាំឱ្យ $\varphi'(x) = a$ និង $\varphi''(x) = 0$

ដោយ φ ជាចម្លើយនៃ (F) នោះគេបាន ៖

$$\varphi'' + 4\varphi' + 4\varphi = -4x$$

$$0 + 4a + 4(ax + b) = -4x$$

$$4ax + (4a + 4b) = -4x$$

$$\varphi'' + 4\varphi' + 4\varphi = -4x$$

$$\text{ផ្ទៀមបាន } \begin{cases} 4a = -4 \\ 4a + 4b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 1 \end{cases}$$

ដូចនេះ: កំណត់បាន $a = -1, b = 1$ ។

V. ក. បង្ហាញថាត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ B

បើ $\triangle ABC$ កែងត្រង់ B លុះត្រាតែ $\overrightarrow{BA} \perp \overrightarrow{BC}$

មានន័យថា គេបានផលគុណស្កាលែ $\overrightarrow{BA} \cdot \overrightarrow{BC} = 0$

គេមាន $A(2, 2, 2), B(2, 0, 1)$ និង $C(4, 1, -1)$

នោះ $\overrightarrow{BA} = (0, 2, 1)$ និង $\overrightarrow{BC} = (2, 1, -2)$

$$\begin{aligned} \overrightarrow{BA} \cdot \overrightarrow{BC} &= xx' + yy' + zz' \\ &= (0)(2) + (2)(1) + (1)(-2) \\ &= 0 + 2 - 2 = 0 \quad \text{ពិត} \end{aligned}$$

ដូចនេះ: ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ B ។

ខ. រកសមីការប្លង់កាត់តាមចំណុចទាំងបីនេះ:

ប្លង់ $(ABC): a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$

ដោយប្លង់ (ABC) កាត់ $B(2, 0, 1)$

នាំឱ្យ $x_0 = 2, y_0 = 0, z_0 = 1$

ហើយ ប្លង់ (ABC) មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = \overrightarrow{BA} \times \overrightarrow{BC}$

$$\text{តែ } \overrightarrow{BA} \times \overrightarrow{BC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 0 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & -2 \end{vmatrix} = -5\vec{i} + 2\vec{j} - 4\vec{k}$$

នាំឱ្យ $a = -5, b = 2, c = -4$

គេបាន $(ABC): -5(x - 2) + 2(y - 0) - 4(z - 1) = 0$
 $-5x + 2y - 4z + 14 = 0$

ដូចនេះ: $(ABC): -5x + 2y - 4z + 14 = 0$ ។

VI. ក. សិក្សាទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

$$\text{គេមាន } f(x) = \frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2}$$

$$\text{ដែនកំណត់ } \begin{cases} x-1 \neq 0 \\ x+1 \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x \neq 1 \\ x \neq -1 \end{cases}$$

នាំឱ្យ $D = (-\infty, -1) \cup (-1, 1) \cup (1, +\infty)$

$$\text{លីមីត } \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^-} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right] = 0$$

អាស៊ីមតូត

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 0$ នោះ $y = 0$ ជាអាស៊ីមតូតដេក

$\lim_{x \rightarrow \pm 1} f(x) = +\infty$ នោះ $x = \pm 1$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

ដេរីវេ

$$\begin{aligned} f'(x) &= -2 \cdot \frac{(x-1)'}{(x-1)^3} - 2 \frac{(x+1)'}{(x+1)^3} \\ &= -2 \left[\frac{1}{(x-1)^3} + \frac{1}{(x+1)^3} \right] \\ &= -2 \left[\frac{(x+1)^3 + (x-1)^3}{(x-1)^3 (x+1)^3} \right] \\ &= -2 \left[\frac{x^3 + 3x^2 + 3x + 1 + x^3 - 3x^2 + 3x - 1}{(x-1)^3 (x+1)^3} \right] \\ &= -2 \left[\frac{2x^3 + 6x}{(x-1)^3 (x+1)^3} \right] = \frac{-4x(x^2 + 3)}{(x-1)^3 (x+1)^3} \end{aligned}$$

ឱ្យ $f'(x) = 0$ សមមូល $\frac{-4x(x^2 + 3)}{(x-1)^3 (x+1)^3} = 0$

ដោយ $\forall x \in D_f, x^2 + 3 > 0, x - 1 \neq 0, x + 1 \neq 0$

នាំឱ្យ $-4x = 0$ នោះ $x = 0$

តារាងសញ្ញា $f(x)$

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
$-4x$	+	+	0	-	-
$x^2 + 3$	+	+	+	+	+
$(x-1)^3$	-	-	-	0	+
$(x+1)^3$	-	0	+	+	+
$f'(x) = \frac{-4x(x^2 + 3)}{(x-1)^3 (x+1)^3}$	+	-	0	+	-

ត្រង់ $x = 0, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី $(-)$ ទៅ $(+)$

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាស្មើ $f(0) = 2$ ។

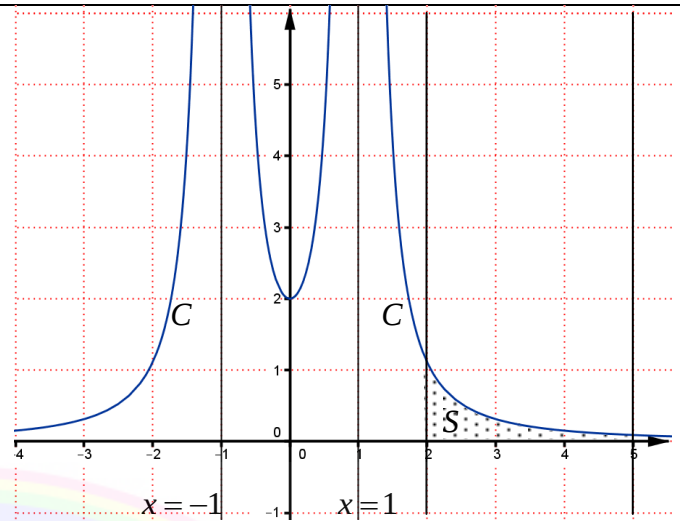
តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
$f'(x)$	+	-	0	+	-
$f(x)$	$\nearrow$ 0	$\nearrow$ $+\infty$	$\searrow$ $+\infty$	$\nearrow$ $+\infty$	$\searrow$ 0

សង់ខ្សែកោង (C) តាងក្រាបអនុគមន៍ f

$$\begin{aligned} \text{ម្យ៉ាងទៀត ដោយ } f(-x) &= \frac{1}{(-x-1)^2} + \frac{1}{(-x+1)^2} \\ &= \frac{1}{(x+1)^2} + \frac{1}{(x-1)^2} = f(x) \end{aligned}$$

នោះ f ជាអនុគមន៍គូ ដែលមានអ័ក្ស y/y ជាអ័ក្សឆ្លុះ

ខ. គណនាផ្ទៃក្រឡាផ្នែកប្លង់ខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C)

បន្ទាត់ $x = 2$ និង $x = 5$

តាមក្រាប ផ្នែកប្លង់ដែលត្រូវគណនាផ្ទៃស្ថិតនៅលើអ័ក្ស $x'ox$

$$\begin{aligned} S &= \int_2^5 f(x) dx = \int_2^5 \left(\frac{1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(x+1)^2} \right) dx \\ &= \int_2^5 \left(\frac{(x-1)'}{(x-1)^2} + \frac{(x+1)'}{(x+1)^2} \right) dx \\ &= \left[-\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x+1} \right]_2^5 \\ &= \left(-\frac{1}{5-1} - \frac{1}{5+1} \right) - \left(-\frac{1}{2-1} - \frac{1}{2+1} \right) \\ &= -\frac{1}{4} - \frac{1}{6} + 1 + \frac{1}{3} = \frac{-3-2+12+4}{12} = \frac{11}{12} \end{aligned}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាផ្នែកប្លង់គឺ $S = \frac{11}{12}$ ឯកតាផ្ទៃ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡង : ១៥ តុលា ២០០៣

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. សរសេរសំនួនកុំផ្លិចជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ $1+i\sqrt{3}$ ។
ខ. ដោះស្រាយសមីការ $|z|-z=1+2i$, (z ជាចំនួនកុំផ្លិច) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ក. គណនាដេរីវេទី ៥ នៃអនុគមន៍ $f(x)=x^5-2x^4+3x^3-2$ ។
ខ. កំណត់ដេរីវេទី n នៃអនុគមន៍ $h(x)=x^n$, ($n \in \mathbb{N}^*$) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- III. រកព្រីមីទីវ $F(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x)=\cos x$ ដែលខ្សែកោងតាង $F(x)$ កាត់តាមចំណុច $A\left(\frac{\pi}{2}, 0\right)$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. រកចម្លើយនៃសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល ធៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌដែលឱ្យ $y''-3y'+2y=0$, $y(1)=1$, $y'(1)=3$ ។ (១ពិន្ទុ)
- V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យប្លង់ពីរ (α) និង (β) មានសមីការរៀងគ្នាគឺ : $3x-2y+2z-5=0$ និង $4x+5y-z+1=0$ ។
ក. ស្រាយបញ្ជាក់ថា ប្លង់ (α) អរតូកូណាល់ប្លង់ (β) ។
ខ. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ ដែលជាប្រសព្វនៃប្លង់ (α) និង (β) ។ (២ពិន្ទុ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x)=\frac{ax^2+bx}{x^2-4x+3}$ ។
ក. រកតម្លៃនៃ a និង b ដោយដឹងថាអនុគមន៍មានតម្លៃអប្បបរមាស្មើ ៤ ត្រង់ $x=2$ ។
ខ. សិក្សាទិសដៅអថេរភាព និងសង់ក្រាបនៃអនុគមន៍ f ចំពោះតម្លៃនៃ a និង b ដែលបានរកឃើញ ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្ហាញ វិធីសាស្ត្រគណិតវិទ្យា
ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៣

I. ក. សរសេរសំនួនកុំផ្លិចជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

គេមាន $1+i\sqrt{3}$ (មាន $r = \sqrt{1^2 + \sqrt{3}^2} = 2$)
$$= 2\left(\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$
$$= 2\left(\cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}\right)$$

ដូចនេះ: $1+i\sqrt{3} = 2\left(\cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}\right)$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការ

គេមាន $|z| - z = 1 + 2i$ និង z ជាចំនួនកុំផ្លិច

គេតាង $z = a + bi$ នោះ $|z| = \sqrt{a^2 + b^2}$

គេបាន $\sqrt{a^2 + b^2} - (a + bi) = 1 + 2i$
 $(\sqrt{a^2 + b^2} - a) + (-b)i = 1 + 2i$

ផ្ទៀងផ្ទាត់ $\begin{cases} \sqrt{a^2 + b^2} - a = 1 \\ b = -2 \end{cases}$
 $\begin{cases} \sqrt{a^2 + 4} - a = 1 \quad (1) \\ b = -2 \end{cases}$

តាម (1) $\sqrt{a^2 + 4} = a + 1$ (លើកការ៉េ)
 $a^2 + 4 = a^2 + 2a + 1$
 $a = \frac{3}{2}$

ដូចនេះ: សមីការមានឫស $z = \frac{3}{2} - 2i$ ។

II. ក. គណនាដេរីវេទី 5 នៃអនុគមន៍ f

គេមាន $f(x) = x^5 - 2x^4 + 3x^3 - 2$
 $f(x) = x^5 - 2x^4 + 3x^3 - 2$
 $f'(x) = 5x^4 - 8x^3 + 9x^2$
 $f''(x) = 20x^3 - 24x^2 + 18x$
 $f'''(x) = 60x^2 - 48x + 18$
 $f^{(4)}(x) = 120x - 48$
 $f^{(5)}(x) = 120$

ដូចនេះ: ដេរីវេទី 5 គឺ $f^{(5)}(x) = 120$ ។

ខ. កំណត់ដេរីវេទី n នៃអនុគមន៍ $h(x) = x^n$

$h'(x) = nx^{n-1}$
 $h''(x) = n(n-1)x^{n-2}$
 $h'''(x) = n(n-1)(n-2)x^{n-3}$
 $h^{(4)}(x) = n(n-1)(n-2)(n-3)x^{n-4}$
.....
 $h^{(n)}(x) = n(n-1)(n-2)(n-3)\times\cdots\times 2\times 1\times x^{n-n} = n!$
ដូចនេះ: ដេរីវេទី n គណនាបាន $h^{(n)}(x) = n!$ ។

III. រកព្រីមីទីវ $F(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេបាន $F(x) = \int f(x)dx = \int \cos x dx = \sin x + c$

ដោយ ខ្សែកោងតាង $F(x)$ កាត់តាមចំណុច $A\left(\frac{\pi}{2}, 0\right)$

គេបាន $\sin\frac{\pi}{2} + c = 0 \Rightarrow c = -1$

ដូចនេះ: ព្រីមីទីវគណនាបានគឺ $F(x) = \sin x - 1$ ។

IV. រកចម្លើយនៃសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល

គេមាន $y'' - 3y' + 2y = 0$

មានសមីការសម្គាល់ $\lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0$

តាមករណីពិសេស $a + b + c = 0$ នោះ $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2$

ចម្លើយទូទៅរាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}, A, B$ ថេរ

គេបាន $y = Ae^x + Be^{2x}$

នាំឱ្យ $y' = Ae^x + 2Be^{2x}$

ដោយ $\begin{cases} y(1) = 1 \\ y'(1) = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae + Be^2 = 1 \quad (1) \\ Ae + 2Be^2 = 3 \quad (2) \end{cases}$

យក (2) - (1) គេបាន $Be^2 = 2 \Rightarrow B = 2e^{-2}$

តាម (1) $Ae + 2e^{-2} \cdot e^2 = 1 \Rightarrow A = -e^{-1}$

គេបាន $y = Ae^x + Be^{2x}$
 $= -e^{-1} \cdot e^x + 2e^{-2} \cdot e^{2x}$
 $= -e^{x-1} + 2e^{2x-2}$

ដូចនេះ: ចម្លើយពិសេសនៃសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែលគឺ

$y = -e^{x-1} + 2e^{2x-2}$ ។

V. ក. ស្រាយបញ្ជាក់ថា ប្លង់ (α) អនុកូណាល់ប្លង់ (β)

គេមាន $(\alpha) : 3x - 2y + 2z - 5 = 0$

មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}_1 = (3, -2, 2)$

$(\beta) : 4x + 5y - z + 1 = 0$

មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}_2 = (4, 5, -1)$

បើ $(\alpha) \perp (\beta)$ លុះត្រាតែ $\vec{n}_1 \perp \vec{n}_2$ នោះ $\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2 = 0$

ដោយ $\vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2 = xx' + yy' + zz'$
 $= (3)(4) + (-2)(5) + (2)(-1)$
 $= 12 - 10 - 2 = 0$ ពិត

ដូចនេះ ប្លង់ (α) អនុកូណាល់ប្លង់ (β) ។

ខ. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់

តាង $\ell : \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$ ជាសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់

ប្រសព្វនៃប្លង់ (α) និង (β)

គេមាន $\begin{cases} (\alpha) : 3x - 2y + 2z - 5 = 0 \\ (\beta) : 4x + 5y - z + 1 = 0 \end{cases}$ (គេយក $z = t$)

$$\begin{cases} 3x - 2y = 5 - 2t & \times 5 \\ 4x + 5y = t - 1 & \times 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 15x - 10y = 25 - 10t \\ 8x + 10y = 2t - 2 \end{cases}$$

$$\frac{23x = 23 - 8t}{23x = 23 - 8t} \Rightarrow x = 1 - \frac{8}{23}t$$

ដោយ $3x - 2y = 5 - 2t$

$$3\left(1 - \frac{8}{23}t\right) - 2y = 5 - 2t$$

$$3 - \frac{24}{23}t - 2y = 5 - 2t$$

$$69 - 24t - 46y = 115 - 46t$$

$$46y = -46 + 22t$$

$$y = -1 + \frac{11}{23}t$$

ដូចនេះ សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រគឺ $\begin{cases} x = 1 - \frac{8}{23}t \\ y = -1 + \frac{11}{23}t, t \in \mathbb{R} \\ z = t \end{cases}$ ។

VI. ក. រកតម្លៃនៃ a និង b

ដោយ អនុគមន៍មានតម្លៃអប្បបរមាស្មើ 4 ត្រង់ $x = 2$

គេបាន $\begin{cases} f'(2) = 0 \\ f(2) = 4 \end{cases}$

គេមាន $f(x) = \frac{ax^2 + bx}{x^2 - 4x + 3}$ នោះគេបាន ៖

$$f'(x) = \frac{(2ax + b)(x^2 - 4x + 3) - (2x - 4)(ax^2 + bx)}{(x^2 - 4x + 3)^2}$$

$$f'(2) = \frac{(4a + b)(2^2 - 4 \cdot 2 + 3) - (4 - 4)(ax^2 + bx)}{(2^2 - 4 \cdot 2 + 3)^2}$$

$$= \frac{(4a + b)(-1)}{(-1)^2} = -4a - b$$

នាំឱ្យ $\begin{cases} f'(2) = -4a - b = 0 \\ f(2) = \frac{a \cdot 2^2 + b \cdot 2}{2^2 - 4 \cdot 2 + 3} = 4 \end{cases}$

$$\begin{cases} -4a - b = 0 \\ -4a - 2b = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b = -4 \\ a = 1 \end{cases}$$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $a = 1, b = -4$ ។

ខ. សិក្សាទិសដៅអថេរភាព និងសង់ក្រាបនៃអនុគមន៍ f

ចំពោះ $a = 1, b = -4$

គេបាន $f(x) = \frac{x^2 - 4x}{x^2 - 4x + 3} = \frac{x(x - 4)}{(x - 1)(x - 3)}$

ដែនកំណត់ $x^2 - 4x + 3 \neq 0$ នោះ $x \neq 1, x \neq 3$

ដូចនេះ $D = (-\infty, 1) \cup (1, 3) \cup (3, +\infty)$

លីមីតត្រង់ចុងដែនកំណត់

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 4x}{x^2 - 4x + 3} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 4x}{x^2 - 4x + 3} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x(x - 4)}{(x - 1)(x - 3)} = \frac{1(-3)}{0^-(-2)} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x(x - 4)}{(x - 1)(x - 3)} = \frac{1(-3)}{0^+(-2)} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{x(x - 4)}{(x - 1)(x - 3)} = \frac{3(-1)}{2(0^-)} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{x(x - 4)}{(x - 1)(x - 3)} = \frac{3(-1)}{2(0^+)} = -\infty$$

អាស៊ីមតូត

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = 1$ នោះបន្ទាត់ $y=1$ ជាអាស៊ីមតូតដេក

$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ $x=1$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ $x=3$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ

ដេរីវេ

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(2ax+b)(x^2-4x+3)-(2x-4)(ax^2+bx)}{(x^2-4x+3)^2} \\ &= \frac{(2x-4)(x^2-4x+3)-(2x-4)(x^2-4x)}{(x^2-4x+3)^2} \\ &= \frac{(2x-4)(x^2-4x+3-x^2+4x)}{(x^2-4x+3)^2} \\ &= \frac{6(x-2)}{(x^2-4x+3)^2} \end{aligned}$$

ឱ្យ $f'(x)=0 \Leftrightarrow \frac{6(x-2)}{(x^2-4x+3)^2}=0$

$\forall x \in D, (x^2-4x+3)^2 > 0$ ជានិច្ច

នោះ $f'(x)$ មានសញ្ញាដូច $x-2$ ដែលមានឫស $x=2$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$
$f'(x)$	-	-	0	+	+

ត្រង់ $x=2$, $f'(x)=0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមានៅ $f(2)=-4$

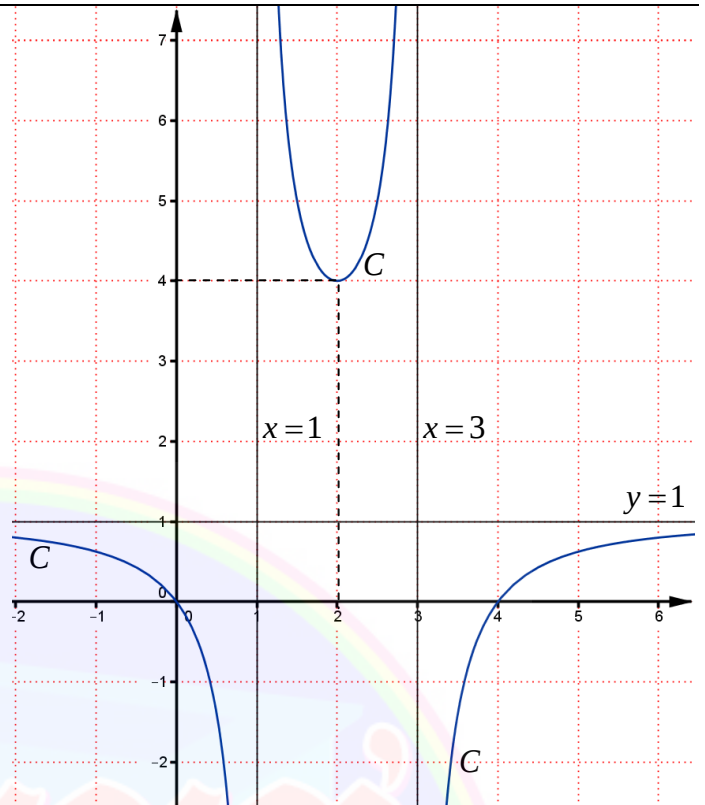
តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	1	2	3	$+\infty$
$f'(x)$	-	-	0	+	+
$f(x)$	$1 \searrow -\infty$	$+\infty \searrow -4$	$+\infty \nearrow -\infty$	$1 \nearrow$	

សង់ក្រាប និងអាស៊ីមតូត

តារាងតម្លៃលេខនៃក្រាប C

x	0	2	4
y	0	-4	0

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ១៧ តុលា ២០០៤

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. រកចំនួនពិត x និង y ដើម្បីឱ្យបំពេញលក្ខខណ្ឌ $(x+y)+(2x-y)i=2-5i$ ។
ខ. ចូរសរសេរ $(1+i\sqrt{3})^{10}$ ជាប្រភេទ $a+bi$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ក. រកក្រឡាផ្ទៃ S ដែលកំណត់ដោយខ្សែកោង $y=\sin x$ ចំពោះ $0\leq x\leq 3\pi$ ជាមួយអ័ក្សអាប់ស៊ីស ។
ខ. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់ $I=\int x\cos x dx$, $J=\int \frac{5}{5x-7} dx$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- III. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានបីចំណុច $A(1, 4, 2)$, $B(2, 1, 3)$, $C(-2, 2, -1)$ ។ គណនាក្រឡាផ្ទៃនៃ ΔABC រួចបង្ហាញថា ΔABC ជាត្រីកោណកែង ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. គេសរសេរលេខ $1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9$ រៀងគ្នាលើកាក់ ៩ ។ គេចាប់យកកាក់នេះម្តងមួយៗពីក្នុងថង់ ចំនួន ៣ កាក់ មកតម្រៀបតាមលំដាប់ដែលចាប់បាន ។
ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យកាក់ទាំងបីដែលចាប់បាន បង្កើតបានជាចំនួន ១២៣ ។
ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យកាក់ទាំងបីដែលចាប់បាន បង្កើតបានជាចំនួនចែកដាច់នឹង ១២៥ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- V. គណនាតម្លៃអតិបរមា អប្បបរមា និងរកកូអរដោនេចំណុចរបស់ របស់ខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y=3xe^{-x^2}$ ។ សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍នេះ ។ (២ពិន្ទុ)
- VI. គេឱ្យសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E): y'+2y=x^2$ ។
ក. កំណត់អនុគមន៍ពហុធា g មានសមីការដឺក្រេទី២ ជាចម្លើយនៃសមីការ (E) ។
ខ. បង្ហាញថាអនុគមន៍ f ជាចម្លើយនៃសមីការ (E) លុះត្រាតែ $f-g$ ជាចម្លើយនៃសមីការ $(E'): y'+2y=0$ ។
គ. ដោះស្រាយសមីការ (E') ។ ទាញរកចម្លើយនៃសមីការ (E) ។ (២ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាណកម្មអតិថិជន
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៤

I. ក. រកចំនួនពិត x និង y

គេមាន $(x+y) + (2x-y)i = 2-5i$

ផ្ទឹមបាន $\begin{cases} x+y=2 \\ 2x-y=-5 \end{cases}$

បូកអង្គ $3x = -3 \Rightarrow x = -1$

ដោយ $x+y=2 \Rightarrow y = 2-x = 2-(-1)=3$

ដូចនេះ រកបាន $\boxed{x=-1, y=3}$ ។

ខ. សរសេរ $(1+i\sqrt{3})^{10}$ ជា $a+bi$

តាង $Z = 1+i\sqrt{3}$ មាន $r = \sqrt{1+\sqrt{3}^2} = 2$

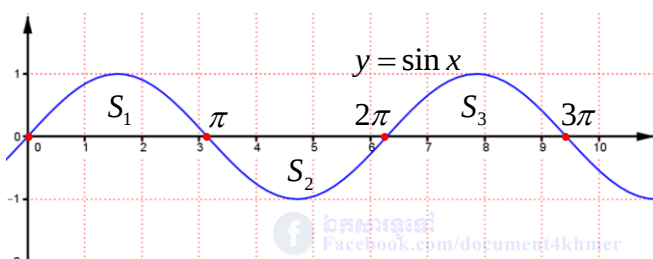
នាំឱ្យ $Z = 2\left(\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = 2\left(\cos\frac{\pi}{3} + i\sin\frac{\pi}{3}\right)$

គេបាន $Z^{10} = \left[2\left(\cos\frac{\pi}{3} + i\sin\frac{\pi}{3}\right)\right]^{10}$
 $= 2^{10}\left(\cos\frac{10\pi}{3} + i\sin\frac{10\pi}{3}\right)$
 $= 1024\left[\cos\left(2\pi + \frac{4\pi}{3}\right) + i\sin\left(2\pi + \frac{4\pi}{3}\right)\right]$
 $= 1024\left(\cos\frac{4\pi}{3} + i\sin\frac{4\pi}{3}\right)$
 $= 1024\left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)$
 $= -512 - 512\sqrt{3}i$

ដូចនេះ $\boxed{(1+i\sqrt{3})^{10} = -512 - 512\sqrt{3}i}$ ។

II. ក. រកក្រឡាផ្ទៃ S

ដើម្បីដឹងថា ខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y = \sin x$ នៅខាងលើ ឬ ខាងក្រោមអ័ក្សអាប់ស៊ីស គេត្រូវគូសខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ $y = \sin x$ ចំពោះ $0 \leq x \leq 3\pi$

តាមរូប $S = S_1 - S_2 + S_3$

$$S = \int_0^\pi \sin x dx - \int_\pi^{2\pi} \sin x dx + \int_{2\pi}^{3\pi} \sin x dx$$

$$= [-\cos x]_0^\pi - [-\cos x]_\pi^{2\pi} + [-\cos x]_{2\pi}^{3\pi}$$

$$= -\cos \pi + \cos 0 + \cos 2\pi - \cos \pi - \cos 3\pi + \cos 2\pi$$

$$= -(-1) + 1 + 1 + 1 - (-1) + 1 = 6$$

ដូចនេះ $\boxed{\text{ផ្ទៃក្រឡាបាន } S = 6 \text{ ឯកតាផ្ទៃ}}$ ។

ខ. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់

$I = \int x \cos x dx$ (តាមរូបមន្តអាំងតេក្រាលដោយផ្នែក)

គេតាង $u = x$ នោះ $du = dx$

$dv = \cos x dx$ នោះ $v = \sin x$

តាមរូបមន្ត $\int u dv = uv - \int v du$

$$I = \int x \cos x dx = x \sin x - \int \sin x dx$$

$$= x \sin x - (-\cos x) + c$$

$$= x \sin x + \cos x + c$$

ដូចនេះ $\boxed{I = x \sin x + \cos x + c}$ ។

$J = \int \frac{5}{5x-7} dx = \int \frac{(5x-7)'}{5x-7} dx = \ln|5x-7| + c$

ដូចនេះ $\boxed{J = \ln|5x-7| + c}$ ដែល c ជាចំនួនថេរ ។

III. > គណនាក្រឡាផ្ទៃនៃ $\triangle ABC$

តាមរូបមន្ត $S_{ABC} = \frac{1}{2} |\overline{AB} \times \overline{AC}|$

គេមាន $A(1, 4, 2), B(2, 1, 3), C(-2, 2, -1)$

នោះ $\overline{AB} = (1, -3, 1), \overline{AC} = (-3, -2, -3)$

នាំឱ្យ $\overline{AB} \times \overline{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & -3 & 1 \\ -3 & -2 & -3 \end{vmatrix} = 11\vec{i} - 0\vec{j} - 11\vec{k}$

$$S_{ABC} = \frac{1}{2} |\overline{AB} \times \overline{AC}|$$

$$= \frac{1}{2} \sqrt{11^2 + 0^2 + (-11)^2} = \frac{11\sqrt{2}}{2}$$

ដូចនេះ $\boxed{S_{ABC} = \frac{11\sqrt{2}}{2} \text{ ឯកតាផ្ទៃ}}$ ។

➢ បង្ហាញថា $\triangle ABC$ ជាត្រីកោណកែង

ដោយ $\overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AC} = xx' + yy' + zz'$
$$= (1)(-3) + (-3)(-2) + (1)(-3) = 0$$

នាំឱ្យ $\overrightarrow{AB} \perp \overrightarrow{AC}$ នោះ ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ A

ដូចនេះ: ABC ជាត្រីកោណកែងត្រង់ A ត្រូវបានបង្ហាញ ។

IV. ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យកាក់បង្កើតបានជាចំនួន 123

ដោយ គេចាប់យកកាក់នេះម្តងមួយៗពីក្នុងចំនួនបី

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាចថយចុះម្តងមួយ

ហើយ លេខនីមួយៗមានមួយលេខដូចគ្នាជាករណីស្រប

គេបាន $P(123) = \frac{1}{9} \times \frac{1}{8} \times \frac{1}{7} = \frac{1}{504}$

ដូចនេះ: $P(123) = \frac{1}{504}$ ។

ខ. រកប្រូបាបបង្កើតបានជាចំនួនចែកដាច់នឹង 125

ចំនួនដែលអាចចែកដាច់នឹង 125 មាន

125, 250, 375, 500, 625, 750, 875

តែចំនួនដែលមានលេខ 0 មិនអាចយកបាន នោះនៅសល់តែ

125, 375, 625, 875 គេបានប្រូបាប ៖

$$P(\text{ចែកដាច់ } 125) = P(125) + P(375) + P(625) + P(875)$$
$$= \frac{1}{504} + \frac{1}{504} + \frac{1}{504} + \frac{1}{504} = \frac{4}{504} = \frac{1}{126}$$

ដូចនេះ $P(\text{ចែកដាច់ } 125) = \frac{1}{126}$ ។

V. ក. គណនាតម្លៃអតិបរមា អប្បបរមា

គេមាន $y = 3xe^{-x^2}$ មានដែនកំណត់ $D = \mathbb{R}$

ដេរីវេ $y' = (3x)' \cdot e^{-x^2} + 3x(e^{-x^2})'$
$$= 3e^{-x^2} - 6x^2e^{-x^2}$$
$$= 3e^{-x^2}(1 - 2x^2)$$

ឱ្យ $y' = 0 \Leftrightarrow 3e^{-x^2}(1 - 2x^2) = 0$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}, 3e^{-x^2} > 0$ នោះ y' សញ្ញាដូច $1 - 2x^2$

នាំឱ្យ $(1 - 2x^2) = 0$ នោះ $x = \pm \frac{\sqrt{2}}{2}$

គេបាន $y\left(\pm \frac{\sqrt{2}}{2}\right) = 3\left(\pm \frac{\sqrt{2}}{2}\right)e^{-\left(\pm \frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \pm \frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$

តារាងសញ្ញា

x	$-\infty$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$+\infty$
$y' = 3e^{-x^2}(1 - 2x^2)$	-	0	+	-

• ត្រង់ $x = -\frac{\sqrt{2}}{2}, y' = 0$ និងប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា y មានតម្លៃអប្បបរមាមួយស្មើ $-\frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$ ។

• ត្រង់ $x = \frac{\sqrt{2}}{2}, y' = 0$ និងប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា y មានតម្លៃអតិបរមាមួយស្មើ $\frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$ ។

➢ រកកូអរដោនេចំណុចរបត់ របស់ខ្សែកោង

គេដឹងថា អាប៉ូស៊ីសនៃចំណុចរបត់ គឺជាឫសនៃសមីការ $y'' = 0$

គេមាន $y' = 3e^{-x^2}(1 - 2x^2)$

$$y'' = -6xe^{-x^2}(1 - 2x^2) + (-4x)(3e^{-x^2})$$
$$= (-2x(1 - 2x^2) - 4x)(3e^{-x^2})$$
$$= 3e^{-x^2}(4x^3 - 6x)$$
$$= 6xe^{-x^2}(2x^2 - 3)$$

ឱ្យ $y'' = 0 \Leftrightarrow 6xe^{-x^2}(2x^2 - 3) = 0$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}, 6e^{-x^2} > 0$ នោះ $x(2x^2 - 3) = 0$

នាំឱ្យ $x = 0, x = \pm \frac{\sqrt{6}}{2}$

គេបាន $y(0) = 3 \cdot 0 \cdot e^0 = 0$

$$y\left(\pm \frac{\sqrt{6}}{2}\right) = 3 \cdot \left(\pm \frac{\sqrt{6}}{2}\right) \cdot e^{-\frac{3}{2}} = \pm \frac{3\sqrt{6}}{2}e^{-\frac{3}{2}}$$

ដូចនេះ ចំណុចរបត់មានបីតាងដោយ I មាន

$$I_1(0, 0), I_2\left(-\frac{\sqrt{6}}{2}, -\frac{3\sqrt{6}}{2}e^{-\frac{3}{2}}\right), I_2\left(\frac{\sqrt{6}}{2}, \frac{3\sqrt{6}}{2}e^{-\frac{3}{2}}\right)$$

ខ. សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍នេះ

ដើម្បីឱ្យងាយស្រួលក្នុងការសង់ក្រាប គេត្រូវមានតារាងអថេរភាព

$\lim_{x \rightarrow -\infty} 3xe^{-x^2}$ តាង $t = -x$, បើ $x \rightarrow -\infty$ នោះ $t \rightarrow +\infty$

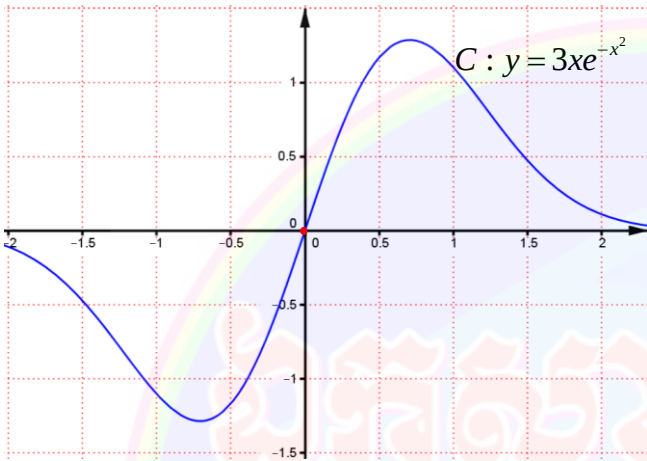
$$\lim_{t \rightarrow +\infty} -3te^{-t^2} = \lim_{t \rightarrow +\infty} \frac{-3t}{e^{t^2}} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} 3xe^{-x^2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3x}{e^{x^2}} = 0$$

តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$+\infty$	
y'	$-$	0	$+$	0	$-$
y	0	$-\frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$	$\frac{3\sqrt{2}}{2}e^{-\frac{1}{2}}$	0	

គេសង់ក្រាបបានដូចខាងក្រោម

VI. ក. កំណត់អនុគមន៍ពហុធា g មានសមីការដឺក្រេទី២

ពហុធាដឺក្រេទី២ នៃ g មានរាង $g(x) = ax^2 + bx + c$

គេបាន $g'(x) = 2ax + b$

ដោយ g ជាចម្លើយនៃសមីការ $(E) : y' + 2y = x^2$

គេបាន $g' + 2g = x^2$

$$(2ax + b) + 2(ax^2 + bx + c) = x^2$$

$$2ax^2 + (2a + 2b)x + (b + 2c) = x^2 + 0x + 0$$

$$\text{ផ្ទឹមបាន } \begin{cases} 2a = 1 \\ 2a + 2b = 0 \\ b + 2c = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 1/2 \\ b = -1/2 \\ c = 1/4 \end{cases}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន $g(x) = \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{4}$ ។

ខ. បង្ហាញថា f ជាចម្លើយនៃ (E) លុះត្រាតែ $f - g$

ជាចម្លើយនៃសមីការ $(E') : y' + 2y = 0$

បើ $f - g$ ជាចម្លើយនៃ $(E') : y' + 2y = 0$

គេបាន $(f - g)' + 2(f - g) = 0$

$$f' - g' + 2f - 2g = 0$$

$$f' + 2f = g' + 2g$$

$$f' + 2f = x^2$$

ដូចនេះ f ជាចម្លើយនៃ $(E) : y' + 2y = x^2$ ។

គ. ដោះស្រាយសមីការ (E')

គេមាន $(E') : y' + 2y = 0$

មានចម្លើយទូទៅរាង $y_c = Ae^{-ax}$, A ជាចំនួនថេរ

ដូចនេះ (E') មានចម្លើយ $y_c = Ae^{-2x}$ ។

➢ ទាញរកចម្លើយនៃសមីការ (E)

ចម្លើយទូទៅនៃសមីការ $(E) : y' + 2y = x^2$

មានរាង $f =$ ចម្លើយទូទៅអូម៉ូសែន + ចម្លើយពិសេស

$$f = y_c + g$$

$$f = Ae^{-2x} + \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{4}$$

ដូចនេះ (E) មានចម្លើយ $f = Ae^{-2x} + \frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{4}$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ០៣ វិច្ឆិកា ២០០៥

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. សរសេរចំនួនកុំផ្លិចជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ $-2-2i$ ។
ខ. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $(2+i)x^2-(5-i)x+2-2i=0$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់ $I = \int (2\sin x + 3\cos x) dx$, $J = \int \frac{dx}{x^2-5x+6}$ ។
ខ. រកព្រីមីទីវ $F(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x) = x^2 - e^x$ ដែល $F(0) = 1$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E): y'' - 3y' + 2y = 0$ ។
ខ. រកចម្លើយនៃសមីការ (E) បើគេដឹងថាអនុគមន៍ចម្លើយមានអតិបរមាស្មើនឹង 1 ត្រង់ $x=1$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)
- IV. សរសេរសមីការនៃប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច $M(1, 2, -3)$ និងស្របជាមួយប្លង់ $(Q): 2x-4y-z+4=0$
រួចគណនាចម្ងាយរវាងប្លង់ទាំងពីរ ។ (១ពិន្ទុ)
- V. គេមានតួលេខ $0, 1, 2, 3, 4$ ។ ដោយគ្រាន់តែប្រើតួលេខទាំងនេះ តើគេអាចបង្កើតចំនួនបានប៉ុន្មាន ដែលធំជាង 2000 ?
(បញ្ជាក់ : ក្នុងចំនួននីមួយៗគ្មានតួលេខដែលពីរដងទេ) (១ពិន្ទុកន្លះ)
- VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = ae^x + b$ មានខ្សែកោង (C) ។
ក. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b ដើម្បីឱ្យខ្សែកោង (C) កាត់តាមគល់ O នៃតម្រុយអរតូណរមេ និងបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង (C) ត្រង់ចំណុចនេះ ជាបន្ទាត់ពុះទី១ ។
ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍ f ចំពោះតម្លៃនៃ a និង b ដែលរកឃើញ ។
គ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃផ្នែកប្លង់ ដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អ័ក្ស $x'Ox$ បន្ទាត់ $x=-1$ និង $x=1$ ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៥

I. ក. សរសេរចំនួនកុំផ្លិចជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ $-2-2i$

គេមាន $-2-2i$ (មាន $r = \sqrt{(-2)^2 + (-2)^2} = 2\sqrt{2}$)
$$= 2\sqrt{2} \left(-\frac{2}{2\sqrt{2}} - \frac{2}{2\sqrt{2}}i \right) = 2\sqrt{2} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i \right)$$
$$= 2\sqrt{2} \left(\cos \frac{5\pi}{4} + \sin \frac{5\pi}{4} i \right)$$

ដូចនេះ: $-2-2i = 2\sqrt{2} \left(\cos \frac{5\pi}{4} + \sin \frac{5\pi}{4} i \right)$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច

គេមាន $(2+i)x^2 - (5-i)x + 2-2i = 0$
$$\Delta = [-(5-i)]^2 - 4(2+i)(2-2i)$$
$$= 25 - 10i + i^2 - 4(4 - 4i + 2i - 2i^2)$$
$$= 25 - 10i - 1 - 24 + 8i = -2i$$

ដោយ $2i = 1 - 2i - 1 = 1 - 2i + i^2 = (1-i)^2$

នាំឱ្យ $x = \frac{5-i \pm (1-i)}{2(2+i)} = \begin{cases} \frac{4-2i}{2+2i} \\ \frac{3-i}{2+i} \end{cases} \Rightarrow x = \begin{cases} \frac{4}{5} - \frac{2}{5}i \\ \frac{7}{5} - \frac{2}{5}i \end{cases}$

ដូចនេះ: សមីការមានឫស $x = \frac{4}{5} - \frac{2}{5}i$, $x = \frac{7}{5} - \frac{2}{5}i$ ។

II. ក. គណនាអាំងតេក្រាលមិនកំណត់

$$I = \int (2 \sin x + 3 \cos x) dx$$
$$= 2 \int \sin x dx + 3 \int \cos x dx$$
$$= -2 \cos x + 3 \sin x + c$$

ដូចនេះ: $I = -2 \cos x + 3 \sin x + c$, c ជាចំនួនថេរ ។

$$J = \int \frac{dx}{x^2 - 5x + 6} = \int \frac{dx}{(x-2)(x-3)}$$
$$= \int \frac{(x-2) - (x-3)}{(x-2)(x-3)} dx$$
$$= \int \frac{1}{(x-3)} dx - \int \frac{1}{(x-2)} dx$$
$$= \ln|x-3| - \ln|x-2| + c = \ln \left| \frac{x-3}{x-2} \right| + c$$

ដូចនេះ: $J = \ln \left| \frac{x-3}{x-2} \right| + c$, c ជាចំនួនថេរ ។ (ត្រូវ-០៥)

ខ. រកព្រីមីទីវ $F(x)$ នៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $F(x)$ ជាព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $f(x)$

$$F(x) = \int f(x) dx = \int (x^2 - e^x) dx$$
$$= \frac{x^3}{3} - e^x + c$$

ដោយ $F(0) = 1$ សមមូល $\frac{0^3}{3} - e^0 + c = 1 \Rightarrow c = 2$

ដូចនេះ: ព្រីមីទីវគណនាបាន $F(x) = \frac{x^3}{3} - e^x + 2$ ។

III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល (E)

គេមាន $(E): y'' - 3y' + 2y = 0$

សមីការសម្គាល់គឺ $\lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0$ មាន $a+b+c=0$

តាមករណីពិសេសសមីការមានឫស $\lambda_1 = 1$, $\lambda_2 = 2$

ចម្លើយទូទៅនៃ $(E): y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$, A, B ថេរ

ដូចនេះ: $y = Ae^x + Be^{2x}$ ជាចម្លើយទូទៅនៃ (E) ។

ខ. រកចម្លើយពិសេសនៃសមីការ (E)

ដោយ $y = Ae^x + Be^{2x}$ នោះ $y' = Ae^x + 2Be^{2x}$

គេដឹងថា អនុគមន៍ចម្លើយមានអតិបរមាស្មើនឹង 1 ក្នុង $x=1$

$$\text{គេបាន } \begin{cases} y'(1) = 0 \\ y(1) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae + 2Be^2 = 0 \\ Ae + Be^2 = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = -\frac{1}{e^2} \\ A = \frac{2}{e} \end{cases}$$

នាំឱ្យ $y = \frac{2}{e} e^x - \frac{1}{e^2} e^{2x} = 2e^{x-1} - e^{2x-2}$

ដូចនេះ: (E) មានចម្លើយពិសេស $y = 2e^{x-1} - e^{2x-2}$ ។

IV. > សរសេរសមីការនៃប្លង់ (P)

សមីការប្លង់ $(P): a(x-x_0) + b(y-y_0) + c(z-z_0) = 0$

ដោយ (P) កាត់តាមចំណុច $M(1, 2, -3)$

នោះ $x_0 = 1$, $y_0 = 2$, $z_0 = -3$

និង $(P) \parallel (Q): 2x - 4y - z + 4 = 0$ នាំឱ្យ (P)

មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = (2, -4, -1)$

នោះ $a = 2$, $b = -4$, $c = -1$

ដូចនេះ: $(P): 2(x-1) - 4(y-2) - (z+3) = 0$ ។

>គណនាចម្ងាយរវាងប្លង់ទាំងពីរ

របៀបទី១ តាមរូបមន្ត $d((P), (Q)) = \frac{|d_1 - d_2|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$

ដោយ $(P) : 2(x-1) - 4(y-2) - (z+3) = 0$
 $2x - 4y - z + 3 = 0$ នោះ $d_1 = 3$

$(Q) : 2x - 4y - z + 4 = 0$ នោះ $d_2 = 4$

នាំឱ្យ $d((P), (Q)) = \frac{|d_1 - d_2|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$
 $= \frac{|3 - 4|}{\sqrt{2^2 + (-4)^2 + (-1)^2}} = \frac{1}{\sqrt{21}} = \frac{\sqrt{21}}{21}$

ដូចនេះ ចម្ងាយប្លង់ទាំងពីរគឺ $d = \frac{\sqrt{21}}{21}$ ឯកតាប្រវែង ។

របៀបទី២ យកចំណុច $A(x, y, z) \in (P)$

គេយក $x = y = 0$ ជំនួសក្នុង (P) ដើម្បីរក z

$(P) : 2(0-1) - 4(0-2) - (z+3) = 0$
 $-2 + 8 - z - 3 = 0$ នោះ $z = 3$

គេបាន $A(0, 0, 3) \in (P)$

ដោយ $d((P), (Q)) = d(A, (Q))$

តែ $d(A, (Q)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$

ដោយ $A(0, 0, 3) \Rightarrow x_0 = y_0 = 0, z_0 = 3$

$(Q) : 2x - 4y - z + 4 = 0$ នោះ

$a = 2, b = -4, c = -1$

$d(A, (Q)) = \frac{|0 + 0 - 3 + 4|}{\sqrt{2^2 + (-4)^2 + (-1)^2}} = \frac{\sqrt{21}}{21}$

ដូចនេះ ចម្ងាយប្លង់ទាំងពីរគឺ $d = \frac{\sqrt{21}}{21}$ ឯកតាប្រវែង ។

V. តើគេអាចបង្កើតចំនួនបានប៉ុន្មាន ដែលធំជាង 2000 ? (គ្រូប.០៥)

ដោយលេខតាមខ្ទង់ដែលត្រូវប្រើមាន៥លេខ 0, 1, 2, 3, 4

នោះចំនួនដែលធំជាង 2000 អាចជាលេខ 4 ខ្ទង់ ឬ 5 ខ្ទង់

• ចំពោះលេខ 4 ខ្ទង់ដែលធំជាង 2000 គឺ

ខ្ទង់ពាន់ មាន 3 ជម្រើស

ខ្ទង់រយ មាន 4 ជម្រើស

ខ្ទង់ដប់ មាន 3 ជម្រើស

ខ្ទង់រាយ មាន 2 ជម្រើស

តាមគោលការណ៍ផលគុណ $3 \times 4 \times 3 \times 2 = 72$ ចំនួន

• ចំពោះលេខ 5 ខ្ទង់ដែលធំជាង 2000 គឺ

ខ្ទង់ម៉ឺន មាន 4 ជម្រើស

ខ្ទង់ពាន់ មាន 4 ជម្រើស

ខ្ទង់រយ មាន 3 ជម្រើស

ខ្ទង់ដប់ មាន 2 ជម្រើស

ខ្ទង់រាយ មាន 1 ជម្រើស

តាមគោលការណ៍ផលគុណ $4 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 96$ ចំនួន

សរុបចំនួនដែលធំជាង 2000 $= 72 + 96 = 168$ ចំនួន

ដូចនេះ ចំនួនដែលអាចបង្កើតបានមាន 168 ចំនួន ។

VI. ក. កំណត់តម្លៃនៃ a និង b

គេមាន $f(x) = ae^x + b$ មានខ្សែកោង (C)

នាំឱ្យ $f'(x) = ae^x$

ដោយ (C) កាត់តាមគល់ O នាំឱ្យ $f(0) = 0$

$ae^0 + b = 0$ ឬ $b = -a$ (1)

ហើយ បន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង (C) ត្រង់ចំណុច $O(0, 0)$ នេះ

ជាបន្ទាត់ពុះទី១ $y = x$ នាំឱ្យ $f'(0) = 1$

$ae^0 = 1 \Rightarrow a = 1$ ជំនួសក្នុង (1) $b = -1$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $a = 1, b = -1$ ។

ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង (C)

ចំពោះ $a = 1, b = -1$ គេបាន $f(x) = e^x - 1$

ដែនកំណត់ $D = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$

លីមីត $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (e^x - 1) = 0 - 1 = -1$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^x - 1) = +\infty - 1 = +\infty$

អាស៊ីមតូត ដោយ $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -1$ នោះបន្ទាត់ $y = -1$

ជាអាស៊ីមតូតដេកនៃខ្សែកោង (C) ខាង $-\infty$

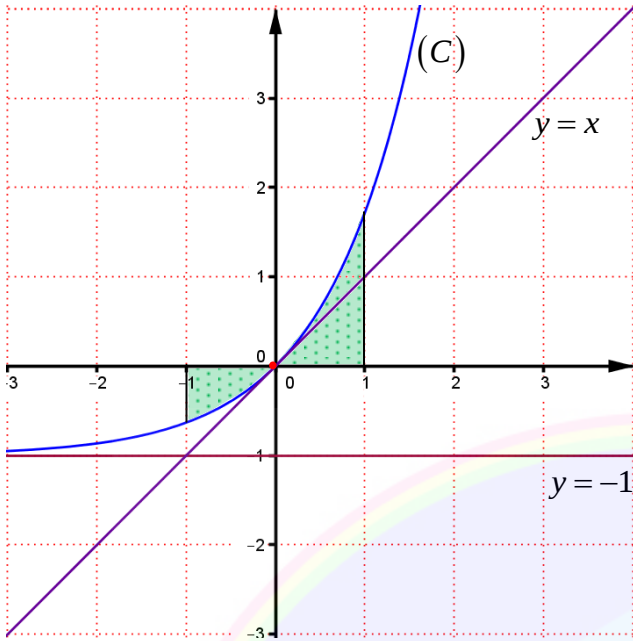
ដេរីវេ $f'(x) = e^x$ នោះ $f'(x) = e^x > 0, \forall x \in D$

នាំឱ្យ f ជាអនុគមន៍កើនជានិច្ច និងគ្មានបរិមាទ

តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	$+\infty$
$f'(x)$	+	
$f(x)$	-1	$+\infty$

➢ សង់ផ្ទៃក្រឡា (C)

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃផ្ទៃក្រឡា

តាមក្រាប គេបានផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្រឡាដូចខាងក្រោម ៖

$$\begin{aligned}
 S &= -\int_{-1}^0 f(x) dx + \int_0^1 f(x) dx \\
 &= -\int_{-1}^0 (e^x - 1) dx + \int_0^1 (e^x - 1) dx \\
 &= -[e^x - x]_{-1}^0 + [e^x - x]_0^1 \\
 &= -\left[(1-0) - \left(\frac{1}{e} + 1\right)\right] + [(e-1) - (1-0)] \\
 &= \frac{1}{e} + e - 2
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្រឡា $S = \frac{1}{e} + e - 2$ ឯកតាផ្ទៃ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ១៣ តុលា ២០០៦

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. ដោះស្រាយវិសមីការ $2^x + 2^{3-x} \leq 9$ ។

ខ. ស្រាយបញ្ជាក់ថា ចំពោះគ្រប់តម្លៃ x, y គេបាន : $x^2(1 + \sin^2 y) + 2x(\sin y + \cos y) + 1 + \cos^2 y > 0$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

II. កំណត់តម្លៃនៃ m ដើម្បីឱ្យសមីការ $(m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1) = 0$ មានឫសដែលធំជាងគេនៅចន្លោះ $(-1, 1)$ ។ (១ពិន្ទុ)

III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E): 2y'' - 3y' + y = 0$ ។

ខ. កំណត់ចម្លើយ $g(x)$ មួយរបស់សមីការ (E) ដើម្បីឱ្យក្រាបតាងអនុគមន៍ g ប៉ះនឹងបន្ទាត់ (d) សមីការ $y = -\frac{1}{2}x$

នៅត្រង់ចំណុច $O(0, 0)$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

IV. កោណមួយមានកម្ពស់ 15cm និងកាំបាត 6cm ។ រកកម្ពស់ និងកាំបាតនៃស៊ីឡាំងចារឹកក្នុងកោណនេះ ដើម្បីឱ្យវាមានមាឌអតិបរមា ។

(១ពិន្ទុកន្លះ)

V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ ដែលមានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានចំណុច $A(1, 1, 0), B(0, 2, 2), C(1, -2, 3)$

និង $D(1, -2, 0)$ ។ រកសមីការស្វ័យដែលកាត់តាមបួនចំណុច A, B, C និង D ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

VI. អនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = (ax+1)^2$ ចំពោះ $x < 2$ និង $f(x) = -ax$ ចំពោះ $x \geq 2$ ។

ចូររកតម្លៃនៃ a ដើម្បីឱ្យ f ជាអនុគមន៍ជាប់នៅត្រង់ $x = 2$ ។ (១ពិន្ទុ)

VII. អនុគមន៍ f កំណត់លើ $D = [2, +\infty)$ ដែល $f(x) = \frac{x^2 - 4x + 4}{(2x-3)(x-1)^2}$ ។

ក. គណនា a, b ដែល $f(x) = \frac{a}{(x-1)^2} + \frac{b}{(2x-3)}$ ។

ខ. រកព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $g(x) = \frac{-1}{(x-1)^2}, h(x) = \frac{1}{2x-3}$ ។

គ. ទាញរក $I = \int_2^3 f(x)dx$ ។ (២ពិន្ទុ)

ចម្លើយ វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៦

I. ក. ដោះស្រាយវិសមីការ

គេមាន $2^x + 2^{3-x} \leq 9$

$$2^x + \frac{8}{2^x} - 9 \leq 0$$

គេតាង $t = 2^x$ ដែល $t > 0$

គេបាន $t + \frac{8}{t} - 9 \leq 0$ គុណនឹង t មិនប្តូរទិសដៅ)

$$t^2 - 9t + 8 \leq 0$$

ឱ្យ $t^2 - 9t + 8 = 0$ តាមករណីពិសេស $t = 1, t = 8$

តារាងសញ្ញា

t	0	1	8	$+\infty$
$t^2 - 9t + 8 \leq 0$	+	0	-	+

តាមតារាង $1 \leq t \leq 8$ សមមូល $1 \leq 2^x \leq 8$

ឬ $2^0 \leq 2^x \leq 2^3$ នាំឱ្យ $0 \leq x \leq 3$

ដូចនេះ វិសមីការមានចម្លើយ $0 \leq x \leq 3$ ។

ខ. ស្រាយបញ្ជាក់ថា ចំពោះគ្រប់តម្លៃ x, y គេបាន $f(x) > 0$

$$f(x) = x^2(1 + \sin^2 y) + 2x(\sin y + \cos y) + 1 + \cos^2 y$$

មាន $\Delta' = (\sin y + \cos y)^2 - (1 + \sin^2 y)(1 + \cos^2 y)$

$$\begin{aligned} &= \sin^2 y + 2\sin y \cos y + \cos^2 y \\ &\quad - (1 + \cos^2 y + \sin^2 y + \sin^2 y \cos^2 y) \\ &= 2\sin y \cos y - 1 - \sin^2 y \cos^2 y \\ &= -(1 - \sin y \cos y)^2 \end{aligned}$$

ដោយ $\forall y \in \mathbb{R}, \sin y \cos y \neq 1$

នោះ $\Delta' = -(1 - \sin y \cos y)^2 < 0, \forall y \in \mathbb{R}$

គេបាន កន្សោមមាន $\begin{cases} \Delta' < 0 \\ a = 1 + \sin^2 y > 0 \end{cases}$ នាំឱ្យ $f(x) > 0$

ដូចនេះ $x^2(1 + \sin^2 y) + 2x(\sin y + \cos y) + 1 + \cos^2 y > 0$

II. កំណត់តម្លៃនៃ m

គេមាន $(m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1) = 0$

គេតាង $f(x) = (m+1)x^2 - 2mx + 4(m+1)$

ដោយ សមីការមានឫសដែលធំជាងគេនៅចន្លោះ $(-1, 1)$

លុះត្រាតែ $f(-1) \times f(1) < 0$

ដោយ $f(-1) = (m+1)(-1)^2 - 2m(-1) + 4(m+1)$

$$= m+1+2m+4m+4 = 7m+5$$

$$f(1) = (m+1)(1)^2 - 2m(1) + 4(m+1)$$

$$= m+1-2m+4m+4 = 3m+5$$

គេបាន $(7m+5)(3m+5) < 0$ (ជាត្រីកោណកែងទី២)

គេឱ្យ $(7m+5)(3m+5) = 0$ នោះ $m = -\frac{5}{7}, m = -\frac{5}{3}$

តារាងសញ្ញា

t	$-\infty$	$-\frac{5}{3}$	$-\frac{5}{7}$	$+\infty$
$(7m+5)(3m+5) < 0$	+	0	-	+

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $m \in \left(-\frac{5}{3}, -\frac{5}{7}\right)$ ។

III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល

គេមាន $(E): 2y'' - 3y' + y = 0$

សមីការសម្គាល់ $2\lambda^2 - 3\lambda + 1 = 0$ តាមករណីពិសេស

សមីការមានឫស $\lambda = 1, \lambda = \frac{1}{2}$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) គឺ $g(x) = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}, A, B$ ថេរ

ដូចនេះ សមីការមានចម្លើយ $g(x) = Ae^x + Be^{\frac{1}{2}x}$ ។

ខ. កំណត់ចម្លើយ $g(x)$ មួយរបស់សមីការ (E)

គេមាន $g(x) = Ae^x + Be^{\frac{1}{2}x}$ នោះ $g'(x) = Ae^x + \frac{B}{2}e^{\frac{1}{2}x}$

ដើម្បីឱ្យក្រាបតាងអនុគមន៍ g ប៉ះនឹងបន្ទាត់ (d) សមីការ

$y = -\frac{1}{2}x$ នៅត្រង់ចំណុច $O(0, 0)$ លុះត្រាតែ

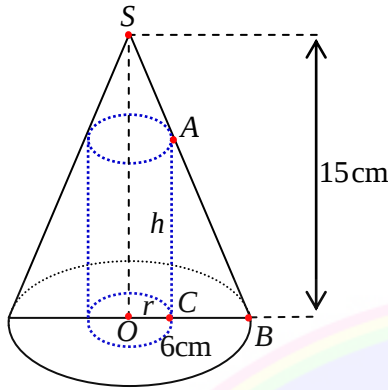
$$\begin{cases} g'(0) = -\frac{1}{2} \\ g(0) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae^0 + \frac{B}{2}e^0 = -\frac{1}{2} \\ Ae^0 + Be^0 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = 1 \\ A = -1 \end{cases}$$

ដូចនេះ ចម្លើយមួយនៃ (E) គឺ $g(x) = -e^x + e^{\frac{1}{2}x}$ ។

IV. រកកម្ពស់ និងកាំបាតនៃស៊ីឡាំងចារឹកក្នុងកោណនេះ

តាង h និង r ជាកម្ពស់ និងកាំនៃស៊ីឡាំង (គិតជា cm)

នាំឱ្យមាននៃស៊ីឡាំង $V = \pi r^2 h$

ដោយ $\triangle ABC$ និង $\triangle SBO$ ជាត្រីកោណកែងមាន

$\angle B$ ជាមុំរួម នោះ $\triangle ABC \sim \triangle SBO$ (ម.ម)

វិបាក $\frac{AC}{SO} = \frac{BC}{BO}$ ឬ $\frac{h}{15} = \frac{6-r}{6}$ នោះ $h = \frac{5}{2}(6-r)$

គេបាន $V(r) = \pi r^2 \times \frac{5}{2}(6-r) = \frac{5\pi}{2}(6r^2 - r^3)$

$V'(r) = \frac{5\pi}{2}(12r - 3r^2)$

$V''(r) = \frac{5\pi}{2}(12 - 6r)$

ដើម្បីឱ្យ V មានតម្លៃអតិបរមា លុះត្រាតែ $\begin{cases} V(r) = 0 \\ V''(r) < 0 \end{cases}$

គេបាន $\frac{5\pi}{2}(12r - 3r^2) = 0$ ឬ $r(12 - 3r) = 0$

នាំឱ្យ $r = 0$ មិនយក , $r = 4$ cm យក

គេបាន $V''(4) = \frac{5\pi}{2}(12 - 6 \cdot 4) = -30\pi < 0$ ពិត

$h = \frac{5}{2}(6-r) = \frac{5}{2}(6-4) = 5$ cm

ដូចនេះ គណនាបាន $r = 4$ cm , $h = 5$ cm ។

V. រកសមីការស្វ៊ែរដែលកាត់តាមប្រាំចំណុច (ដូចគ្រូបឋម ២០១១)

គេមាន $A(1, 1, 0)$, $B(0, 2, 2)$,

$C(1, -2, 3)$ និង $D(1, -2, 0)$

សមីការស្វ៊ែរ $(S) : (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = r^2$

$(S) \cap A$ គេបាន $(1-a)^2 + (1-b)^2 + c^2 = r^2$ (1)

$(S) \cap B$ គេបាន $a^2 + (2-b)^2 + (2-c)^2 = r^2$ (2)

$(S) \cap C$ គេបាន $(1-a)^2 + (-2-b)^2 + (3-c)^2 = r^2$ (3)

$(S) \cap D$ គេបាន $(1-a)^2 + (-2-b)^2 + c^2 = r^2$ (4)

គេយក (3)-(4) គេបាន $(3-c)^2 - c^2 = 0$

$(3-c-c)(3-c+c) = 0 \Rightarrow c = \frac{3}{2}$

គេយក (1)-(4) គេបាន $(1-b)^2 - (-2-b)^2 = 0$

$(1-b+2+b)(1-b-2-b) = 0 \Rightarrow b = -\frac{1}{2}$

តាម (2) $a^2 + \left(2 + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(2 - \frac{3}{2}\right)^2 = r^2$

$a^2 + \frac{25}{4} + \frac{1}{4} = r^2$ នោះ $a^2 + \frac{13}{2} = r^2$ (5)

តាម (1) $(1-a)^2 + \left(1 + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{3}{2}\right)^2 = r^2$

$1 - 2a + a^2 + \frac{9}{4} + \frac{9}{4} = r^2$

$-2a + a^2 + \frac{11}{2} = r^2$ (6)

យក (5)-(6) $2a + 1 = 0$ នាំឱ្យ $a = -\frac{1}{2}$

តាម (5) $\left(-\frac{1}{2}\right)^2 + \frac{13}{2} = r^2 \Leftrightarrow r^2 = \frac{27}{4}$

ដូចនេះ $(S) : \left(x + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(y + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(z - \frac{3}{2}\right)^2 = \frac{27}{4}$ ។

VI. រកតម្លៃនៃ a ដើម្បីឱ្យ f ជាអនុគមន៍ជាប់នៅក្រុង $x = 2$

គេមាន $f(x) = \begin{cases} (ax+1)^2 & \text{ចំពោះ } x < 2 \\ -ax & \text{ចំពោះ } x \geq 2 \end{cases}$

ដើម្បីឱ្យ អនុគមន៍ f ជាប់ក្រុង $x = 2$ លុះត្រាតែវាផ្ទៀងផ្ទាត់

$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = f(2)$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} (ax+1)^2 = (2a+1)^2$

$\lim_{x \rightarrow 2^+} (-ax) = -2a$

$f(2) = -2 \cdot a = -2a$

គេបាន $(2a+1)^2 = -2a$

$4a^2 + 4a + 1 = -2a$

$4a^2 + 6a + 1 = 0$

$\Delta' = 3^2 - 4 = 5$ នោះ $a = \frac{-3 \pm \sqrt{5}}{4}$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បានគឺ $a = \frac{-3 \pm \sqrt{5}}{4}$ ។

VII.ក. គណនា a, b

គេមាន $f(x) = \frac{x^2 - 4x + 4}{(2x-3)(x-1)^2}$ និង

$$\begin{aligned} f(x) &= \frac{a}{(x-1)^2} + \frac{b}{(2x-3)} \\ &= \frac{a(2x-3) + b(x-1)^2}{(2x-3)(x-1)^2} \\ &= \frac{2ax - 3a + bx^2 - 2bx + b}{(2x-3)(x-1)^2} \\ &= \frac{bx^2 + (2a - 2b)x + (-3a + b)}{(2x-3)(x-1)^2} \end{aligned}$$

ដោយធ្វើមេគុណត្រូវគ្នានៃអថេរ x

គេបាន $\begin{cases} b=1 \\ 2a-2b=-4 \\ -3a+b=4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} b=1 \\ a=-1 \end{cases}$

ដូចនេះ គណនាបាន $a=-1, b=1$ ។

ខ. រកព្រីមីទីវនៃអនុគមន៍ $g(x)$ និង $h(x)$

គេមាន $g(x) = \frac{-1}{(x-1)^2}$, $h(x) = \frac{1}{2x-3}$

គេតាង $G(x), H(x)$ ជាព្រីមីទីវរៀងគ្នានៃ $g(x), h(x)$

គេបាន $G(x) = \int g(x) dx$

$$\begin{aligned} &= \int \frac{-1}{(x-1)^2} dx \\ &= \int \frac{-(x-1)'}{(x-1)^2} dx = \frac{1}{x-1} + c_1, \quad c_1 \text{ ថេរ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} H(x) &= \int h(x) dx \\ &= \int \frac{1}{2x-3} dx \\ &= \frac{1}{2} \ln|2x-3| + c_2, \quad c_2 \text{ ថេរ} \end{aligned}$$

ដូចនេះ ព្រីមីទីវរៀងគ្នានៃ $g(x)$ និង $h(x)$ គឺ ៖

$$G(x) = \frac{1}{x-1} + c_1, \quad H(x) = \frac{1}{2} \ln|2x-3| + c_2 \quad ។$$

គ. ទាញរក $I = \int_2^3 f(x) dx$

$$\begin{aligned} I &= \int_2^3 f(x) dx = \int_2^3 \left(\frac{-1}{(x-1)^2} + \frac{1}{(2x-3)} \right) dx \\ &= \int_2^3 \frac{-1}{(x-1)^2} dx + \int_2^3 \frac{1}{(2x-3)} dx \\ &= \left[\frac{1}{x-1} \right]_2^3 + \left[\frac{1}{2} \ln|2x-3| \right]_2^3 \\ &= \left(\frac{1}{2} - 1 \right) + \frac{1}{2} (\ln 3 - \ln 1) \\ &= -\frac{1}{2} + \frac{\ln 3}{2} \end{aligned}$$

ដូចនេះ ទាញរកបាន $I = \frac{\ln 3}{2} - \frac{1}{2}$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡង : ១៦ តុលា ២០០៧

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

- I. ក. កំណត់ចំនួនពិត x និង y ដើម្បីឱ្យ $2xi - y = \frac{(3-2i)(1+i)}{i(1+2i)}$ ។
ខ. គេឱ្យ $z = \cos \frac{2\pi}{9} + i \sin \frac{2\pi}{9}$ ។ សរសេរ $(1+z)^4$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (១ពិន្ទុក្នុង៖)
- II. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E): g''(x) - 5g'(x) + 6g(x) = 0$ ។
ខ. កំណត់ចម្លើយ $g(x)$ មួយនៃសមីការ (E) ដែល $g(0) = 0$ និង $g'(0) = 1$ ។ (១ពិន្ទុ)
- III. គេឱ្យអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{1 - \cos 2x}{x^2}$ ចំពោះ $x \neq 0$ និង $f(0) = \ln(m-1)$ ។ គណនាលីមីត $f(x)$ កាលណា x ខិតជិត 0 ។ កំណត់តម្លៃនៃ m ដើម្បីឱ្យ f ជាអនុគមន៍ជាប់នៅត្រង់ $x=0$ ។ (១ពិន្ទុក្នុង៖)
- IV. ក្នុងចង់មួយមានឃ្លី ស ៣ និងឃ្លីខ្មៅ ៥ ។ គេចាប់យកឃ្លីម្តង ៣ ចេញពីក្នុងចង់ ។ រកប្រូបាបដែលគេអាចចាប់យកបានឃ្លី ស ២ និងឃ្លីខ្មៅ ១ ។ (១ពិន្ទុ)
- V. គេឱ្យអនុគមន៍ $g(x) = \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2}$ មានក្រាប (C) ។
ក. កំណត់ចំនួនពិត a, b, c ដើម្បីឱ្យ $g(x) = ax + b + \frac{c}{x-2}$ ចំពោះ $x \neq 2$ ។
ខ. រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងទ្រូតនៃក្រាប (C) ។
គ. បង្ហាញថាចំណុច $I(2, 1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) ។ (២ពិន្ទុក្នុង៖)
- VI. ក្នុងលំហប្រដាប់ដោយតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យប្លង់ (P) និងស្វ៊ែរ (S) ដែលមានសមីការ $(P): x + 2y + 2z + 5 = 0$, $(S): x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y + 4z = 0$ ។
ក. កំណត់កូអរដោនេផ្ចិត និងប្រវែងកាំនៃស្វ៊ែរ (S) ។
ខ. បង្ហាញថាប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ែរ (S) ។
គ. រកសមីការបណ្តាប្លង់ស្របនឹងប្លង់ (P) ហើយប៉ះនឹងស្វ៊ែរ (S) ។ (២ពិន្ទុក្នុង៖)

បង្ហាញ និង វិធានការគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងប្រើសរសេរគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៧

I. ក. កំណត់ចំនួនពិត x និង y :

$$\begin{aligned}\text{គេមាន } 2xi - y &= \frac{(3-2i)(1+i)}{i(1+2i)} \\ &= \frac{3+3i-2i-2i^2}{(i-2)} = \frac{5+i}{(i-2)} \\ &= \frac{(5+i)(i+2)}{(i-2)(i+2)} = \frac{5i+10+i^2+2i}{-1-4} \\ &= \frac{9+7i}{-5} = -\frac{9}{5} - \frac{7}{5}i\end{aligned}$$

តាមនិយមន័យចំនួនកុំផ្លិចស្មើគ្នា គេបាន ៖

$$\begin{cases} 2x = -\frac{9}{5} \\ -y = -\frac{7}{5} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{9}{10} \\ y = \frac{7}{5} \end{cases}$$

ដូចនេះ កំណត់បានចំនួនពិត $x = -\frac{9}{10}, y = \frac{7}{5}$ ។

ខ. សរសេរ $(1+z)^4$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$\text{គេមាន } z = \cos \frac{2\pi}{9} + i \sin \frac{2\pi}{9}$$

$$\begin{aligned}\text{នោះ } 1+z &= 1 + \cos \frac{2\pi}{9} + i \sin \frac{2\pi}{9} \\ &= 2 \cos^2 \frac{\pi}{9} + i 2 \sin \frac{\pi}{9} \cos \frac{\pi}{9} \\ &= 2 \cos \frac{\pi}{9} \left(\cos \frac{\pi}{9} + i \sin \frac{\pi}{9} \right)\end{aligned}$$

$$\text{នាំឱ្យ } (1+z)^4 = \left[2 \cos \frac{\pi}{9} \left(\cos \frac{\pi}{9} + i \sin \frac{\pi}{9} \right) \right]^4$$

$$(1+z)^4 = 16 \cos^4 \frac{\pi}{9} \left(\cos \frac{4\pi}{9} + i \sin \frac{4\pi}{9} \right)$$

$$\text{ដូចនេះ } (1+z)^4 = 16 \cos^4 \frac{\pi}{9} \left(\cos \frac{4\pi}{9} + i \sin \frac{4\pi}{9} \right) \quad \text{។}$$

II. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល :

$$\text{គេមាន } (E): g''(x) - 5g'(x) + 6g(x) = 0$$

$$\text{សមីការសម្គាល់ } \lambda^2 - 5\lambda + 6 = 0 \text{ មានឫស } \lambda = 2, \lambda = 3$$

$$\text{ចម្លើយទូទៅនៃ } (E) \text{ រាង } y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}, A, B \text{ ថេរ}$$

$$\text{ដូចនេះ ចម្លើយទូទៅគឺ } y = Ae^{2x} + Be^{3x} \quad \text{។}$$

ខ. កំណត់ចម្លើយ $g(x)$ មួយនៃសមីការ (E) ដែល

$$\text{គេមាន } g(x) = Ae^{2x} + Be^{3x}$$

$$\text{នោះ } g'(x) = 2Ae^{2x} + 3Be^{3x}$$

$$\text{ដោយ } \begin{cases} g(0) = 0 \\ g'(0) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae^0 + Be^0 = 0 \\ 2Ae^0 + 3Be^0 = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} A+B=0 \\ 2A+3B=1 \end{cases} \times (-2) \Rightarrow \begin{cases} A+B=0 \\ -2A-2B=0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} -2A-2B=0 \\ 2A+3B=1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -2A-2B=0 \\ -B=1 \end{cases}$$

$$B = -1 \Rightarrow A = 1$$

$$\text{ដូចនេះ ចម្លើយមួយគឺ } g(x) = -e^{2x} + e^{3x} \quad \text{។}$$

III. > គណនាលីមីត $f(x)$ កាលណា x ខិតជិត 0 :

$$\text{គេមាន } f(x) = \frac{1 - \cos 2x}{x^2} \text{ ចំពោះ } x \neq 0$$

$$\begin{aligned}\text{នាំឱ្យ } \lim_{x \rightarrow 0} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos 2x}{x^2} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2 \sin^2 x}{x^2} = 2 \times 1 = 2\end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ គណនាបាន } \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2 \quad \text{។}$$

> កំណត់តម្លៃ m ដើម្បីឱ្យ f ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x=0$

f ជាអនុគមន៍ជាប់ត្រង់ $x=0$ លុះត្រាតែ $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = f(0)$

$$\text{ដោយ } \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 2 \text{ និង } f(0) = \ln(m-1)$$

$$\text{គេបាន } \ln(m-1) = 2 \text{ ឬ } m-1 = e^2 \text{ នោះ } m = e^2 + 1$$

$$\text{ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន } m = e^2 + 1 \quad \text{។}$$

IV. រកប្រូបាបដែលគេអាចចាប់យកបានឃ្លី ស 2 និងឃ្លី ខ្មៅ 1

$$\text{គេមាន ឃ្លីស 3 និងឃ្លីខ្មៅ 5 ហើយគេចាប់យកឃ្លីម្តង 3}$$

$$\text{នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាច } n(s) = C(8, 3) = \frac{8!}{3!5!} = 56$$

$$\text{ចំនួនករណីស្រប } n(A) = C(3, 2) \times C(5, 1) = 15$$

$$\text{គេបាន } P(\text{ស } 2, \text{ខ } 1) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{15}{56}$$

$$\text{ដូចនេះ ប្រូបាបគណនាបានគឺ } P(\text{ស } 2, \text{ខ } 1) = \frac{15}{56} \quad \text{។}$$

V. ក. កំណត់ចំនួនពិត a, b, c :

គេមាន $g(x) = \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2}$ ចំពោះ $x \neq 2$

គេបាន $g(x) = x - 1 - \frac{6}{x - 2}$ (បានពីចែកពហុធា)

ផ្ទៀមនឹង $g(x) = ax + b + \frac{c}{x - 2}$ នោះគេទាញបាន

$$a = 1, b = -1, c = -6$$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a = 1, b = -1, c = -6$ ។

ខ. រកសមីការអាស៊ីមតូតឈរ និងទ្រូតនៃក្រាប (C)

គេមាន $\lim_{x \rightarrow 2^-} g(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} = \frac{4 - 6 - 4}{2 + 0^- - 2} = +\infty$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} g(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 - 3x - 4}{x - 2} = \frac{4 - 6 - 4}{2 + 0^+ - 2} = -\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2} g(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$$x = 2 \text{ ជាអាស៊ីមតូតឈរ ។}$$

ហើយ $g(x) = x - 1 - \frac{6}{x - 2}$ និង $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(-\frac{6}{x - 2} \right) = 0$

នោះបន្ទាត់ $y = x - 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រូត ។

គ. បង្ហាញថាចំណុច $I(2, 1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C)

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) តាងអនុគមន៍ g

លុះត្រាតែ $g(2a - x) + g(x) = 2b$

ចំពោះ $I(2, 1)$ គេនឹងបង្ហាញថា $g(4 - x) + g(x) = 2$

គេមាន $g(x) = x - 1 - \frac{6}{x - 2}$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } g(4 - x) &= (4 - x) - 1 - \frac{6}{(4 - x) - 2} \\ &= -x + 3 - \frac{6}{-x + 2} \\ &= -x + 3 + \frac{6}{x - 2} \end{aligned}$$

គេបាន $g(4 - x) + g(x)$

$$= \left(-x + 3 + \frac{6}{x - 2} \right) + \left(x - 1 - \frac{6}{x - 2} \right) = 2$$

ដោយ $g(4 - x) + g(x) = 2$

ដូចនេះ ចំណុច $I(2, 1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) ។

VI. ក. កំណត់កូអរដោនេផ្ចិត និងប្រវែងកាំនៃស្វ៊ី (S) :

គេមាន (S) : $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y + 4z = 0$

$$(x^2 - 2x) + (y^2 - 4y) + (z^2 + 4z) = 0$$

$$(x^2 - 2x + 1) + (y^2 - 4y + 4) + (z^2 + 4z + 4) = 9$$

$$(x - 1)^2 + (y - 2)^2 + (z + 2)^2 = 3^2$$

ទាញបាន $a = 1, b = 2, c = -2$ និងកាំ $r = 3$

ដូចនេះ ស្វ៊ី (S) មានកូអរដោនេផ្ចិតតាង $I(1, 2, -2)$ និងប្រវែងកាំ $r = 3$ ឯកតាប្រវែង ។

ខ. បង្ហាញថាប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ី (S)

រកចម្ងាយពីផ្ចិតស្វ៊ី ទៅប្លង់ (P)

$$\text{តាមរូបមន្ត } d(I, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$$

ដោយ (P) : $x + 2y + 2z + 5 = 0$ នោះ

$$a = 1, b = 2, c = 2 \text{ និង } d = 5$$

ហើយ ផ្ចិត $I(1, 2, -2)$ នោះ $x_0 = 1, y_0 = 2, z_0 = -2$

$$\text{នាំឱ្យ } d(I, (P)) = \frac{|1 \cdot 1 + 2 \cdot 2 + 2(-2) + 5|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + 2^2}} = \frac{|6|}{3} = 2$$

ដោយ $d(I, (P)) = 2 < r = 3$ នោះប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ី (S)

ដូចនេះ ប្លង់ (P) កាត់ស្វ៊ី (S) ។

គ. រកសមីការបណ្តាប្លង់ស្របនឹងប្លង់ (P) ហើយប៉ះនឹងស្វ៊ី (S)

តាង (α) : $ax + by + cz + d = 0$ ជាបណ្តាសមីការប្លង់ត្រូវរក

ដោយ $(\alpha) \parallel (P)$ នោះ (α) មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ដូចប្លង់ (P)

គេបាន (α) : $x + 2y + 2z + d = 0$

តែ (α) ប៉ះ (S) មានន័យថា $d(I, (\alpha)) = r = 3$

គេបាន $\frac{|x_I + 2y_I + 2z_I + d|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + 2^2}} = 3$ ដែល $I(1, 2, -2)$

$$\frac{|1 + 2 \cdot 2 + 2(-2) + d|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + 2^2}} = 3$$

$$|1 + d| = 9 \text{ នោះ } 1 + d = \pm 9 \text{ នោះ } d = \begin{bmatrix} -10 \\ 8 \end{bmatrix}$$

ដូចនេះ បណ្តាប្លង់ស្របនឹងប្លង់ (P) ហើយប៉ះនឹងស្វ៊ី (S) មាន

$$x + 2y + 2z - 10 = 0, x + 2y + 2z + 8 = 0$$
 ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ១៦ តុលា ២០០៨

វិញ្ញាបន្ន : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. ដោះស្រាយសមីការ $\frac{x-1}{1991} + \frac{x-5}{1987} + \frac{x+7}{1999} + \frac{x-11}{1981} = 4$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការ $\ln \sqrt{x^2} = \sqrt{2 \ln(-x)}$ ។

គ. ដោះស្រាយវិសមីការ $0 < \frac{x^2 - 2x - 3}{x - 2} < 4$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

II. គេឱ្យអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x}$ ។

ក. កំណត់តម្លៃ A, B, C ដើម្បីឱ្យ $f(x) = \frac{A}{x} + \frac{B}{x+1} + \frac{C}{(x+1)^2}$ ។

ខ. គណនា $F(x) = \int \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x} dx$ ។ (២ពិន្ទុ)

III. គេមានចំព័រ A និង B ។ ក្នុងចំព័រ A មានប៉ូលពណ៌ស ១ និងពណ៌ខ្មៅ ៣ ។ ក្នុងចំព័រ B មានប៉ូលពណ៌ស ៥ និងពណ៌ខ្មៅ ៣ ។

គេទាញប៉ូលមួយពីចំព័រ A និងប៉ូលមួយពីចំព័រ B ហើយប្តូរគ្នា ។

ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យក្នុងចំព័រ A មានតែប៉ូលពណ៌ខ្មៅបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា ។

ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យពណ៌ប៉ូលនៅក្នុងចំព័រនីមួយៗនៅដដែលបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

IV. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E): y'' + 4y' + 4y = 0$ ។

ខ. គេឱ្យសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(F): y'' + 4y' + 4y = -4x$ ។

កំណត់ចំនួនពិត a និង b ដើម្បីឱ្យ $x \mapsto ax + b$ ជាចម្លើយនៃ (F) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

V. ក្នុងលំហប្រដាប់ដោយតម្រុយអរតូណរម៉ាល់វិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យប្រព័ន្ធចំណុចគឺ $A(-2, 0, 1)$, $B(0, 10, 3)$,

$C(2, 0, -1)$ និង $D(5, 3, -1)$ ។

ក. សរសេរសមីការប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច A, B និង C

ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ដែលកាត់តាមចំណុច D ហើយកែងនឹងប្លង់ (P) ។

គ. សរសេរសមីការស្វ៊ែរស្របនឹងប្លង់ (P) ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

VI. គេឱ្យអនុគមន៍ f កំណត់ដោយ $f(x) = 3\sin x - 2\sin^3 x$ ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃ f ។

ខ. រកចំនួនពិត a និង b ដើម្បីឱ្យអនុគមន៍ F កំណត់ដោយ $F(x) = a\cos x + b\cos^3 x$ ជាព្រីមីទីវនៃ f ។ (២ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាបនបត្របរិញ្ញាបត្រ
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៨

I. ក. ដោះស្រាយសមីការ :

$$\frac{x-1}{1991} + \frac{x-5}{1987} + \frac{x+7}{1999} + \frac{x-11}{1981} = 4$$

$$\frac{x-1}{1991} - 1 + \frac{x-5}{1987} - 1 + \frac{x+7}{1999} - 1 + \frac{x-11}{1981} - 1 = 0$$

$$\frac{x-1992}{1991} + \frac{x-1992}{1987} + \frac{x-1992}{1999} + \frac{x-1992}{1981} = 0$$

$$(x-1992) \left(\frac{1}{1991} + \frac{1}{1987} + \frac{1}{1999} + \frac{1}{1981} \right) = 0$$

នាំឱ្យ $x-1992=0$ នោះ $x=1992$

ហើយ $\frac{1}{1991} + \frac{1}{1987} + \frac{1}{1999} + \frac{1}{1981} \neq 0$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x=1992$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការ

សមីការ $\ln \sqrt{x^2} = \sqrt{2 \ln(-x)}$ មានន័យលុះត្រាតែ

$$\begin{cases} x \neq 0 \\ \ln(-x) \geq 0 \\ -x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq 0 \\ x \leq -1 \\ x < 0 \end{cases} \Rightarrow x \leq -1$$

ចំពោះ $x \leq -1$ នោះ $\sqrt{x^2} = -x$

$$\ln(-x) = \sqrt{2 \ln(-x)}$$

$$\text{តេតាង } t = \ln(-x)$$

$$\text{តេបាន } t = \sqrt{2t} \text{ សមមូល } t^2 = 2t \text{ ឬ } t(t-2) = 0$$

នាំឱ្យ $t=0, t=2$

$$\begin{cases} \ln(-x) = 0 \\ \ln(-x) = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -x = 1 \\ -x = e^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = -e^2 \end{cases}$$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x=-1, x=-e^2$ ។

គ. ដោះស្រាយវិសមីការ $0 < \frac{x^2-2x-3}{x-2} < 4$

$$\text{អាចសរសេរ } \begin{cases} \frac{x^2-2x-3}{x-2} > 0 \\ \frac{x^2-2x-3}{x-2} < 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{x^2-2x-3}{x-2} > 0 \quad (1) \\ \frac{x^2-6x+5}{x-2} < 0 \quad (2) \end{cases}$$

កន្សោម x^2-2x-3 មានឫស $x=-1, x=3$

កន្សោម x^2-6x+5 មានឫស $x=1, x=5$

កន្សោម $x-2$ មានឫស $x=2$

ចម្លើយនៃប្រព័ន្ធវិសមីការ ជាតំបន់នៃ x បានពីប្រសព្វរវាង

ចម្លើយ (1) និងចម្លើយ (2) ។

តារាងសញ្ញា (1)

x	$-\infty$	-1	2	3	$+\infty$	
x^2-2x-3	+	0	-	-	0	+
$x-2$	-	-	0	+	+	
$\frac{x^2-2x-3}{x-2} > 0$	-	0	+	-	0	+

ចម្លើយ (1) : $x \in (-1, 2) \cup (3, +\infty)$

តារាងសញ្ញា (2)

x	$-\infty$	1	2	5	$+\infty$	
x^2-6x+5	$+$	0	$-$	$-$	0	$+$
$x-2$	$-$	$-$	0	$+$	$+$	
$\frac{x^2-6x+5}{x-2} < 0$	$-$	0	$+$	$-$	0	$+$

ចម្លើយ (2) : $x \in (-\infty, 1) \cup (2, 5)$

ចម្លើយ (1) : $\begin{array}{ccccccc} & -1 & & 1 & & 2 & & 3 & & 5 & \\ & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \end{array}$

ចម្លើយ (2) : $\begin{array}{ccccccc} & -1 & & 1 & & 2 & & 3 & & 5 & \\ & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \end{array}$

ចម្លើយ : $\begin{array}{ccccccc} & -1 & & 1 & & 2 & & 3 & & 5 & \\ & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \text{---} & \end{array}$

ដូចនេះ វិសមីការមានចម្លើយ $x \in (-1, 1) \cup (3, 5)$ ។

II. ក. កំណត់តម្លៃ A, B, C :

$$\text{តេមាន } f(x) = \frac{A}{x} + \frac{B}{x+1} + \frac{C}{(x+1)^2}$$

$$= \frac{A(x+1)^2 + Bx(x+1) + Cx}{x(x+1)^2}$$

$$= \frac{A(x^2+2x+1) + B(x^2+x) + Cx}{x(x^2+2x+1)}$$

$$= \frac{(A+B)x^2 + (2A+B+C)x + A}{x^3+2x^2+x}$$

$$\text{ផ្អែកលើ } f(x) = \frac{5x^2+20x+6}{x^3+2x^2+x} \text{ នោះតេបាន :}$$

$$\begin{cases} A+B=5 \\ 2A+B+C=20 \\ A=6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B=-1 \\ C=9 \\ A=6 \end{cases}$$

ដូចនេះ តម្លៃកំណត់បាន $A=6, B=-1, C=9$ ។

ខ. គណនា $F(x) = \int \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x} dx$

ចំពោះ $A=6, B=-1, C=9$ រកឃើញខាងលើ

គេបាន $f(x) = \frac{5x^2 + 20x + 6}{x^3 + 2x^2 + x} = \frac{6}{x} - \frac{1}{x+1} + \frac{9}{(x+1)^2}$

នាំឱ្យ $F(x) = \int \left(\frac{6}{x} - \frac{1}{x+1} + \frac{9}{(x+1)^2} \right) dx$
 $= 6\ln|x| - \ln|x+1| - \frac{9}{x+1} + c, c$ ថេរ

III. ក. រកប្រូបាបដែលចង់ A មានតែប៊ូលពណ៌ខ្មៅបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា

គេមាន ចង់ A មានប៊ូលស 1 និងខ្មៅ 3

ចង់ B មានប៊ូលស 5 និងខ្មៅ 3

ដើម្បីឱ្យ ចង់ A មានតែប៊ូលពណ៌ខ្មៅបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា លុះត្រាតែ ចាប់បានប៊ូលពណ៌សពីចង់ A និងប៊ូលពណ៌ខ្មៅពីចង់ B

គេបាន $P(A \text{ មានតែប៊ូលខ្មៅ}) = \frac{1}{4} \times \frac{3}{8} = \frac{3}{32}$

ដូចនេះ $P(A \text{ មានតែប៊ូលខ្មៅ}) = \frac{3}{32}$ ។

ខ. រកប្រូបាបពណ៌ប៊ូលក្នុងចង់នីមួយៗនៅដដែលបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា

ដើម្បីឱ្យពណ៌ប៊ូលនៅដដែលបន្ទាប់ពីប្តូរគ្នា គឺមានន័យថា ចាប់បានប៊ូលមានពណ៌ដូចគ្នា អាចជាសដូចគ្នា ឬខ្មៅដូចគ្នា

គេបាន $P(\text{សស ឬ ខខ}) = \left(\frac{1}{4} \times \frac{5}{8} \right) + \left(\frac{3}{4} \times \frac{3}{8} \right) = \frac{7}{16}$

ដូចនេះ $P(\text{ប៊ូលនីមួយៗនៅដដែល}) = \frac{7}{16}$ ។

IV. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល :

គេមាន $(E): y'' + 4y' + 4y = 0$

សមីការសម្គាល់ $\lambda^2 + 4\lambda + 4 = 0$

ឬ $(\lambda + 2)^2 = 0$

មានឫសឌុប $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_0 = -2$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) រវាង $y = Axe^{\lambda_0 x} + Be^{\lambda_0 x}, A, B$ ថេរ

ដូចនេះ ចម្លើយទូទៅគឺ $y = Axe^{-2x} + Be^{-2x}$ ។

ខ. កំណត់ចំនួនពិត a និង b

តាង $f(x) = ax + b$ ជាចម្លើយនៃ (F)

នាំឱ្យ $f'(x) = a$ និង $f''(x) = 0$

ដោយ f ជាចម្លើយនៃ $(F): y'' + 4y' + 4y = -4x$

គេបាន $f'' + 4f' + 4f = -4x$

$0 + 4a + 4(ax + b) = -4x$

$4ax + (4a + 4b) = -4x + 0$

ផ្ទឹមបាន $\begin{cases} 4a = -4 \\ 4a + 4b = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 1 \end{cases}$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a = -1, b = 1$ ។

V. ក. សរសេរសមីការប្លង់ (P)

ប្លង់ត្រូវកាត់ $(P): a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$

ដោយ ប្លង់ (P) កាត់ $A(-2, 0, 1)$

នោះ $x_0 = -2, y_0 = 0, z_0 = 1$

ហើយ ប្លង់ (P) កាត់បីចំណុច A, B, C នោះ (P) មាន

វ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$

គេមាន $\overrightarrow{AB} = (2, 10, 2), \overrightarrow{AC} = (4, 0, -2)$

នាំឱ្យ $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 2 & 10 & 2 \\ 4 & 0 & -2 \end{vmatrix} = -20\vec{i} + 12\vec{j} - 40\vec{k}$

នោះ $a = -20, b = 12, c = -40$

គេបាន $(P): -20(x + 2) + 12(y - 0) - 40(z - 1) = 0$

ដូចនេះ $(P): 5x - 3y + 10z = 0$ ។

ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់កាត់តាម D ហើយកែងនឹងប្លង់ (P)

សមីការបន្ទាត់ត្រូវកាត់ $(\ell): \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$

ដោយ (ℓ) កាត់តាម $D(5, 3, -1)$

នោះ $x_0 = 5, y_0 = 3, z_0 = -1$

ហើយ (ℓ) កែងនឹងប្លង់ (P) នោះ (ℓ) មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស

ជាវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់នៃប្លង់ (P) គឺ $\vec{u} = (5, -3, 10)$

នោះ $a = 5, b = -3, c = 10$

ដូចនេះ បន្ទាត់ត្រូវកាត់ $(\ell): \begin{cases} x = 5 + 5t \\ y = 3 - 3t \\ z = -1 + 10t \end{cases}, t \in \mathbb{R}$ ។

គ. សរសេរសមីការស្វ័យគុណ D ហើយប៉ះនឹងប្លង់ (P)

ដោយស្វ័យគុណ (S) ប៉ះប្លង់ (P) នោះកាំស្វ័យគុណជាចម្ងាយពីផ្ចិតទៅប្លង់

(P) នាំឱ្យ $R = d(D, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$

ដោយ $D(5, 3, -1)$ និង $(P): 5x - 3y + 10z = 0$

$$R = \frac{|5 \cdot 5 - 3 \cdot 3 + 10(-1)|}{\sqrt{5^2 + (-3)^2 + 10^2}} = \frac{|6|}{\sqrt{134}} \Rightarrow R^2 = \frac{36}{134} = \frac{18}{67}$$

សមីការស្វ័យគុណ $(S): (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2$

មានផ្ចិត $D(5, 3, -1)$ នោះ $a=5, b=3, c=-1$

គេបាន $(S): (x-5)^2 + (y-3)^2 + (z+1)^2 = \frac{18}{67}$

ដូចនេះ: $(S): (x-5)^2 + (y-3)^2 + (z+1)^2 = \frac{18}{67}$ ។

VI. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃ f

គេមាន $f(x) = 3\sin x - 2\sin^3 x$

•ដែនកំណត់ $D = \mathbb{R}$

•ខួបអនុគមន៍ $P = 2\pi$ ព្រោះ $\forall x \in D$ គេបាន :

$$\begin{aligned} f(x+2\pi) &= 3\sin(x+2\pi) - 2\sin^3(x+2\pi) \\ &= 3\sin x - 2\sin^3 x = f(x) \end{aligned}$$

•ភាពគូសេស : f ជាអនុគមន៍ សេស ព្រោះ :

$$\begin{aligned} f(-x) &= 3\sin(-x) - 2\sin^3(-x) \\ &= -3\sin x + 2\sin^3 x \\ &= -(3\sin x - 2\sin^3 x) = -f(x) \end{aligned}$$

នាំឱ្យ ក្រាបតាងអនុគមន៍ f មានគល់ O ជាផ្ចិតឆ្លុះ

ហេតុនេះ គេសិក្សាតែក្នុងចន្លោះ $[0, \pi]$

•ទិសដៅអថេរភាព

$$\begin{aligned} \text{ដេរីវេ } f'(x) &= 3\cos x - 6\cos x \sin^2 x \\ &= 3\cos x(1 - 2\sin^2 x) \\ &= 3\cos x(\cos^2 x + \sin^2 x - 2\sin^2 x) \\ &= 3\cos x(\cos x - \sin x)(\cos x + \sin x) \end{aligned}$$

គេឱ្យ $f'(x) = 0$ ដើម្បីរកឫស

$$\text{សមមូល} \begin{cases} 3\cos x = 0 \\ \cos x - \sin x = 0 \\ \cos x + \sin x = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = \pi/2 \\ x = \pi/4 \\ x = 3\pi/4 \end{cases}$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	0		$\frac{\pi}{4}$		$\frac{\pi}{2}$		$\frac{3\pi}{4}$		π	
$\cos x$	+			+	0	-			-	
$\cos x - \sin x$	+	0	-			-			-	
$\cos x + \sin x$	+			+		+	0	-		
$f'(x)$	+	0	-	0	+	0			-	

-ត្រង់ $x = \pi/4, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាស្មើ $f(\pi/4) = \sqrt{2}$

-ត្រង់ $x = \pi/2, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាស្មើ $f(\pi/2) = 1$

-ត្រង់ $x = 3\pi/4, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

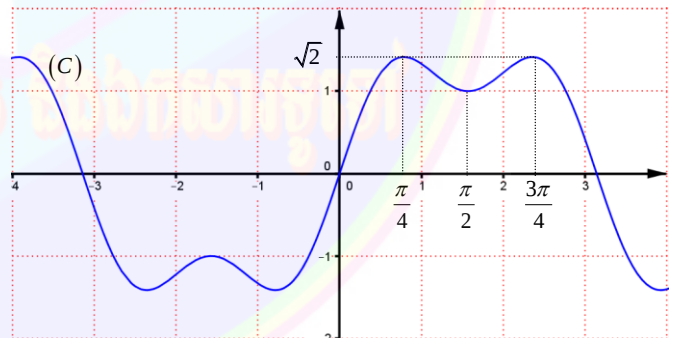
បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាស្មើ $f(3\pi/4) = \sqrt{2}$

•តារាងអថេរភាព

x	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{4}$	π		
$f'(x)$	+	0	-	0	+	0	-
$f(x)$	0	$\sqrt{2}$	1	$\sqrt{2}$	0		

•សង់ក្រាប

ដំបូងសង់តែក្នុងចន្លោះ $[0, \pi]$ រួចសង់ក្រាបឆ្លុះរៀបគល់ O

ខ. រកចំនួនពិត a និង b

បើ F ជាព្រីមីទីវនៃ f នោះគេបាន

$$\begin{aligned} F(x) &= \int f(x) dx = \int (3\sin x - 2\sin^3 x) dx \\ &= \int \sin x(3 - 2\sin^2 x) dx = \int \sin x(1 + 2\cos^2 x) dx \\ &= \int \sin x dx + 2 \int \sin x \cos^2 x dx \\ &= -\cos x - 2 \int (\cos x)' \cos^2 x dx = -\cos x - \frac{2}{3} \cos^3 x \end{aligned}$$

ផ្ទៀងផ្ទាត់ $F(x) = a \cos x + b \cos^3 x$ នោះ $a = -1, b = -\frac{2}{3}$

ដូចនេះ រកបានចំនួនពិត $a = -1, b = -2/3$

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ១៩ តុលា ២០០៩

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $z^2 - (5-i)z + 8-i = 0$ ។

ខ. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = 29x^2 + 6x + 2010$ ។ បើ $a > 0, b > 0$

ស្រាយបញ្ជាក់ថា $f\left(\frac{a+b}{1+a+b}\right) < f\left(\frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}\right)$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

II. ត្រីកោណកែងមួយមានប្រវែងអ៊ីប៉ូតេនុស 5dm ។ កំណត់ប្រវែងជ្រុងនៃមុំកែងរបស់ត្រីកោណកែង ដើម្បីឱ្យផ្ទៃក្រឡាបស់វាមានតម្លៃអតិបរមា ។ (១ពិន្ទុ)

III. ក. ចូរកំណត់ចំនួនថេរ a និង b ដើម្បីឱ្យចំពោះគ្រប់ x គេបាន $\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{a}{x(x+1)} + \frac{b}{(x+1)(x+2)}$ ។

ខ. គណនាផលបូក $\frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$ ។ (២ពិន្ទុ)

IV. ក្នុងចង្កូមមួយមានប៊ូលក្រហម 3 ប៊ូលខ្មៅ 3 និងប៊ូលស 3 ។ គេចាប់យកប៊ូល 3 ពីក្នុងចង្កូម ដោយយកម្តងមួយៗ ហើយមិនដាក់វិញ ។

ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យគេចាប់យកបានប៊ូលមានពណ៌ដូចគ្នា ។

ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យគេចាប់យកបានប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យចំណុច $A(1, 4, 3), B(2, 11, 4), C(-3, -5, 4)$ ។

ក. បង្ហាញថា បីចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ ។

ខ. សរសេរសមីការប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច A, B, C ។

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ ABC ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \ln(ax+b)$ មានខ្សែកោង (C) ។

ក. កំណត់តម្លៃ a និង b ដើម្បីឱ្យខ្សែកោង (C) កាត់អ័ក្សអាប់ស៊ីសត្រង់ $x = -1$ និងកាត់អ័ក្សអរដោនេត្រង់ $y = \ln 2$ ។

ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ f ចំពោះតម្លៃ a និង b ដែលរកឃើញ រួចគណនាផ្ទៃក្រឡាផ្នែកនៃប្លង់

ដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អ័ក្សអាប់ស៊ីស បន្ទាត់ $x = -\frac{3}{2}$ និងបន្ទាត់ $x = 0$ ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បណ្ណាល័យ វិទ្យាសាស្ត្រសិក្សា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០០៩

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច :

គេមាន $z^2 - (5-i)z + 8-i = 0$

$$\begin{aligned}\Delta &= [-(5-i)]^2 - 4 \cdot 1 \cdot (8-i) \\ &= 25 - 10i + i^2 - 32 + 4i \\ &= 25 - 10i + i^2 - 32 + 4i \\ &= -8 - 6i = (3i)^2 - 6i + 1 \\ &= (3i-1)^2\end{aligned}$$

នាំឱ្យ $z = \frac{(5-i) \pm (3i-1)}{2} = \begin{cases} 2+i \\ 3-2i \end{cases}$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $\boxed{z = 2+i, z = 3-2i}$ ។

ខ. ស្រាយបញ្ជាក់ថា $f\left(\frac{a+b}{1+a+b}\right) < f\left(\frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}\right)$

គេមាន $f(x) = 29x^2 + 6x + 2010$

នាំឱ្យ $f'(x) = 58x + 6$

ចំពោះ $x > 0$ នោះ $f'(x) = 58x + 6 > 0$

មានន័យថា f ជាអនុគមន៍កើនលើចន្លោះ $(0, +\infty)$

គេបាន បើ $0 < x_1 < x_2$ នោះ $f(x_1) < f(x_2)$

ម្យ៉ាងទៀត ចំពោះ $a > 0, b > 0$ គេបាន :

$$0 < \frac{a}{1+a+b} < \frac{a}{1+a} \quad (1)$$

$$0 < \frac{b}{1+a+b} < \frac{b}{1+b} \quad (2)$$

បូកអង្គ និងអង្គនៃ (1) និង (2) គេបាន :

$$0 < \frac{a}{1+a+b} + \frac{b}{1+a+b} < \frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}$$

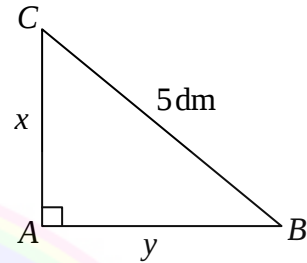
$$0 < \frac{a+b}{1+a+b} < \frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}$$

នាំឱ្យ $f\left(\frac{a+b}{1+a+b}\right) < f\left(\frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}\right)$

ដូចនេះ $\boxed{f\left(\frac{a+b}{1+a+b}\right) < f\left(\frac{a}{1+a} + \frac{b}{1+b}\right)}$ ។

II. កំណត់ប្រវែងជ្រុងនៃមុំកែងរបស់ត្រីកោណកែង :

តាង $x, y > 0$ ជាជ្រុងជាប់មុំកែង គិតជា dm ដូចរូប :

តាមពីតាគីរ $y = \sqrt{25-x^2}$ ដែល $0 < x < 5$

ផ្ទៃត្រីកោណ $S = \frac{1}{2}xy$ ឬ $S(x) = \frac{1}{2}x\sqrt{25-x^2}$

$$\begin{aligned}\text{នាំឱ្យ } S'(x) &= \frac{1}{2}\sqrt{25-x^2} + \frac{1}{2}x \cdot \frac{-2x}{2\sqrt{25-x^2}} \\ &= \frac{1}{2}\sqrt{25-x^2} - \frac{x^2}{2\sqrt{25-x^2}} \\ &= \frac{25-x^2-x^2}{2\sqrt{25-x^2}} = \frac{25-2x^2}{2\sqrt{25-x^2}}\end{aligned}$$

ឱ្យ $f'(x) = 0$ សមមូល $\frac{25-2x^2}{2\sqrt{25-x^2}} = 0$

នាំឱ្យ $25-2x^2 = 0$ នោះ $x = \pm \frac{5}{\sqrt{2}} = \pm \frac{5\sqrt{2}}{2}$

ហើយ $S\left(\frac{5\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{1}{2}\left(\frac{5\sqrt{2}}{2}\right)\sqrt{25-\left(\frac{5\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \frac{25}{4}$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	$-\frac{5\sqrt{2}}{2}$	0	$\frac{5\sqrt{2}}{2}$	$+\infty$
$S'(x)$		-	0	+	-

• ត្រង់ $x = \frac{5\sqrt{2}}{2}$, $S'(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា S មានតម្លៃអតិបរមាមួយស្មើ $25/4$ ។

គេបាន $y = \sqrt{25-x^2} = \sqrt{25-\left(\frac{5\sqrt{2}}{2}\right)^2} = \frac{5\sqrt{2}}{2}$

ដូចនេះ ជ្រុងជាប់មុំកែង $\boxed{x = y = \frac{5\sqrt{2}}{2} \text{ dm}}$ ។

III. ក. កំណត់ចំនួនថេរ a និង b : (លំហាត់ដូចគ្រូបង្រៀន ២០០៤)

គេមាន
$$\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{a}{x(x+1)} + \frac{b}{(x+1)(x+2)}$$
$$= \frac{a(x+2)+bx}{x(x+1)(x+2)} = \frac{(a+b)x+2a}{x(x+1)(x+2)}$$

ដូច្នេះបាន
$$\begin{cases} a+b=0 \\ 2a=1 \end{cases} \Rightarrow a=\frac{1}{2}, b=-\frac{1}{2}$$

ដូចនេះ កំណត់បាន
$$a=\frac{1}{2}, b=-\frac{1}{2} \quad \text{។}$$

ខ. គណនាផលបូក

គេតាង
$$S = \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)(n+2)}$$

គេមាន
$$\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{\frac{1}{2}}{x(x+1)} + \frac{-\frac{1}{2}}{(x+1)(x+2)}$$

$$\frac{1}{x(x+1)(x+2)} = \frac{1}{2} \left[\frac{1}{x(x+1)} - \frac{1}{(x+1)(x+2)} \right]$$

យក $x=1, 2, 3, \dots, n$ គេបាន ៖

$$\begin{aligned} \frac{1}{1 \cdot 2 \cdot 3} &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{2 \cdot 3} \right] \\ \frac{1}{2 \cdot 3 \cdot 4} &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{2 \cdot 3} - \frac{1}{3 \cdot 4} \right] \\ + \frac{1}{3 \cdot 4 \cdot 5} &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{3 \cdot 4} - \frac{1}{4 \cdot 5} \right] \\ &\dots \dots \dots \\ \frac{1}{n(n+1)(n+2)} &= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{n(n+1)} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right] \end{aligned}$$

$$S = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right)$$

ដូចនេះ គណនាបាន
$$S = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{(n+1)(n+2)} \right) \quad \text{។}$$

IV. ក. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យគេចាប់យកបានប៊ូលមានពណ៌ដូចគ្នា :

គេមាន ប៊ូលក្រហម 3 , ខ្មៅ 3 , ស 3

គេចាប់ ប៊ូល 3 ពីក្នុងថង់ ម្តងមួយៗ ហើយមិនដាក់វិញ

ចាប់បានឃើញ 3 ពណ៌ដូចគ្នា អាចក្រហម 3 ឬខ្មៅ 3 ឬស 3

គេបាន
$$P(\text{ពណ៌ដូចគ្នា}) = P(\text{ក្រ. 3}) + P(\text{ខ្ម. 3}) + P(\text{ស 3})$$
$$= \left(\frac{3}{9} \cdot \frac{2}{8} \cdot \frac{1}{7} \right) + \left(\frac{3}{9} \cdot \frac{2}{8} \cdot \frac{1}{7} \right) + \left(\frac{3}{9} \cdot \frac{2}{8} \cdot \frac{1}{7} \right) = \frac{1}{28}$$

ដូចនេះ
$$P(\text{ពណ៌ដូចគ្នា}) = \frac{1}{28} \quad \text{។}$$

ខ. រកប្រូបាបដើម្បីឱ្យគេចាប់យកបានប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌

ចាប់បានប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌ អាចជា ៖

កខស ឬ កសខ ឬ ខកស ឬ ខសក ឬ សកខ ឬ សខក

(ដែល ក=ពណ៌ក្រហម , ខ=ពណ៌ខ្មៅ , ស=ពណ៌ស)

ដោយប្រូបាបនៃករណីនីមួយៗមានស្មើគ្នា $\frac{3}{9} \cdot \frac{3}{8} \cdot \frac{3}{7}$

គេបាន
$$P(\text{ប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌}) = 6 \left(\frac{3}{9} \cdot \frac{3}{8} \cdot \frac{3}{7} \right) = \frac{9}{28}$$

ដូចនេះ
$$P(\text{ប៊ូលមួយក្នុងមួយពណ៌}) = \frac{9}{28} \quad \text{។}$$

V. ក. បង្ហាញថា បីចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ

គេមាន $A(1, 4, 3), B(2, 11, 4), C(-3, -5, 4)$

គេបាន $\overrightarrow{AB} = (1, 7, 1), \overrightarrow{AC} = (-4, -9, 1)$

នាំឱ្យ
$$\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 7 & 1 \\ -4 & -9 & 1 \end{vmatrix} = 16\vec{i} - 5\vec{j} + 19\vec{k}$$

ដោយ $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC} = 16\vec{i} - 5\vec{j} + 19\vec{k} \neq \vec{0}$

នាំឱ្យ A, B, C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ

ដូចនេះ បីចំណុច A, B និង C មិននៅលើបន្ទាត់តែមួយ ។

ខ. សរសេរសមីការប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមចំណុច A, B, C

ប្លង់ (P) រាង $a(x-x_0)+b(y-y_0)+c(z-z_0)=0$

ដោយ (P) កាត់តាមចំណុច $A(1, 4, 3)$

នាំឱ្យ $x_0=1, y_0=4, z_0=3$

ហើយ (P) កាត់បីចំណុច A, B, C នោះ (P) មានវ៉ិចទ័រ

ណរម៉ាល់ $\vec{n} = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC} = 16\vec{i} - 5\vec{j} + 19\vec{k}$

នាំឱ្យ $a=16, b=-5, c=19$

គេបាន $(P) : 16(x-1)-5(y-4)+19(z-3)=0$

ដូចនេះ
$$(P) : 16x-5y+19z-53=0 \quad \text{។}$$

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡានៃត្រីកោណ ABC

តាមរូបមន្ត
$$S_{ABC} = \frac{1}{2} |\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}|$$

ដោយ $|\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}| = \sqrt{16^2 + (-5)^2 + 19^2} = \sqrt{642}$

ដូចនេះ
$$S_{ABC} = \frac{\sqrt{642}}{2} \quad \text{ឯកតាផ្ទៃក្រឡា} \quad \text{។}$$

VI. ក. កំណត់តម្លៃ a និង b :

គេមាន $f(x) = \ln(ax+b)$ មានខ្សែកោង (C)

ដោយ ខ្សែកោង (C) កាត់អ័ក្សអាប់ស៊ីសត្រង់ $x = -1$

និងកាត់អ័ក្សអូដេនេត្រង់ $y = \ln 2$

គេបាន $\begin{cases} f(-1) = 0 \\ f(0) = \ln 2 \end{cases}$ សមមូល $\begin{cases} \ln(-a+b) = 0 \\ \ln b = \ln 2 \end{cases}$

នាំឱ្យ $\begin{cases} -a+b=1 \\ b=2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=1 \\ b=2 \end{cases}$

ដូចនេះ កំណត់បាន $a=1, b=2$ ។

ខ. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ f

ចំពោះ $a=1, b=2$ នោះ $f(x) = \ln(x+2)$

• ដែនកំណត់ $x+2 > 0$ នោះ $x > -2$

នាំឱ្យ $D = (-2, +\infty)$

• លីមីត $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -2^+} \ln(x+2) = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \ln(x+2) = +\infty$

• អាស៊ីមតូត ដោយ $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = -\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមាន

សមីការ $x = -2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរ ។

• ទិសដៅអថេរភាព : ដេរីវេ $f'(x) = \frac{1}{x+2}$

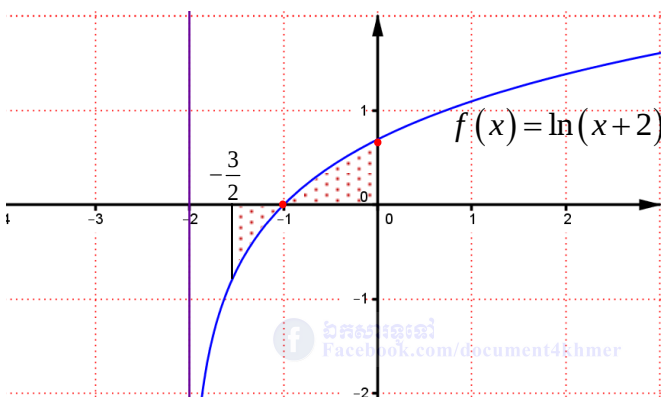
ចំពោះ $x > -2$ នោះ $f'(x) = \frac{1}{x+2} > 0$

នាំឱ្យ f ជាអនុគមន៍កើនលើចន្លោះ $D = (-2, +\infty)$

តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	-2	$+\infty$
$f'(x)$		+
$f(x)$	$-\infty$	$+\infty$

• សង់ក្រាប

> គណនាផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុងនៃប្លង់

តាមក្រាប គេបានផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុងកំណត់ដោយ

$$S = -\int_{-3/2}^{-1} f(x) dx + \int_{-1}^0 f(x) dx$$

$$= -\int_{-3/2}^{-1} \ln(x+2) dx + \int_{-1}^0 \ln(x+2) dx$$

គណនា $\int \ln(x+2) dx$ តាមអាំងតេក្រាលដោយផ្នែក

គេតាង $u = \ln(x+2) \Rightarrow du = \frac{1}{x+2} dx$

$dv = dx \Rightarrow v = x$

តាមរូបមន្ត $\int u dv = uv - \int v du$

គេបាន $\int \ln(x+2) dx$

$$= x \ln(x+2) - \int \frac{x}{x+2} dx$$

$$= x \ln(x+2) - \int \frac{x+2-2}{x+2} dx$$

$$= x \ln(x+2) - \int \left(1 - 2 \frac{1}{x+2}\right) dx$$

$$= x \ln(x+2) - x + 2 \ln(x+2) + c$$

$$= (x+2) \ln(x+2) - x + c$$

នាំឱ្យ $\int_{-3/2}^{-1} \ln(x+2) dx$

$$= \left[(x+2) \ln(x+2) - x \right]_{-3/2}^{-1}$$

$$= (0+1) - \left(\frac{1}{2} \ln \frac{1}{2} + \frac{3}{2} \right) = -\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln \frac{1}{2}$$

ហើយ $\int_{-1}^0 \ln(x+2) dx$

$$= \left[(x+2) \ln(x+2) - x \right]_{-1}^0$$

$$= (2 \ln 2 - 0) - (0+1) = 2 \ln 2 - 1$$

$$S = -\left(-\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln \frac{1}{2} \right) + (2 \ln 2 - 1)$$

$$= \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \ln \frac{1}{2} + 2 \ln 2 - 1$$

$$= \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln 2 + 2 \ln 2 - 1 = \frac{3}{2} \ln 2 - \frac{1}{2}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាផ្ទៃក្នុង $S = \frac{3 \ln 2 - 1}{2}$ ឯកតាផ្ទៃ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមធ្យមសិក្សា បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

លេខបន្ទប់ :

សម័យប្រឡូង : ១៥ តុលា ២០១០

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

វិញ្ញាបនបត្រ : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. គេឱ្យចំនួនពិត α មួយដែល $-\pi < \alpha < \pi$ ។

ក. បង្ហាញថា $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $Z^2 - 2Z \sin \alpha + 2(1 + \cos \alpha) = 0$ ។ (១ពិន្ទុ)

II. ចតុកោណកែងមួយមានផ្ទៃក្រឡា 2500 m^2 ។ រកប្រវែងជ្រុងនៃចតុកោណកែង ដើម្បីឱ្យវាមានបរិមាត្រតូចបំផុត ។ (១ពិន្ទុ)

III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល $(E): y'' - y = 0$ ។

ខ. កំណត់ចម្លើយមួយនៃសមីការ (E) បើដឹងថាគ្រាបនៃចម្លើយកាត់អ័ក្ស $(y'y)$ ត្រង់ចំណុច $y = 4$ ហើយបន្ទាត់ប៉ះគ្រាបត្រង់ចំណុចនេះ ស្របទៅនឹងបន្ទាត់ $(D): y = 2x - 4$ ។ (១ពិន្ទុ)

IV. គេទាញយកអក្សរ បួន ពីតួអក្សរនៃពាក្យ STATISTIQUE ។ ចូរគណនាប្រូបាបនៃព្រឹត្តិការណ៍ដែលមានពាក្យ SITE តាមលំដាប់នៃតួអក្សរ បើគេទាញយកម្តងមួយៗ ក្នុងករណីទាំងពីរខាងក្រោម ៖

ក. គេមិនដាក់ទៅវិញទេនូវតួអក្សរដែលទាញយកមកហើយ ។

ខ. គេដាក់ទៅវិញនូវតួអក្សរដែលទាញយកមកហើយ មុននឹងទាញយកតួអក្សរមួយទៀត ។ (២ពិន្ទុ)

V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ នៃលំហគេមានចំណុច $A(6, 4, -2), B(6, 2, 0), C(4, 2, -2)$ ។

ក. បង្ហាញថា ត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស ។

ខ. គេឱ្យចំណុច $S(3, y, z)$ ។ គណនាតម្លៃ y និង z ដើម្បីឱ្យ $SABC$ ជាពីរ៉ាមីតនិយ័តមានកំពូល S ។ (២ពិន្ទុ)

VI. គេឱ្យអនុគមន៍ f មានអថេរ x កំណត់ដោយ $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x} - 1}$ ។

ក. ផ្ទៀងផ្ទាត់ថា អនុគមន៍ f កំណត់លើសំណុំចំនួនពិត $\mathbb{R}$ ខុសពីសូន្យ ។

ខ. បង្ហាញថា អនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍សេស ។

គ. សិក្សាទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $]0, +\infty[$ រួចទាញរកទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $]-\infty, 0[$ ។

ឃ. ដោះស្រាយសមីការ $f(x) = \frac{2}{3}$ ។ (៣ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១០

I. ក. បង្ហាញថា $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$:

របៀបទី១ $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha)$

$$= \left(2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2} \right)^2 - 2 \cdot 2 \cos^2 \frac{\alpha}{2}$$
$$= 4 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \left(\sin^2 \frac{\alpha}{2} - 1 \right)$$
$$= -4 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \left(1 - \sin^2 \frac{\alpha}{2} \right)$$
$$= -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

ដូចនេះ: $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$ ។

របៀបទី២ $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha)$

$$= (1 - \cos^2 \alpha) - 2 - 2 \cos \alpha$$
$$= -\cos^2 \alpha - 2 \cos \alpha - 1$$
$$= -(\cos \alpha + 1)^2$$
$$= -\left(2 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \right)^2 = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

ដូចនេះ: $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$ ។

ខ. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច

គេមាន $Z^2 - 2Z \sin \alpha + 2(1 + \cos \alpha) = 0$

$$\Delta' = (-\sin \alpha)^2 - 2(1 + \cos \alpha)$$
$$= \sin^2 \alpha - 2(1 + \cos \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

នាំឱ្យ $Z = \frac{\sin \alpha \pm \sqrt{-4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}}}{1} = \sin \alpha \pm 2i \cos^2 \frac{\alpha}{2}$

ដូចនេះ: សមីការមានឫស $Z = \sin \alpha \pm 2i \cos^2 \frac{\alpha}{2}$ ។

II. រកប្រវែងជ្រុងនៃចតុកោណកែង :

គេតាង x ជាបណ្តោយ, $x > 0$ y ជាទទឹង, $y > 0$

គេបាន $xy = 2500$ នោះ $y = \frac{2500}{x}$

បរិមាត្រ $P = 2(x + y)$ នោះ: $P(x) = 2\left(x + \frac{2500}{x}\right)$

នាំឱ្យ $P'(x) = 2\left(1 - \frac{2500}{x^2}\right) = 2\left(\frac{x^2 - 2500}{x^2}\right)$

ឱ្យ $P'(x) = 0 \Leftrightarrow 2\left(\frac{x^2 - 2500}{x^2}\right) = 0$

នាំឱ្យ $x^2 - 2500 = 0$ នោះ: $x = \pm 50$

តារាងសញ្ញា $P'(x)$

x	$-\infty$	-50	0	50	$+\infty$	
$P'(x)$		+	0	-	0	+

• ត្រង់ $x = 50$, $P'(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញាពី $(-)$ ទៅ $(+)$

បញ្ជាក់ថា P មានតម្លៃតូចបំផុតមួយ ។

គេបាន $y = \frac{2500}{x} = \frac{2500}{50} = 50$ m

ដូចនេះ: ប្រវែងបណ្តោយ = ប្រវែងទទឹង = 50 m ។

III. ក. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល :

គេមាន $(E): y'' - y = 0$

សមីការសម្គាល់ $\lambda^2 - 1 = 0$ នោះ: $\lambda = \pm 1$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) រវាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$, A, B ថេរ

ដូចនេះ: $y = Ae^{-x} + Be^x$ ។

ខ. កំណត់ចម្លើយមួយនៃសមីការ (E)

គេមាន $y = Ae^{-x} + Be^x$ នាំឱ្យ $y' = -Ae^{-x} + Be^x$

ដោយ ក្រាបនៃចម្លើយកាត់អ័ក្ស (y/y) ត្រង់ចំណុច $y = 4$

នោះ: $y(0) = 4$

ហើយ បន្ទាត់ប៉ះក្រាបត្រង់ ចំណុចនេះ គឺ $(0, 4)$ ស្របទៅ

នឹងបន្ទាត់ $(D): y = 2x - 4$ នោះ: $y'(0) = 2$

គេបាន $\begin{cases} Ae^0 + Be^0 = 4 \\ -Ae^0 + Be^0 = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A + B = 4 \\ -A + B = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = 3 \\ A = 1 \end{cases}$

ដូចនេះ: ចម្លើយមួយនៃ (E) កំណត់បានតាមលក្ខខណ្ឌគឺ

$y = e^{-x} + 3e^x$ ។

IV. គណនាប្រូបាបបាន SITE តាមលំដាប់ នៃតួអក្សរ :

ក. គេមិនដាក់ទៅវិញទេនូវតួអក្សរដែលទាញយកមកហើយ

គេមាន តួអក្សរនៃពាក្យ STATISTIQUE មាន 11 អក្សរ

គេបាន
$$P(\text{SITE}) = \frac{2}{11} \times \frac{2}{10} \times \frac{3}{9} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{660}$$

ដូចនេះ ករណីចាប់ហើយមិនដាក់វិញ
$$P(\text{SITE}) = \frac{1}{660}$$
 ។

ខ. គេដាក់ទៅវិញមុនយកអក្សរមួយទៀត

ករណីចាប់ហើយដាក់វិញ នោះចំនួនករណីអាចគឺនៅដដែល

មិនប៉ះពាល់ដល់ការចាប់លើកក្រោយៗទៀត

គេបាន
$$P(\text{SITE}) = \frac{2}{11} \times \frac{2}{11} \times \frac{3}{11} \times \frac{1}{11} = \frac{12}{14641}$$

ដូចនេះ ករណីចាប់ហើយដាក់វិញ
$$P(\text{SITE}) = \frac{12}{14641}$$
 ។

V. ក. បង្ហាញថា ត្រីកោណ ABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស :

គេមាន $A(6, 4, -2), B(6, 2, 0), C(4, 2, -2)$

នាំឱ្យ $\overline{AB} = (0, -2, 2), \overline{AC} = (-2, -2, 0)$ និង $\overline{BC} = (-2, 0, -2)$

គេបាន $|\overline{AB}| = \sqrt{0^2 + (-2)^2 + 2^2} = 2\sqrt{2}$ ឯកតាប្រវែង

$|\overline{AC}| = \sqrt{(-2)^2 + (-2)^2 + 0^2} = 2\sqrt{2}$ ឯកតាប្រវែង

$|\overline{BC}| = \sqrt{(-2)^2 + 0^2 + (-2)^2} = 2\sqrt{2}$ ឯកតាប្រវែង

ដោយ $\triangle ABC$ មាន $|\overline{AB}| = |\overline{AC}| = |\overline{BC}| = 2\sqrt{2}$

ដូចនេះ ABC ជាត្រីកោណសម័ង្ស ។

ខ. គណនាតម្លៃ y និង z

គេមាន $S(3, y, z)$ នោះ $\overline{SA} = (-3, y-4, z+2)$

$\overline{SB} = (-3, y-2, z), \overline{SC} = (-1, y-2, z+2)$

នាំឱ្យ $SA = |\overline{SA}| = \sqrt{(-3)^2 + (y-4)^2 + (z+2)^2}$

$SB = |\overline{SB}| = \sqrt{(-3)^2 + (y-2)^2 + z^2}$

$SC = |\overline{SC}| = \sqrt{(-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2}$

ដោយ $SABC$ ជាពីរ៉ាមីតនិយ័តនោះ $SB = SC = SA$

$\sqrt{(-3)^2 + (y-2)^2 + z^2} = \sqrt{(-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2}$

$9 + (y-2)^2 + z^2 = 1 + (y-2)^2 + (z+2)^2$

$8 + z^2 = z^2 + 4z + 4$

$z = 1$

ចំពោះ $SA = SB$ និង $z = 1$ គេបាន :

$$\sqrt{(-3)^2 + (y-4)^2 + 3^2} = \sqrt{(-3)^2 + (y-2)^2 + 1^2}$$

$$9 + (y-4)^2 + 9 = 9 + (y-2)^2 + 1$$

$$8 + (y-4)^2 = (y-2)^2$$

$$8 + y^2 - 8y + 16 = y^2 - 4y + 4$$

$$-4y + 20 = 0$$

$$y = 5$$

ដូចនេះ គណនាបានតម្លៃ $y = 5, z = 1$ ។

VI. ក. ផ្ទៀងផ្ទាត់ថា f កំណត់លើ $\mathbb{R}$ ឧសពីសូន្យ :

គេមាន $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x} - 1}$ មានន័យ លុះត្រាតែ $5^{2x} - 1 \neq 0$

នាំឱ្យ $5^{2x} \neq 1$ ឬ $5^{2x} \neq 5^0$ នោះ $x \neq 0$

ដូចនេះ f កំណត់លើ $\mathbb{R} - \{0\}$ ។

ខ. បង្ហាញថា អនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍សេស

គេមាន $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x} - 1}$

$$f(-x) = \frac{5^{-x}}{5^{-2x} - 1} = \frac{\frac{1}{5^x}}{\frac{1}{5^{2x}} - 1} = \frac{\frac{1}{5^x}}{\frac{1 - 5^{2x}}{5^{2x}}} = \frac{1}{5^x} \times \frac{5^{2x}}{1 - 5^{2x}} = \frac{5^x}{1 - 5^{2x}} = -\frac{5^x}{5^{2x} - 1} = -f(x)$$

ដោយ $f(-x) = -f(x)$ នោះ f ជាអនុគមន៍សេស

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍សេស ។

គ. សិក្សាទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $]0, +\infty[$

គេមាន $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x} - 1}$ សិក្សាលើចន្លោះ $]0, +\infty[$

• លីមីត $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{5^x}{5^{2x} - 1} = \frac{5^0}{0^+} = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x}{5^{2x} - 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{5^x}{5^{2x}} = 0$

$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{5^x}{5^{2x} - 1} = \frac{0}{-1} = 0$

• អាស៊ីមតូត : ដោយ $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \pm \infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមាន

សមីការ $x = 0$ ជាអាស៊ីតតូតលរ ។

• ទិសដៅអថេរភាព : ឯកសារទេស

ដេរីវេ តាមរូបមន្ត $y = a^{u(x)} \Rightarrow y' = u'(x) a^{u(x)} \ln a$

ដោយ $f(x) = \frac{5^x}{5^{2x}-1}$ នោះគេបាន ៖

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(5^x)'(5^{2x}-1) - (5^{2x}-1)'(5^x)}{(5^{2x}-1)^2} \\ &= \frac{5^x \ln 5 \cdot (5^{2x}-1) - 2 \cdot 5^{2x} \ln 5 \cdot (5^x)}{(5^{2x}-1)^2} \\ &= \frac{5^x \ln 5 \cdot [5^{2x}-1-2 \cdot 5^{2x}]}{(5^{2x}-1)^2} \\ &= -\frac{5^x \ln 5 \cdot (5^{2x}+1)}{(5^{2x}-1)^2} < 0, \forall x \in D \end{aligned}$$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R} - \{0\}$, $f'(x) < 0$ នោះ f ជាអនុគមន៍
ចុះលើចន្លោះ $]0, +\infty[$ និងចន្លោះ $]-\infty, 0[$

• តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$	-	-	-

ដោយ f ជាអនុគមន៍សេស មានគល់ O ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប
គេទាញបាន ទិសដៅអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f លើ $]-\infty, 0[$
ដូចខាងក្រោម :

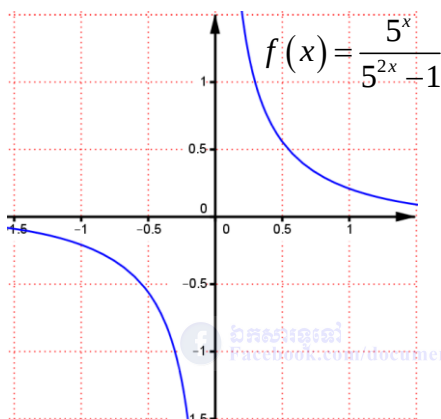
-បើ $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = +\infty$ នោះ $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = -\infty$

-បើ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$ នោះ $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 0$

• តារាងអថេរភាពនៃ f

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$	-	-	-
$f(x)$	$0 \rightarrow -\infty$	$+\infty \rightarrow 0$	

• សង់ក្រាបតាងអនុគមន៍ f

យ. ដោះស្រាយសមីការ $f(x) = \frac{2}{3}$

គេបាន $\frac{5^x}{5^{2x}-1} = \frac{2}{3}$ (សមីការមានន័យ $x \neq 0$)

$$3 \cdot 5^x = 2 \cdot 5^{2x} - 2$$

$$-2 \cdot 5^{2x} + 3 \cdot 5^x + 2 = 0$$

គេតាង $t = 5^x$ ដែល $t > 0$

$$\text{គេបាន } -2t^2 + 3t + 2 = 0$$

$$\Delta = 9 + 16 = 25 = 5^2$$

$$t = \frac{-3 \pm 5}{2(-2)} = \begin{cases} 2 \\ -1/2 \end{cases}$$

ចំពោះ $t = -\frac{1}{2}$ មិនយក ព្រោះ $t > 0$

ចំពោះ $t = 2$ សមមូល $5^x = 2$ នាំឱ្យ $x = \log_5 2$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = \log_5 2$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ១៥ តុលា ២០១១

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ១០

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $(2+i)x^2 - (5-i)x + 2 - 2i = 0$ ។

ខ. កំណត់ចំនួនកុំផ្លិច z ដែល $z, \frac{1}{z}$ និង $1-z$ មានម៉ូឌុលស្មើគ្នា ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

II. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$ ។

ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f ។

ខ. បង្ហាញថា អនុគមន៍ f ជាអនុគមន៍សេស និងជាអនុគមន៍កើន ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

III. គណនារង្វង់តេត្រាលខាងក្រោម ៖

ក. $I = \int_{-2}^2 (4-x^2)(2+x)^n dx$ ។

ខ. $J = \int_6^8 \frac{x}{x^2-6x+8} dx$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

IV. គេមានចង្កូន A, B, C និង D ។ ក្នុងចង្កូន A មានប៊ូលស 30 ។ ក្នុងចង្កូន B មានប៊ូលខ្មៅ 40 ។ ក្នុងចង្កូន C មានប៊ូលស 10 និងប៊ូលពណ៌ក្រហម 25 ។ ក្នុងចង្កូន D មានប៊ូលស 5 ប៊ូលពណ៌ខៀវ 3 និងប៊ូលពណ៌ក្រហម 2 ។ គេដាក់ចង្កូនទាំងបួននៅក្នុងចង្កូនធំមួយ ។ គេចាប់យកដោយចៃដន្យនូវចង្កូនមួយចេញពីចង្កូនធំ ហើយលូកយកប៊ូលមួយចេញពីចង្កូននោះ ។ គណនាប្រូបាប ដើម្បីឱ្យប៊ូលដែលគេលូកយកចេញមានពណ៌ស ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

V. ក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់មានទិសដៅវិជ្ជមាន $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេឱ្យបន្ទាត់ ℓ មួយដែលកំណត់ដោយ

$x=t, y=-3+3t, z=-2+2t$ និងប្លង់ (P) ដែលកាត់តាមបន្ទាត់ ℓ និងកាត់តាមចំណុច $A(1, 2, 1)$ ។

រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងប្លង់ (P) និងអ័ក្ស $z'oz$ ។ (១ពិន្ទុកន្លះ)

VI. គេឱ្យអនុគមន៍ $y = f(x) = \frac{x^2-3x+1}{x-2}$ មានខ្សែកោង (C) ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍ f ។

ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងខ្សែកោង (C) ដែលមានមេគុណប្រាប់ទិសស្មើ 2 ។

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡា S ដែលខណ្ឌដោយខ្សែកោង (C) អ័ក្ស $x'ox$ និងបន្ទាត់ $x=3$ និង $x=4$ ។ (២ពិន្ទុកន្លះ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសបឋម ឆ្នាំ ២០១១

I. ក. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច :

គេមាន $(2+i)x^2 - (5-i)x + 2 - 2i = 0$

$$\Delta = [-(5-i)]^2 - 4(2+i)(2-2i) \\ = 25 - 10i + i^2 - 16 + 16i - 8i + 8i^2 \\ = -2i = 1 - 2i + i^2 = (1-i)^2$$

នាំឱ្យ $x = \frac{(5-i) \pm \sqrt{(1-i)^2}}{2(2+i)} = \frac{5-i \pm (1-i)}{2(2+i)}$

$$= \left[\frac{3-i}{2+i} = \frac{(3-i)(2-i)}{2^2 - i^2} = \frac{6-3i-2i+i^2}{5} \right. \\ \left. \frac{2}{2+i} = \frac{2(2-i)}{2^2 - i^2} = \frac{4-2i}{5} \right. \\ \left. = \left[\frac{1-i}{5} - \frac{2}{5}i \right] \right.$$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $x = 1-i$, $x = \frac{4}{5} - \frac{2}{5}i$ ។

ខ. កំណត់ចំនួនកុំផ្លិច z (លំហាត់ដូចគ្រូបបឋមឆ្នាំ ២០០៦)

គេតាង $z = a + bi$

នាំឱ្យ $\frac{1}{z} = \frac{1}{a+bi} = \frac{a-bi}{a^2+b^2} = \frac{a}{a^2+b^2} - \frac{b}{a^2+b^2}i$

$$1-z = (1-a) - bi$$

គេបាន $|z| = \sqrt{a^2+b^2}$, $\left| \frac{1}{z} \right| = \frac{1}{|z|} = \frac{1}{\sqrt{a^2+b^2}}$

$$|1-z| = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2}$$

ដោយ z , $\frac{1}{z}$ និង $1-z$ មានម៉ូឌុលស្មើគ្នា គេបាន ៖

$$\sqrt{a^2+b^2} = \frac{1}{\sqrt{a^2+b^2}} = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2}$$

នាំឱ្យ $\begin{cases} a^2+b^2=1 & (1) \\ \sqrt{a^2+b^2} = \sqrt{(1-a)^2 + (-b)^2} & (2) \end{cases}$

តាម(2) $a^2+b^2 = (1-a)^2 + b^2$

$$a^2 = 1 - 2a + a^2 \quad \text{នាំឱ្យ } a = 1/2$$

តាម(1) $\left(\frac{1}{2}\right)^2 + b^2 = 1 \Rightarrow b = \pm \frac{\sqrt{3}}{2}$

ដូចនេះ កំណត់បានចំនួនកុំផ្លិច $z = \frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$ ។

II. ក. រកដែនកំណត់នៃអនុគមន៍ f :

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$

អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $\begin{cases} 1+x^2 \geq 0 & (1) \\ x + \sqrt{1+x^2} > 0 & (2) \end{cases}$

តាម(1) $1+x^2 \geq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$

តាម(2) $x + \sqrt{1+x^2} > 0$ ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}$

$$1+x^2 > x^2$$

$$\sqrt{1+x^2} > \sqrt{x^2}$$

$$x + \sqrt{1+x^2} > x + |x|$$

តែ $\forall x \in \mathbb{R}$, $x + |x| \geq 0$

នាំឱ្យ $x + \sqrt{1+x^2} > 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$

ដូចនេះ អនុគមន៍ f មានដែនកំណត់ $D = \mathbb{R}$ ។

ខ. >បង្ហាញថា f ជាអនុគមន៍សេស

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$

នាំឱ្យ $f(-x) = \ln(-x + \sqrt{1+(-x)^2})$

$$= \ln(\sqrt{1+x^2} - x) \\ = \ln \frac{(\sqrt{1+x^2} - x)(\sqrt{1+x^2} + x)}{(\sqrt{1+x^2} + x)} \\ = \ln \frac{1+x^2 - x^2}{\sqrt{1+x^2} + x} = \ln \frac{1}{\sqrt{1+x^2} + x} \\ = \ln(\sqrt{1+x^2} + x)^{-1} \\ = -\ln(x + \sqrt{1+x^2}) = -f(x)$$

ដោយ $f(-x) = f(x)$

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍សេស ។

>បង្ហាញថា f ជាអនុគមន៍កើន

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$

តាមរូបមន្ត $y = \ln(u) \Rightarrow y' = \frac{u'}{u}$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } f'(x) &= \frac{(x + \sqrt{1+x^2})'}{x + \sqrt{1+x^2}} = \frac{1 + \frac{(1+x^2)'}{2\sqrt{1+x^2}}}{x + \sqrt{1+x^2}} \\ &= \frac{1 + \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}}{x + \sqrt{1+x^2}} = \frac{\frac{\sqrt{1+x^2} + x}{\sqrt{1+x^2}}}{x + \sqrt{1+x^2}} = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}} \end{aligned}$$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}$, $\frac{1}{\sqrt{1+x^2}} > 0$ នាំឱ្យ $f'(x) > 0$

ដូចនេះ f ជាអនុគមន៍កើន $\forall x \in \mathbb{R}$ ។

III. គណនារង្វង់ក្រាលខាងក្រោម :

$$\begin{aligned} I &= \int_{-2}^2 (4-x^2)(2+x)^n dx \\ &= \int_{-2}^2 (2-x)(2+x)(2+x)^n dx \\ &= \int_{-2}^2 (2-x)(2+x)^{n+1} dx \\ &= \int_{-2}^2 (4-2-x)(2+x)^{n+1} dx \\ &= 4 \int_{-2}^2 (2+x)^{n+1} dx - \int_{-2}^2 (2+x)^{n+2} dx \\ &= 4 \int_{-2}^2 (2+x)' (2+x)^{n+1} dx - \int_{-2}^2 (2+x)' (2+x)^{n+2} dx \\ &= 4 \left[\frac{(2+x)^{n+2}}{n+2} \right]_{-2}^2 - \left[\frac{(2+x)^{n+3}}{n+3} \right]_{-2}^2 \\ &= 4 \left(\frac{4^{n+2}}{n+2} - 0 \right) - \left(\frac{4^{n+3}}{n+3} - 0 \right) = \frac{4^{n+3}}{n+2} - \frac{4^{n+3}}{n+3} \\ &= 4^{n+3} \left(\frac{n+3-n-2}{(n+2)(n+3)} \right) = \frac{4^{n+3}}{(n+2)(n+3)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} J &= \int_6^8 \frac{x}{x^2-6x+8} dx \\ &= \frac{1}{2} \int_6^8 \frac{2x-6+6}{x^2-6x+8} dx \\ &= \frac{1}{2} \left[\int_6^8 \frac{2x-6}{x^2-6x+8} dx + \int_6^8 \frac{6}{x^2-6x+8} dx \right] \\ &= \frac{1}{2} \left[\int_6^8 \frac{(x^2-6x+8)'}{x^2-6x+8} dx + 6 \int_6^8 \frac{1}{(x-2)(x-4)} dx \right] \\ &= \frac{1}{2} \left[\left[\ln|x^2-6x+8| \right]_6^8 - 3 \int_6^8 \left(\frac{1}{x-2} - \frac{1}{x-4} \right) dx \right] \\ &= \frac{1}{2} \left[\left[\ln|x^2-6x+8| \right]_6^8 - 3 \left[\ln \left| \frac{x-2}{x-4} \right| \right]_6^8 \right] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= \frac{1}{2} \left[\ln 24 - \ln 8 - 3 \left(\ln \frac{3}{2} - \ln 2 \right) \right] \\ &= \frac{1}{2} [\ln 3 - 3(\ln 3 - 2 \ln 2)] \\ &= \frac{1}{2} [6 \ln 2 - 2 \ln 3] = \boxed{3 \ln 2 - \ln 3} \end{aligned}$$

IV. គណនាប្រូបាបដើម្បីឱ្យប៊ូលដែលគេលូកយកចេញមានពណ៌ស :

គេមាន ថង់ A មានប៊ូល ស 30

ថង់ B មានប៊ូល ខ្មៅ 40

ថង់ C មានប៊ូល ស 10 , ក្រហម 25

ថង់ D មានប៊ូល ស 5 , ខៀវ 3 និង ក្រហម 2

ដើម្បីយកឱ្យបានឃ្លឹកស គេត្រូវចាប់ឱ្យបានចុងមួយ និងចាប់បានឃ្លឹកស គេបាន ៖

$$\begin{aligned} P(\text{ឃ្លឹកស}) &= P(A \text{ ស}) + P(C \text{ ស}) + P(D \text{ ស}) \\ &= \left(\frac{1}{4} \times \frac{30}{30} \right) + \left(\frac{1}{4} \times \frac{10}{35} \right) + \left(\frac{1}{4} \times \frac{5}{10} \right) \\ &= \frac{1}{4} + \frac{1}{14} + \frac{1}{8} = \frac{25}{56} \end{aligned}$$

ដូចនេះ ប្រូបាបយកបានឃ្លឹកស $P(\text{ឃ្លឹកស}) = \frac{25}{56}$ ។

V. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងប្លង់ (P) និងអ័ក្ស z'oz :

គេមាន $(\ell): x=t, y=-3+3t, z=-2+2t, t \in \mathbb{R}$

ប្លង់ (P) កាត់តាមបន្ទាត់ ℓ និងកាត់ $A(1, 2, 1)$

ដោយ (ℓ) កាត់តាមចំណុចតាង $B(0, -3, -2)$ និងប្លង់

(P) កាត់តាមបន្ទាត់ (ℓ) នោះ (P) កាត់ B ដែរ

ហេតុនេះ (P) ជាប្លង់កាត់ A និងមានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}$ ដែល

$\vec{n} = \vec{u} \times \overrightarrow{AB}$, $\vec{u}$ ជាវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិសនៃ (ℓ)

គេមាន $\vec{u} = (1, 3, 2)$ និង $\overrightarrow{AB} = (-1, -5, -3)$

$$\vec{n} = \vec{u} \times \overrightarrow{AB} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 3 & 2 \\ -1 & -5 & -3 \end{vmatrix} = \vec{i} + \vec{j} - 2\vec{k}$$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } (P) : a(x-x_0) + b(y-y_0) + c(z-z_0) &= 0 \\ (x-1) + (y-2) - 2(z-1) &= 0 \end{aligned}$$

ដោយ $(P) \cap (z'oz)$ នោះ $x=0, y=0$

គេបាន $(0-1) + (0-2) - 2(z-1) = 0$ នោះ $z = -1/2$

ដូចនេះ ចំណុចប្រសព្វ (P) នឹងអ័ក្ស z'oz គឺ $\left(0, 0, -\frac{1}{2} \right)$ ។

VI. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍ f :

គេមាន $y = f(x) = \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2}$ មានខ្សែកោង (C)

• ដែនកំណត់ : f មានន័យលុះត្រាតែ $x - 2 \neq 0$ ឬ $x \neq 2$

ដូចនេះ ដែនកំណត់ $D = (-\infty, 2) \cup (2, +\infty)$ ។

• លីមីត និងអាស៊ីមតូតឈរ និងអាស៊ីមតូតទ្រូត

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^-} \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = \frac{-1}{0^-} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = \frac{-1}{0^+} = -\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \pm\infty$ នោះ បន្ទាត់ដែលមានសមីការ

$x = 2$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប (C) ។

ដោយ $f(x) = \frac{x^2 - 3x + 1}{x - 2} = x - 1 - \frac{1}{x - 2}$ ហើយ

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{x - 2} = 0 \text{ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ}$$

$y = x - 1$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រូត ។

• ទិសដៅអថេរភាព : ដេរីវេ

$$f'(x) = \frac{(x^2 - 3x + 1)'(x - 2) - (x - 2)'(x^2 - 3x + 1)}{(x - 2)^2}$$

$$= \frac{(2x - 3)(x - 2) - (x^2 - 3x + 1)}{(x - 2)^2}$$

$$= \frac{2x^2 - 7x + 6 - x^2 + 3x - 1}{(x - 2)^2} = \frac{x^2 - 4x + 5}{(x - 2)^2}$$

$$= \frac{(x - 2)^2 + 1}{(x - 2)^2} = 1 + \frac{1}{(x - 2)^2} > 0, \forall x \in D$$

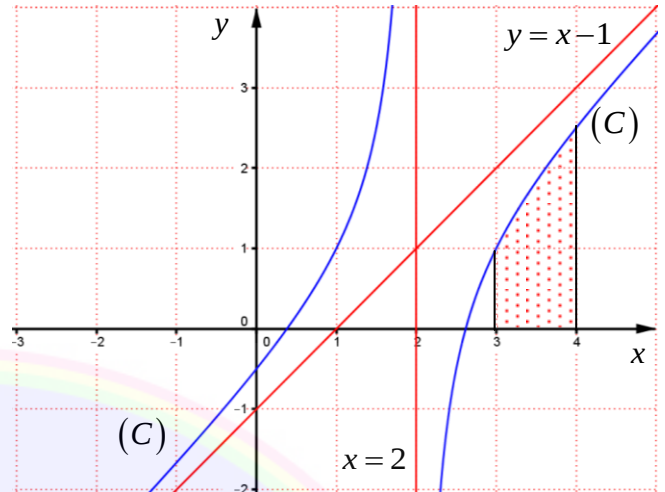
នាំឱ្យ f ជាអនុគមន៍កើនលើ D គ្មានបរិមាទ

តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	2	$+\infty$
$f'(x)$	+		+
$f(x)$	$-\infty$	$+\infty$	$+\infty$

• ផ្ចិតឆ្លុះ : ចំណុចប្រសព្វរវាងអាស៊ីមតូតឈរ និងទ្រូតគឺ (2,1)

• សង់ក្រាប អាស៊ីមតូត

ខ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងខ្សែកោង (C)

ដោយ បន្ទាត់ប៉ះមានមេគុណប្រាប់ទិសស្មើ 2 នោះ $f'(x) = 2$

$$\text{គេបាន } 1 + \frac{1}{(x - 2)^2} = 2 \text{ ឬ } (x - 2)^2 = 1 \text{ នោះ } \begin{cases} x = 1 \\ x = 3 \end{cases}$$

$$\text{គេរកបាន } f(1) = 1 \text{ និង } f(3) = 1$$

$$\text{សមីការបន្ទាត់ប៉ះរវាង } y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$$

$$\bullet \text{ ករណីប៉ះត្រង់ } (1, 1) \text{ គេបាន } y = 2(x - 1) + 1 = 2x - 1$$

$$\bullet \text{ ករណីប៉ះត្រង់ } (3, 1) \text{ គេបាន } y = 2(x - 3) + 1 = 2x - 5$$

$$\text{ដូចនេះ : បន្ទាត់ប៉ះគឺ } y = 2x - 1 \text{ និង } y = 2x - 5 \quad \text{។}$$

គ. គណនាផ្ទៃក្រឡា S

ផ្ទៃខណ្ឌដោយ (C) អ័ក្ស $x'Ox$ និងបន្ទាត់ $x = 3$ និង $x = 4$

$$S = \int_3^4 f(x) dx = \int_3^4 \left(x - 1 - \frac{1}{x - 2} \right) dx$$

$$= \left[\frac{x^2}{2} - x - \ln|x - 2| \right]_3^4$$

$$= (8 - 4 - \ln 2) - \left(\frac{9}{2} - 3 - 0 \right)$$

$$= 4 - \ln 2 - \frac{3}{2} = \frac{5}{2} - \ln 2$$

$$\text{ដូចនេះ : គណនាបាន } S = \frac{5}{2} - \ln 2 \text{ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា} \quad \text{។}$$

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមធ្យមសិក្សា បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ២៥ តុលា ២០១២

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

I. (៣ ពិន្ទុ) គេឱ្យចំនួនកុំផ្លិច $z_1 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$ និង $z_2 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$ ។

ក. គណនាកន្សោម $A = 1 + z_1 + z_1^2$ ។

ខ. សរសេរ z_1, z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ គណនា $z_1^{2010} + z_2^{2010}$ ។

II. (២ ពិន្ទុ) ក. ដោះស្រាយសមីការ $2y'' - 3y' + y = 0$ (E) ។

ខ. រកចម្លើយមួយនៃ (E) ដោយដឹងថាប្រាបនៃចម្លើយ ប៉ះទៅនឹងបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = 2x + 1$ ត្រង់ចំណុច $A(0, 1)$ ។

III. (៣ ពិន្ទុ) គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = \frac{5x^2 - 14x + 13}{(x+1)(x-3)^2}$, $x \neq -1, x \neq 3$ ។

ក. រក A, B និង C ដែល $f(x) = \frac{A}{x+1} + \frac{B}{x-3} + \frac{C}{(x-3)^2}$ ។

ខ. គណនា $I = \int f(x) dx$ ។

IV. (៣ ពិន្ទុ) គេបោះគ្រាប់ឡកឡាក់ 2 គ្រាប់ព្រមគ្នា ដែលគ្រាប់ឡកឡាក់មួយមានពណ៌ខៀវ និងមួយទៀតពណ៌ក្រហម ។ រកប្រូបាប ៖

ក. លេខចេញលើគ្រាប់ពណ៌ខៀវ ស្មើនឹង 2 ដងនៃលេខចេញលើគ្រាប់ពណ៌ក្រហម ។

ខ. ផលបូកលេខចេញលើគ្រាប់ឡកឡាក់ទាំងពីរស្មើនឹង 5 ។

V. (៤ ពិន្ទុ) ក្នុងតម្រុយ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានស្វ៊ី (S) : $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2 = 16$ ។

ក. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងស្វ៊ី (S) ជាមួយ $\overrightarrow{Ox}, \overrightarrow{Oy}, \overrightarrow{Oz}$ ។

ខ. តាង A_1, A_2 ជាចំណុចប្រសព្វរវាង (S) និង $\overrightarrow{Ox}$ ។ រកសមីការប្លង់ដែលប៉ះស្វ៊ី (S) ត្រង់ចំណុច A_1 និង A_2 ។

VI. (៥ ពិន្ទុ) f ជាអនុគមន៍កំណត់លើ $\mathbb{R}$ ដោយ $f(x) = \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x}$ និងមានក្រាប (C) ។

ក. គណនាលីមីតនៃ f ត្រង់ចុងដែនកំណត់ ។ សិក្សាអថេរភាពនៃ f រួចសង្ខេបតារាងអថេរភាពរបស់វា ។

ខ. រកចំណុចប្រសព្វរវាងក្រាប (C) ជាមួយអ័ក្សអាប់ស៊ីស រួចសរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងក្រាប (C) ត្រង់ចំណុចនោះ ។

គ. សង់ក្រាប (C) និងបន្ទាត់ប៉ះនោះ ។

បង្កើត វិញ្ញាណកម្មអតិថិជន
ប្រឡូងជ្រើសរើសមធ្យម ឆ្នាំ ២០១២

I. ក. គណនាកន្សោម $A=1+z_1+z_1^2$:

គេមាន $z_1 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}$ និង $z_2 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$

នាំឱ្យ $z_1^2 = \left(-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 = \frac{1}{4} - i\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{3}{4} = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}$

គេបាន $A = 1 + z_1 + z_1^2$
 $= 1 + \left(-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) + \left(-\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = 0$

ដូចនេះ គណនាកន្សោម $A = 0$ ។

ខ. សរសេរ z_1, z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

ដោយ $z_1 = -\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2} = \cos\frac{2\pi}{3} + i\sin\frac{2\pi}{3}$

និង $z_2 = -\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2} = \cos\frac{4\pi}{3} + i\sin\frac{4\pi}{3}$

➢ គណនា $z_1^{2010} + z_2^{2010}$

• $z_1^{2010} + z_2^{2010}$
 $= \left(\cos\frac{2\pi}{3} + i\sin\frac{2\pi}{3}\right)^{2010} + \left(\cos\frac{4\pi}{3} + i\sin\frac{4\pi}{3}\right)^{2010}$
 $= (\cos 1340\pi + i\sin 1340\pi) + (\cos 2680\pi + i\sin 2680\pi)$
 $= (\cos 0 + i\sin 0) + (\cos 0 + i\sin 0)$
 $= (1 + 0i) + (1 + 0i) = 2$

ដូចនេះ គណនាកន្សោម $z_1^{2010} + z_2^{2010} = 2$ ។

II. ក. ដោះស្រាយសមីការ (E) :

គេមាន (E) : $2y'' - 3y' + y = 0$

សមីការសម្គាល់ $2\lambda^2 - 3\lambda + 1 = 0$ មានឫស $\lambda = 1, \lambda = \frac{1}{2}$

ចម្លើយទូទៅនៃ (E) រាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$, A, B ថេរ

ដូចនេះ សមីការមានចម្លើយ $y = Ae^x + Be^{\frac{1}{2}x}$ ។

ខ. រកចម្លើយមួយនៃ (E)

គេមាន $y = Ae^x + Be^{\frac{1}{2}x}$ នោះ $y' = Ae^x + \frac{1}{2}Be^{\frac{1}{2}x}$

ដោយ ក្រាបនៃចម្លើយ ប៉ះទៅនឹងបន្ទាត់ដែលមានសមីការ
 $y = 2x + 1$ ត្រង់ចំណុច $A(0, 1)$

គេបាន $\begin{cases} y'(0) = 2 \\ y(0) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A + \frac{1}{2}B = 2 \\ A + B = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = -2 \\ A = 3 \end{cases}$

ដូចនេះ ចម្លើយមួយនៃ (E) គឺ $y = 3e^x - 2e^{\frac{1}{2}x}$ ។

III. ក. រក A, B និង C :

$f(x) = \frac{A}{x+1} + \frac{B}{x-3} + \frac{C}{(x-3)^2}$
 $= \frac{A(x-3)^2 + B(x+1)(x-3) + C(x+1)}{(x+1)(x-3)^2}$
 $= \frac{A(x^2 - 6x + 9) + B(x^2 - 2x - 3) + C(x+1)}{(x+1)(x-3)^2}$
 $= \frac{(A+B)x^2 + (-6A-2B+C)x + (9A-3B+C)}{(x+1)(x-3)^2}$

ផ្អែកលើ $f(x) = \frac{5x^2 - 14x + 13}{(x+1)(x-3)^2}$, $x \neq -1, x \neq 3$

គេបាន $\begin{cases} A+B=5 & (1) \\ -6A-2B+C=-14 & (2) \\ 9A-3B+C=13 & (3) \end{cases}$

យក (3)-(2) គេបាន $15A - B = 27$ (4)

យក (1)+(4) គេបាន $16A = 32$ នោះ $A = 2$

តាម (1) : $2+B=5 \Rightarrow B=3$

តាម (3) : $9 \cdot 2 - 3 \cdot 3 + C = 13 \Rightarrow C = 4$

ដូចនេះ រកបាន $A = 2, B = 3, C = 4$ ។

ខ. គណនា $I = \int f(x) dx$

ចំពោះ $A = 2, B = 3, C = 4$

គេបាន $f(x) = \frac{2}{x+1} + \frac{3}{x-3} + \frac{4}{(x-3)^2}$

នាំឱ្យ $I = \int \left(\frac{2}{x+1} + \frac{3}{x-3} + \frac{4}{(x-3)^2} \right) dx$
 $= 2\ln|x+1| + 3\ln|x-3| - \frac{4}{x-3} + c$, c ថេរ

ដូចនេះ $I = 2\ln|x+1| + 3\ln|x-3| - \frac{4}{x-3} + c$ ។

IV. រកប្រូបាប

គ្រាប់ឡកឡាក់ ២ មួយខៀវ មួយក្រហម គេបោះព្រមគ្នា

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាចតាងដោយ $n(S) = 6 \times 6 = 36$

ក. លេខចេញលើគ្រាប់ខៀវ ស្មើនឹង ២ ដងនៃលេខគ្រាប់ក្រហម :

លេខចេញលើគ្រាប់ខៀវ ស្មើនឹង ២ ដងនៃលេខគ្រាប់ក្រហម

មានបីករណីរួមមាន ៖ (១២ ក្រ ២) ឬ (២២ ក្រ ៤) ឬ (២៣ ក្រ ៦)

នាំឱ្យ ចំនួនករណីស្របតាងដោយ $n(A) = 3$

គេបាន
$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{3}{36} = \frac{1}{12}$$

ដូចនេះ
$$P(A) = \frac{1}{12}$$
 ។

ខ. ផលបូកលេខលើគ្រាប់ឡកឡាក់ទាំងពីរស្មើនឹង ៥

ផលបូកស្មើ ៥ មាន ៤ ករណីគឺ ៖

(១២ ក្រ ៤) ឬ (២២ ក្រ ៣) ឬ (២៣ ក្រ ២) ឬ (២៤ ក្រ ១)

នាំឱ្យ ចំនួនករណីស្របតាងដោយ $n(B) = 4$

គេបាន
$$P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$$

ដូចនេះ
$$P(B) = \frac{1}{9}$$
 ។

V. ក. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វរវាងស្វ៊ែ (S) ជាមួយ

$\overrightarrow{Ox}$, $\overrightarrow{Oy}$, $\overrightarrow{Oz}$

គេមាន $(S) : (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2 = 16$

• ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វនឹង $\overrightarrow{Ox}$ លុះត្រាតែ $y=0$, $z=0$

គេបាន $(x-1)^2 + (0-2)^2 + (0+2)^2 = 16$

$$(x-1)^2 = 8 \Rightarrow x = 1 \pm 2\sqrt{2}$$

ដូចនេះ ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វអ័ក្ស $\overrightarrow{Ox}$ ត្រង់ពីរចំណុចគឺ

$$(1+2\sqrt{2}, 0, 0), (1-2\sqrt{2}, 0, 0)$$
 ។

• ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វនឹង $\overrightarrow{Oy}$ លុះត្រាតែ $x=0$, $z=0$

គេបាន $(0-1)^2 + (y-2)^2 + (0+2)^2 = 16$

$$(y-2)^2 = 11 \Rightarrow y = 2 \pm \sqrt{11}$$

ដូចនេះ ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វអ័ក្ស $\overrightarrow{Oy}$ ត្រង់ពីរចំណុចគឺ

$$(0, 2+\sqrt{11}, 0), (0, 2-\sqrt{11}, 0)$$
 ។

• ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វនឹង $\overrightarrow{Oz}$ លុះត្រាតែ $x=0$, $y=0$

គេបាន $(0-1)^2 + (0-2)^2 + (z+2)^2 = 16$

$$(z+2)^2 = 11 \Rightarrow z = -2 \pm \sqrt{11}$$

ដូចនេះ ស្វ៊ែ (S) ប្រសព្វអ័ក្ស $\overrightarrow{Oz}$ ត្រង់ពីរចំណុចគឺ

$$(0, 0, 2+\sqrt{11}), (0, 0, 2-\sqrt{11})$$
 ។

ខ. រកសមីការប្លង់ដែលប៉ះស្វ៊ែ (S) ត្រង់ចំណុច A_1 និង A_2

ដោយ $(S) : (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+2)^2 = 16$

នាំឱ្យ ស្វ៊ែមានផ្ចិត $I(1, 2, -2)$

គេមាន $A_1(1+2\sqrt{2}, 0, 0)$, $A_2(1-2\sqrt{2}, 0, 0)$

ឬង (P) រវាង $a(x-x_0)+b(y-y_0)+c(z-z_0)=0$

• ករណីឬង (P) កាត់តាមចំណុច $A_1(1+2\sqrt{2}, 0, 0)$

នោះគេបានឬង (P_1) ដែលមានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}_1 = \overrightarrow{IA_1}$

ដែល $\vec{n}_1 = \overrightarrow{IA_1} = (2\sqrt{2}, -2, 2)$ នាំឱ្យ ៖

$$(P_1) : 2\sqrt{2}(x-1-2\sqrt{2}) - 2(y-0) + 2(z-0) = 0$$

$$2\sqrt{2}x - 2y + 2z - 2\sqrt{2} - 8 = 0$$

ដូចនេះ $(P_1) : 2\sqrt{2}x - 2y + 2z - 2\sqrt{2} - 8 = 0$ ។

• ករណីឬង (P) កាត់តាមចំណុច $A_2(1-2\sqrt{2}, 0, 0)$

នោះគេបានឬង (P_2) ដែលមានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n}_2 = \overrightarrow{IA_2}$

ដែល $\vec{n}_2 = \overrightarrow{IA_2} = (-2\sqrt{2}, -2, 2)$ នាំឱ្យ ៖

$$(P_2) : -2\sqrt{2}(x-1+2\sqrt{2}) - 2(y-0) + 2(z-0) = 0$$

$$-2\sqrt{2}x - 2y + 2z + 2\sqrt{2} + 8 = 0$$

ដូចនេះ $(P_2) : -2\sqrt{2}x - 2y + 2z + 2\sqrt{2} + 8 = 0$ ។

VI. ក. គណនាលីមីតនៃ f ត្រង់ចុងដែនកំណត់

គេមាន $f(x) = \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x}$ កំណត់លើ $\mathbb{R}$

គេបានលីមីតត្រង់ចុងដែនកំណត់គឺ

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{2x}}{e^x} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x} = \frac{4}{0^+} = +\infty$$

ដូចនេះ $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = +\infty$ ។

➢សិក្សាអថេរភាពនៃ f រួចសង់តារាងអថេរភាពរបស់វា

គេមាន $f(x) = \frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x}$

$$f'(x) = \frac{(2e^{2x} - 5e^x)e^x - e^x(e^{2x} - 5e^x + 4)}{e^{2x}}$$
$$= \frac{(2e^{2x} - 5e^x) - (e^{2x} - 5e^x + 4)}{e^x}$$
$$= \frac{e^{2x} - 4}{e^x} = \frac{(e^x - 2)(e^x + 2)}{e^x}$$

គេឱ្យ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{(e^x - 2)(e^x + 2)}{e^x} = 0$

ដោយ $\forall x \in \mathbb{R}, e^x > 0, e^x + 2 > 0$

នាំឱ្យ $e^x - 2 = 0 \Rightarrow x = \ln 2$

$$f(\ln 2) = \frac{e^{2\ln 2} - 5e^{\ln 2} + 4}{e^{\ln 2}} = \frac{4 - 10 + 4}{2} = -1$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	$\ln 2$	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+

ត្រង់ $x = \ln 2$, $f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)
បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាមួយស្មើ $f(\ln 2) = -1$ ។

•សង់តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	$\ln 2$	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$	$+\infty$	-1	$+\infty$

ខ. រកចំណុចប្រសព្វរវាងក្រាប (C) ជាមួយអ័ក្សអាប់ស៊ីស

បើក្រាប (C) ប្រសព្វអ័ក្ស $x'Ox$ នោះ $y = f(x) = 0$

គេបាន $\frac{e^{2x} - 5e^x + 4}{e^x} = 0, \forall x \in \mathbb{R}, e^x > 0$

នាំឱ្យ $e^{2x} - 5e^x + 4 = 0$, តាង $t = e^x, t > 0$

គេបាន $t^2 - 5t + 4 = 0$ មានឫសដោយ $t = 1, t = 4$

$$\begin{cases} t = 1 \\ t = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} e^x = 1 \\ e^x = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = \ln 4 \end{cases}$$

ដូចនេះ ក្រាប (C) ប្រសព្វអ័ក្ស $x'Ox$ ត្រង់ពីរចំណុចគឺ

$$(0, 0), (\ln 4, 0) \quad \text{។}$$

➢សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះទៅនឹងក្រាប (C) ត្រង់ចំណុចនោះ

សមីការបន្ទាត់ប៉ះរវាង $y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

•ករណីបន្ទាត់ប៉ះក្រាបត្រង់ចំណុច $(0, 0)$ គេបាន ៖

$$f'(0) = \frac{e^0 - 4}{e^0} = -3 \quad \text{និង} \quad f(0) = 0$$

នាំឱ្យ $y = -3(x - 0) + 0 = -3x$

•ករណីបន្ទាត់ប៉ះក្រាបត្រង់ចំណុច $(\ln 4, 0)$ គេបាន ៖

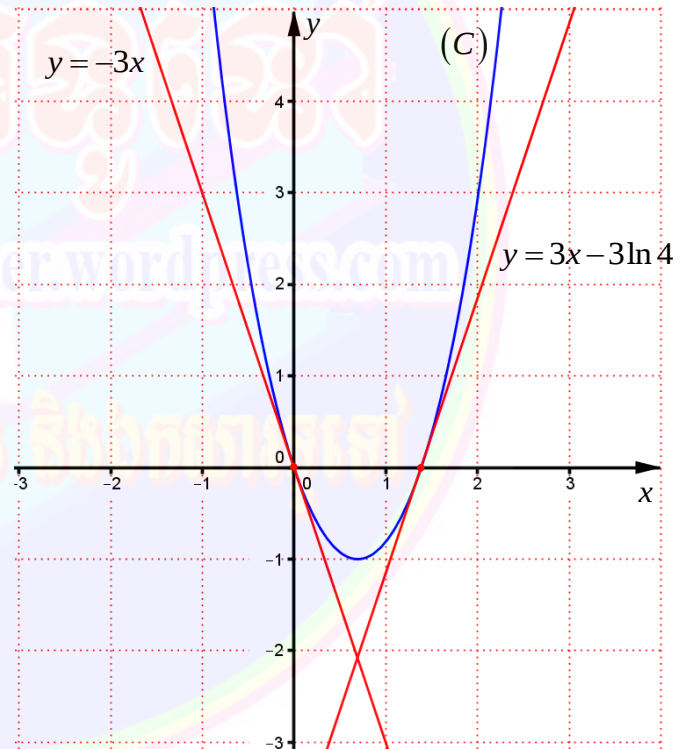
$$f'(\ln 4) = \frac{e^{2\ln 4} - 4}{e^{\ln 4}} = \frac{16 - 4}{4} = 3 \quad \text{និង} \quad f(\ln 4) = 0$$

នាំឱ្យ $y = 3(x - \ln 4) + 0 = 3x - 3\ln 4$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះត្រង់ចំណុចប្រសព្វទាំងពីរគឺ

$$y = -3x, \quad y = 3x - 3\ln 4 \quad \text{។}$$

គ. សង់ក្រាប (C) និងបន្ទាត់ប៉ះនោះ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡង : ១៩ តុលា ២០១៣

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

I. ផ្នែកពិជគណិត

១. សហគ្រាសដំឡើងទោចក្រយានយន្តមួយបានចំណាយទឹកប្រាក់សរុបក្នុងមួយថ្ងៃសម្រាប់ដំឡើងទោចក្រយានយន្ត x គ្រឿង

ចំនួន $f(x) = 6x^2 + 22x + 100$ គិតជាម៉ឺនរៀល ហើយសហគ្រាសនេះ បានទទួលប្រាក់ចំណូលមកវិញ ចំនួន

$I(x) = 5x^2 + 112x + 200$ គិតជាម៉ឺនរៀល ។

ក. សរសេរអនុគមន៍ប្រាក់ចំណេញ $P(x)$ ។ (១ពិន្ទុ)

ខ. ចូរប៉ាន់ស្មានតម្លៃប្រហែលនៃកំណើនប្រាក់ចំណេញ បើបរិមាត្រទោចក្រយានយន្តដែលបានលក់ កើនពី 30 គ្រឿង ទៅ 50 គ្រឿង ។ (១ពិន្ទុ)

២. ចូរគណនាតម្លៃប្រហែលនៃផ្ទៃក្រឡាដែលខ័ណ្ឌដោយក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x) : x = 2 - y - y^2$ និងអ័ក្សអរដោនេ (y/y) ។ (២ពិន្ទុ)

៣. ដោះស្រាយសមីការ $y' = -y \sin x$ ដោយដឹងថា $y(2\pi) = 3e$ ។ (២ពិន្ទុ)

៤. គេឱ្យអនុគមន៍ $f(x) = x^3 - 3x + 2$ ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (២ពិន្ទុ)

ខ. ដោះស្រាយ និងពិភាក្សាតាមតម្លៃ m អត្ថិភាពនៃឫសរបស់សមីការ $x^3 - 3x + 2 - m = 0$ ។ (៤ពិន្ទុ)

II. ផ្នែកធរណីមាត្រ

គេឱ្យពីរ៉ាមីត $SABCD$ មានបាត $ABCD$ ជាចតុកោណកែង ដែលមានបណ្តោយ $AB = a$ ទទឹង $AD = b$ ទ្រនុង

$(SA) \perp$ ប្លង់ $(ABCD)$ និងប្រវែង $SA = 2a$ ។ M ជាចំណុចមួយ នៅលើទ្រនុង (SA) ដែល $AM = x$ ដោយ

$0 \leq x \leq 2a$ ។ ប្លង់ (MBC) កាត់ទ្រនុង (SD) នៃពីរ៉ាមីត $SABCD$ ត្រង់ N ។

ក. កំណត់រាងរបស់ចតុកោណ $BCNM$ ។ (២ពិន្ទុ)

ខ. កំណត់តម្លៃ x ដើម្បីឱ្យចតុកោណ $BCNM$ មានផ្ទៃក្រឡាធំបំផុត និងតូចបំផុត ។ (៦ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៣

I. ចម្លើយផ្នែកពិគណិត :

១. ក. សរសេរអនុគមន៍ប្រាក់ចំណេញ $P(x)$

គេមាន អនុគមន៍ប្រាក់ចំណាយ $f(x) = 6x^2 + 22x + 100$
អនុគមន៍ប្រាក់ចំណូល $I(x) = 5x^2 + 112x + 200$
(គិតជាម៉ឺនរៀល, x ជាចំនួនទោចក្រយានយន្ត)

នាំឱ្យ អនុគមន៍ប្រាក់ចំណេញគឺ $P(x)$ ដែល

$$\begin{aligned} P(x) &= I(x) - f(x) \\ &= (5x^2 + 112x + 200) - (6x^2 + 22x + 100) \\ &= -x^2 + 90x + 100 \end{aligned}$$

ដូចនេះ អនុគមន៍ប្រាក់ចំណេញ $P(x) = -x^2 + 90x + 100$

ខ. ចូរចាត់ស្ថានភាពប្រាក់ចំណេញនៃកំណើនប្រាក់ចំណេញ

ប្រាក់ចំណេញបានពីការលក់ទោចក្រយានយន្តកើនពី 30 គ្រឿង

ទៅ 50 គ្រឿង គឺ $\int_{30}^{50} P(x) dx$

$$\begin{aligned} &= \int_{30}^{50} (-x^2 + 90x + 100) dx \\ &= \left[-\frac{x^3}{3} + 45x^2 + 100x \right]_{30}^{50} \\ &= \left(-\frac{50^3}{3} + 45 \cdot 50^2 + 100 \cdot 50 \right) \\ &\quad - \left(-\frac{30^3}{3} + 45 \cdot 30^2 + 100 \cdot 30 \right) \\ &= \frac{227500}{3} - 34500 = \frac{124000}{3} \\ &= 41333.333333 \text{ ម៉ឺនរៀល} \end{aligned}$$

ដូចនេះ តម្លៃប្រាក់ចំណេញនៃកំណើនប្រាក់ចំណេញគឺ

41333.333333 រៀល ។

២. គណនាផ្ទៃក្រឡាដែលខ័ណ្ឌដោយក្រាប (C) និងអ័ក្សអរដោនេ

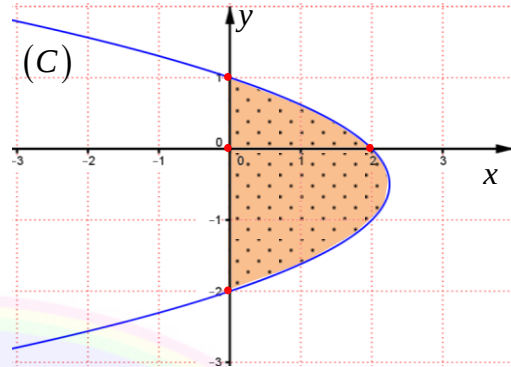
គេមាន $f(x) : x = 2 - y - y^2$

រកចំណុចប្រសព្វរវាងអ័ក្ស $y'y$ និងក្រាប (C) នោះ $x = 0$

គេបាន $2 - y - y^2 = 0$ នោះ $y = 1, y = -2$

ក្រាប (C) ជាប៉ារ៉ាបូលដែលមានអ័ក្សស្របអ័ក្សអាប់ស៊ីស

គេសង់រូបបាន ដូចខាងក្រោម ៖

នាំឱ្យ $S = \int_{-2}^1 (2 - y - y^2) dy$

$$\begin{aligned} S &= \int_{-2}^1 (2 - y - y^2) dy \\ &= \left[2y - \frac{y^2}{2} - \frac{y^3}{3} \right]_{-2}^1 \\ &= \left(2 - \frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) - \left(-4 - 2 + \frac{8}{3} \right) \\ &= 5 - \frac{1}{2} = \frac{9}{2} \end{aligned}$$

ដូចនេះ ផ្ទៃក្រឡាបាន $S = \frac{9}{2}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

៣. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល

គេមាន $y' = -y \sin x$

$$\frac{y'}{y} = -\sin x \quad (\text{បំបាត់អាំងតេក្រាលលើអង្គទាំងពីរ})$$

$$\ln y = \cos x + c, \quad c \text{ ថេរ}$$

នាំឱ្យ $y = e^{\cos x + c}$

ដោយ $y(2\pi) = 3e$

គេបាន $e^{\cos 2\pi + c} = 3e$ ដែល $\cos 2\pi = \cos 0 = 1$

$$e^{1+c} = 3e \Leftrightarrow e^c = 3 \Rightarrow c = \ln 3$$

នាំឱ្យ $y = e^{\cos x + \ln 3} = e^{\cos x} \cdot e^{\ln 3} = 3e^{\cos x}$

ដូចនេះ សមីការមានឫស $y = 3e^{\cos x}$ ។

៤. ក. សិក្សាអថេរភាព និងសង់ក្រាប (C) នៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $f(x) = x^3 - 3x + 2$ (ដូចគ្រូបឋម 2016)

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យគ្រប់ $x \in \mathbb{R}$

ដូចនេះ ដែនកំណត់ $D = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព

គេមាន $f(x) = x^3 - 3x + 2$

ដេរីវេ : $f'(x) = 3x^2 - 3 = 3(x-1)(x+1)$

គេឱ្យ $f'(x) = 0$

$3(x-1)(x+1) = 0$ នោះ $x=1, x=-1$

គេបាន $f(1) = 1^3 - 3 \cdot 1 + 2 = 0$

$f(-1) = (-1)^3 - 3(-1) + 2 = 4$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$+$

• បរិមា

-ត្រង់ $x=-1$, $f'(x)=0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាជៀបមួយស្មើ $f(-1)=4$ ។

-ត្រង់ $x=1$, $f'(x)=0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាជៀបមួយស្មើ $f(1)=0$ ។

• លីមីត $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (x^3 - 3x + 2) = -\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (x^3 - 3x + 2) = +\infty$

• តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$	
$f'(x)$	$+$	0	$-$	0	$+$
$f(x)$	$-\infty$	4	0	$+\infty$	

• ភាពប៉ោងផុត និងចំណុចរបត់

ដេរីវេទី២ $f''(x) = (3x^2 - 3)' = 6x$

គេឱ្យ $f''(x) = 0 \Leftrightarrow 6x = 0$ នោះ $x = 0$

- បើ $x > 0$ នោះ $f''(x) > 0$

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពផុតទៅខាងលើ

- បើ $x < 0$ នោះ $f''(x) < 0$

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពផុតទៅខាងក្រោម

- បើ $x = 0$, $f''(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញា

នាំឱ្យ f មានចំណុចរបត់ $I(0, f(0)) = I(0, 2)$

• ផ្ចិតឆ្លុះ

គេនឹង បង្ហាញថា ចំណុចរបត់ $I(0, 2)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោង

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះលុះត្រាតែ $f(2a-x) + f(x) = 2b$

គេបាន $f(-x) + f(x) = 4$

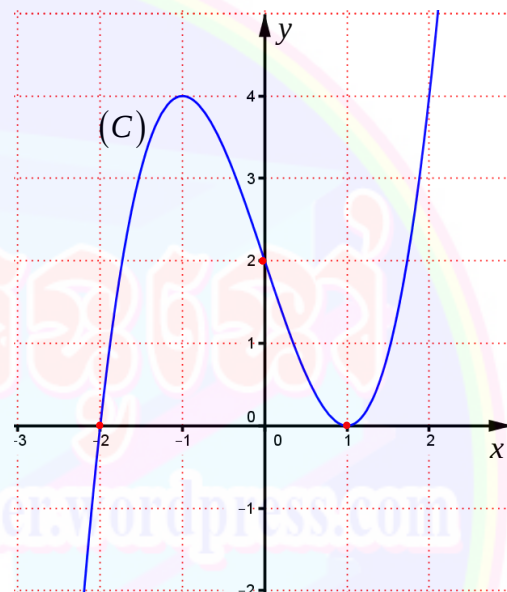
ដោយ $f(-x) + f(x)$

$= (-x)^3 - 3(-x) + 2 + x^3 - 3x + 2$

$= -x^3 + 3x + 2 + x^3 - 3x + 2 = 4$ ពិត

ដូចនេះ $I(0, 2)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោងតាងអនុគមន៍ f ។

• សង់ក្រាប

ខ. ដោះស្រាយ និងពិភាក្សាតាមតម្លៃ m អត្ថិភាពនៃឫស

គេមាន សមីការ $x^3 - 3x + 2 - m = 0$

គេបាន $m = x^3 - 3x + 2$

ឫសនៃសមីការនេះបានពីប្រសព្វរវាង បន្ទាត់ដេក $y = m$ និង

ក្រាប C ។ តាមក្រាបគេបានអត្ថិភាពនៃឫសដូចខាងក្រោម ៖

• $m \in (-\infty, 0)$: សមីការមានឫសតែមួយគត់ $x_1 < 0$

• $m = 0$: សមីការមានឫសបី $x_1 = -2, x_2 = x_3 = 1$

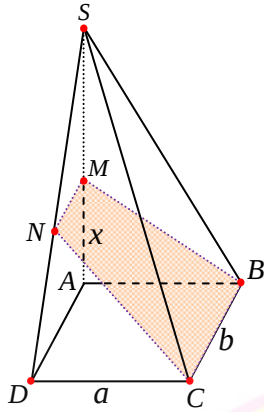
• $m \in (0, 4)$: សមីការមានឫសបីផ្សេងគ្នា

• $m = 4$: សមីការមានឫសបី $x_1 = x_2 = -1, x_3 = 2$

• $m \in (4, +\infty)$: សមីការមានឫសតែមួយគត់ $0 < x_1$ ។

II. ចម្លើយផ្នែកធរណីមាត្រ :

ក. កំណត់រាងរបស់ចតុកោណ $BCNM$

គេមាន $(SA) \perp$ ប្លង់ $(ABCD)$ នាំឱ្យ ប្លង់ $(SAB) \perp [BC]$

$$\text{នោះ } \left\{ \begin{array}{l} (SAB) \perp [BC] \\ [MB] \subset (SAB) \end{array} \right\} \Rightarrow [MB] \perp [BC] \quad (1)$$

$$\text{គេមាន } \left\{ \begin{array}{l} (SAD) \cap (BCNM) = [MN] \\ (BCNM) \perp (SAB) \\ (SAD) \perp (SAB) \end{array} \right\} \Rightarrow [MN] \perp (SAB)$$

នាំឱ្យ $[MN] \perp [MB] \quad (2)$

តាម (1) និង (2) ចតុកោណ $BCNM$ ជាចតុកោណកែង

ដូចនេះ $BCNM$ ជាចតុកោណកែង ។

ខ. កំណត់តម្លៃ x ដើម្បីឱ្យចតុកោណ $BCNM$ មានផ្ទៃក្រឡា
ធំបំផុត និងតូចបំផុត

ដោយ $BCNM$ ជាចតុកោណកែង

$$\text{នាំឱ្យ } S = S_{BCNM} = \frac{1}{2}(MN + BC) \cdot MB$$

ដោយ $\triangle SMN$ និង $\triangle SAD$ ជាត្រីកោណកែងដែលមានមុំ
 $\angle S$ ជាមុំរួម នោះ $\triangle SMN \sim \triangle SAD$ (ម.ម)

$$\text{វិបាក } \frac{MN}{AD} = \frac{SM}{SA} \quad \text{ឬ} \quad \frac{MN}{b} = \frac{2a-x}{2a}$$

$$\text{នោះ } MN = \frac{2ab - xb}{2a} \quad \text{ដែល } 0 \leq x \leq 2a$$

$$\text{ម្យ៉ាងទៀត តាមទ្រឹស្តីបទពីតាករ } MB = \sqrt{MA^2 + AB^2}$$

$$\text{នោះ } MB = \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$\text{គេបាន } S(x) = \frac{1}{2} \left(\frac{2ab - xb}{2a} + b \right) \cdot \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$S(x) = \frac{1}{2} \left(2b - \frac{b}{2a}x \right) \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$S(x) = \left(b - \frac{b}{4a}x \right) \sqrt{x^2 + a^2}$$

$$\begin{aligned} S'(x) &= \left(-\frac{b}{4a} \right) \sqrt{x^2 + a^2} + \frac{2x}{2\sqrt{x^2 + a^2}} \left(b - \frac{b}{4a}x \right) \\ &= \left(-\frac{b}{4a} \right) \sqrt{x^2 + a^2} + \frac{x}{\sqrt{x^2 + a^2}} \left(\frac{4ba - bx}{4a} \right) \\ &= \frac{-b(x^2 + a^2)}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} + \frac{4abx - bx^2}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} \\ &= \frac{-2bx^2 + 4abx - ba^2}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} \\ &= \frac{b(-2x^2 + 4ax - a^2)}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} \end{aligned}$$

$$\text{ឱ្យ } S'(x) = 0 \quad \text{តែ } a, b, x > 0, \quad \frac{b}{4a\sqrt{x^2 + a^2}} > 0$$

$$\text{នោះ } -2x^2 + 4ax - a^2 = 0 \quad \text{មាន}$$

$$\Delta' = 4a^2 - 2a^2 = 2a^2$$

$$x = \frac{-2a \pm \sqrt{2a^2}}{-2} = \frac{(2 \pm \sqrt{2})a}{2}$$

តារាងសញ្ញា $S'(x)$

x	0	$\frac{(2-\sqrt{2})a}{2}$	$\frac{(2+\sqrt{2})a}{2}$	$+\infty$
$S'(x)$	-	0	+	0

• ត្រង់ $x = \frac{(2-\sqrt{2})a}{2}$, $S'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-)

ទៅ (+) បញ្ជាក់ថា S មានតម្លៃតូចបំផុតមួយ ។

• ត្រង់ $x = \frac{(2+\sqrt{2})a}{2}$, $S'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+)

ទៅ (-) បញ្ជាក់ថា S មានតម្លៃធំបំផុតមួយ ។

ដូចនេះ គេកំណត់តម្លៃនៃ x បានដូចខាងក្រោម ៖

$$\begin{array}{l} \text{បើ } x = \frac{(2-\sqrt{2})a}{2} \quad \text{នោះ } S_{BCNM} \text{ តូចបំផុត} \\ \text{បើ } x = \frac{(2+\sqrt{2})a}{2} \quad \text{នោះ } S_{BCNM} \text{ ធំបំផុត} \end{array} \quad ។$$

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ២០ វិច្ឆិកា ២០១៤

វិញ្ញាបនបត្រ : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

I. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖

ក. $A = \int_1^2 \frac{(\sqrt{x}-1)^2}{x} dx$ ខ. $B = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{1+\sin 2x+\cos 2x}{\sin x+\cos x} dx$ គ. $C = \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos^3 x + \sin^3 x) dx$ ។ (3 ពិន្ទុ)

II. គេមានអនុគមន៍ពីរ $f(x)$ និង $g(x)$ ដែល $f(x) = x - \frac{x^2}{2} - \ln(1+x)$ និង $g(x) = x - \ln(1+x)$ ។

ក. គណនាដេរីវេ $f(x)$ និង $g(x)$ រួចស្រាយបំភ្លឺថា គ្រប់តម្លៃ $x > 0$ គេបាន $x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) < x$ ។ (2 ពិន្ទុ)

ខ. គេមាន $u_n = \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right) \ln\left(1 + \frac{2}{n^2}\right) \dots \ln\left(1 + \frac{n}{n^2}\right)$ ។ ចូរគណនា $\lim_{n \rightarrow \infty} u_n$ ។ (1 ពិន្ទុ)

III. គេមានចំនួនកុំផ្លិចពីរ z និង w ដែល $z = 2\sqrt{2} + 4\frac{\sqrt{2}}{2}i$ និង $w = x(x-i) + y(y+i)$, $x, y \in \mathbb{R}$ ។

ក. សរសេរ z ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (1 ពិន្ទុ)

ខ. សរសេរ z^4 ជាទម្រង់ $a+bi$ ។ (1 ពិន្ទុ)

គ. រកតម្លៃ x និង y បើ $w = -z^4$ ។ (1 ពិន្ទុ)

IV. គេមានអនុគមន៍ $y_1 = -\frac{1}{4}x^4 + 2x^2 + \frac{9}{4}$ ។

ក. រកតម្លៃ a ដើម្បីឱ្យប៉ារ៉ាបូល $y_2 = -x^2 + a$ ប៉ះខ្សែកោងអនុគមន៍ y_1 ។ (1 ពិន្ទុ)

ខ. ចូរសរសេរសមីការនៃប៉ារ៉ាបូល ទៅតាមតម្លៃ a ដែលបានរកឃើញក្នុងសំណួរ ក. ។ រួចបញ្ជាក់កូអរដោនេនៃចំណុចប៉ះរបស់វា ជាមួយខ្សែកោង y_1 ។ (2 ពិន្ទុ)

V. នៅក្នុងតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ ដែលមានទិសដៅវិជ្ជមាន គេដៅ 4 ចំណុច

$A(2, 1, 3), B(3, 6, 1), C(2, 0, 2), D(1, -5, 4)$ ។

ក. ប្រាប់ប្រភេទចតុកោណ $ABCD$ និងគណនា S_{ABCD} ។ (4 ពិន្ទុ)

ខ. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាប៉ូលែនបន្ទាត់ (D) កាត់តាមចំណុច A និងស្របនឹង $\overrightarrow{BC}$ ។ (2 ពិន្ទុ)

គ. សរសេរសមីការនៃប្លង់ (P) កាត់តាមចំណុច A, B និង D ។ (2 ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាសាគណិតវិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៤

I. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម :

ក. $A = \int_1^2 \frac{(\sqrt{x}-1)^2}{x} dx = \int_1^2 \frac{x-2\sqrt{x}+1}{x} dx$
 $= \int_1^2 \left(1 - \frac{2}{\sqrt{x}} + \frac{1}{x}\right) dx = \left[x - 4\sqrt{x} + \ln|x|\right]_1^2$
 $= (2 - 4\sqrt{2} + \ln 2) - (1 - 4 + 0)$
 $= \boxed{5 - 4\sqrt{2} + \ln 2}$

ខ. $B = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{1 + \sin 2x + \cos 2x}{\sin x + \cos x} dx$
 $= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{2 \cos^2 x + 2 \sin x \cos x}{\sin x + \cos x} dx$
 $= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{2 \cos x (\cos x + \sin x)}{\sin x + \cos x} dx$
 $= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} 2 \cos x dx = 2 \left[\sin x\right]_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}}$
 $= 2 \left(\sin \frac{\pi}{2} - \sin \frac{\pi}{6}\right) = 2 \left(1 - \frac{1}{2}\right) = \boxed{1}$

គ. $C = \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos^3 x + \sin^3 x) dx$
 $= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos x + \sin x)(\cos^2 x + \cos x \sin x + \sin^2 x) dx$
 $= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos x + \sin x)(1 + \cos x \sin x) dx$
 $= \int_0^{\frac{\pi}{2}} (\cos x + \cos^2 x \sin x + \sin x + \cos x \sin^2 x) dx$
 $= \left[\sin x - \frac{\cos^3 x}{3} - \cos x + \frac{\sin^3 x}{3}\right]_0^{\frac{\pi}{2}}$
 $= \left(1 - 0 - 0 + \frac{1}{3}\right) - \left(0 - \frac{1}{3} - 1 + 0\right) = \boxed{\frac{8}{3}}$

II. ក. គណនាដេរីវេ $f(x)$ និង $g(x)$:

គេមាន $f(x) = x - \frac{x^2}{2} - \ln(1+x)$

ដូចនេះ $f'(x) = 1 - x - \frac{1}{1+x}$ ។

ហើយ $g(x) = x - \ln(1+x)$

ដូចនេះ $g'(x) = 1 - \frac{1}{1+x}$ ។

ស្រាយថា គ្រប់តម្លៃ $x > 0$ គេបាន $x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) < x$

ដោយ $f'(x) = 1 - x - \frac{1}{1+x}$
 $= \frac{1-x^2-1}{1+x} = -\frac{x^2}{1+x} < 0, \forall x > 0$

នាំឱ្យ $\forall x > 0, f$ ជាអនុគមន៍ចុះ នាំឱ្យ $f(x) < 0$

គេបាន $x - \frac{x^2}{2} - \ln(1+x) < 0$

$x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) \quad (1)$

ដោយ $g'(x) = 1 - \frac{1}{1+x}$
 $= \frac{1+x-1}{1+x} = \frac{x}{1+x} > 0, \forall x > 0$

នាំឱ្យ $\forall x > 0, g$ ជាអនុគមន៍កើន នាំឱ្យ $g(x) > 0$

គេបាន $x - \ln(1+x) > 0$

$\ln(1+x) < x \quad (2)$

តាម (1) និង (2) គេបាន $x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) < x$

ដូចនេះ $\boxed{x - \frac{x^2}{2} < \ln(1+x) < x}$ ត្រូវបានបង្ហាញ ។

ខ. គណនា $\lim_{n \rightarrow \infty} u_n$

គេមាន $u_n = \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right) \ln\left(1 + \frac{2}{n^2}\right) \dots \ln\left(1 + \frac{n}{n^2}\right)$

នោះ $u_n = \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right) + \ln\left(1 + \frac{2}{n^2}\right) + \dots + \ln\left(1 + \frac{n}{n^2}\right)$

$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(1 + \frac{1}{n^2}\right) = \ln(1+0) = 0$

$+ \lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(1 + \frac{2}{n^2}\right) = \ln(1+0) = 0$

.....

$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(1 + \frac{n}{n^2}\right) = \ln(1+0) = 0$

$\lim_{x \rightarrow \infty} u_n = 0$

ដូចនេះ គណនាបាន $\boxed{\lim_{x \rightarrow \infty} u_n = 0}$ ។

III. ក. សរសេរ z ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ :

គេមាន $z = 2\sqrt{2} + 4\frac{\sqrt{2}}{2}i$ ឬ $z = 2\sqrt{2} + 2\sqrt{2}i$

មាន $r = \sqrt{(2\sqrt{2})^2 + (2\sqrt{2})^2} = 4$

គេបាន $z = 4\left(\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i\right) = 4\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$

ដូចនេះ: $z = 4\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$ ។

ខ. សរសេរ z^4 ជាទម្រង់ $a+bi$

គេមាន $z = 4\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$

$$\begin{aligned} z^4 &= \left[4\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)\right]^4 \\ &= 4^4(\cos\pi + i\sin\pi) \\ &= 256(-1+0i) = -256+0i \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $z^4 = -256+0i$ ។

គ. រកតម្លៃ x និង y បើ $w = -z^4$

គេមាន $w = x(x-i) + y(y+i)$, $x, y \in \mathbb{R}$

$$\begin{aligned} &= x^2 - xi + y^2 + yi \\ &= (x^2 + y^2) + (-x + y)i \end{aligned}$$

ដោយ $w = -z^4$ ដែល $-z^4 = 256+0i$ គេដឹងបាន :

$$\begin{cases} x^2 + y^2 = 256 \\ -x + y = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 = 256 & (1) \\ x = y & (2) \end{cases}$$

គេយក (2) ជំនួសក្នុង (1)

គេបាន $2x^2 = 256 \Leftrightarrow x^2 = 128 \Rightarrow x = \pm 8\sqrt{2}$

ដូចនេះ: កំណត់បាន $x = y = 8\sqrt{2}$, $x = y = -8\sqrt{2}$ ។

IV. ក. រកតម្លៃ a :

គេមាន អនុគមន៍ $y_1 = -\frac{1}{4}x^4 + 2x^2 + \frac{9}{4}$

ប៉ារ៉ាបូល $y_2 = -x^2 + a$

គេបាន សមីការអាប់ស៊ីសរវាង y_1 និង y_2

$$\begin{aligned} -\frac{1}{4}x^4 + 2x^2 + \frac{9}{4} &= -x^2 + a \\ -x^4 + 8x^2 + 9 &= -4x^2 + 4a \\ x^4 - 12x^2 + 4a - 9 &= 0 \end{aligned}$$

តាង $t = x^2$ ដែល $t \geq 0$

គេបាន $t^2 - 12t + 4a - 9 = 0$

ដើម្បីឱ្យ y_2 ប៉ះជាមួយខ្សែកោង y_1 លុះត្រាសមីការមានឫសឌុប

នាំឱ្យ $\Delta' = 0 \Leftrightarrow (-6)^2 - (4a - 9) = 0$

គេបាន $36 - 4a + 9 = 0 \Rightarrow a = \frac{45}{4}$

ដូចនេះ: តម្លៃរកបាន $a = \frac{45}{4}$ ។

ខ. សរសេរសមីការនៃប៉ារ៉ាបូល

ចំពោះ $a = \frac{45}{4}$ គេបាន សមីការប៉ារ៉ាបូល $y_2 = -x^2 + \frac{45}{4}$

ដូចនេះ: សមីការប៉ារ៉ាបូលសរសេរបានគឺ $y_2 = -x^2 + \frac{9}{4}$ ។

> បញ្ជាក់កូអរដោនេនៃចំណុចប៉ះ:

ចំពោះ $a = \frac{45}{4}$ នោះគេបាន $t^2 - 12t + 45 - 9 = 0$

$t^2 - 12t + 36 = 0$ មានឫសឌុប $t_1 = t_2 = t = 6$

ចំពោះ $t = 6$ សមមូល $x^2 = 6 \Rightarrow x = \pm\sqrt{6}$

ករណី $x = \pm\sqrt{6}$ គេបាន $y = -(\pm\sqrt{6})^2 + \frac{45}{4}$

$y = -6 + \frac{45}{4}$ នាំឱ្យ $y = \frac{21}{4}$

ដូចនេះ: ចំណុចប៉ះមានពីរគឺ $\left(-\sqrt{6}, \frac{21}{4}\right)$, $\left(\sqrt{6}, \frac{21}{4}\right)$ ។

V. ក. ប្រាប់ប្រភេទចតុកោណ $ABCD$:

គេមាន $A(2, 1, 3)$, $B(3, 6, 1)$,

$C(2, 0, 2)$, $D(1, -5, 4)$

គេបាន $\overrightarrow{AB} = (1, 5, -2)$ និង $\overrightarrow{DC} = (1, 5, -2)$

ដោយ ចតុកោណ $ABCD$ មាន $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{DC} = (1, 5, -2)$

ដូចនេះ: ចតុកោណ $ABCD$ ជាប្រលេឡូក្រាម ។

> គណនា S_{ABCD}

តាមរូបមន្ត $S = |\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AD}|$ ដែល $\overrightarrow{AD} = (-1, -6, 1)$

ដោយ $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AD} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ 1 & 5 & -2 \\ -1 & -6 & 1 \end{vmatrix} = -7\vec{i} + \vec{j} - \vec{k}$

នាំឱ្យ $|\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AD}| = \sqrt{(-7)^2 + (1)^2 + (-1)^2} = \sqrt{51}$

ដូចនេះ: គណនាបាន $S = \sqrt{51}$ ឯកតាផ្ទៃក្រឡា ។

ខ. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (D)

$$\text{សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃ } (D) : \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$$

ដោយ (D) កាត់ $A(2, 1, 3)$

$$\text{នោះ } x_0 = 2, y_0 = 1, z_0 = 3$$

ហើយ (D) មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស $\overrightarrow{BC} = (-1, -6, 1)$

$$\text{នោះ } a = -1, b = -6, c = 1$$

$$\text{គេបាន } (D) : \begin{cases} x = 2 - t \\ y = 1 - 6t, t \in \mathbb{R} \\ z = 3 + t \end{cases}$$

ដូចនេះ សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រ

$$(D) : \begin{cases} x = 2 - t \\ y = 1 - 6t, t \in \mathbb{R} \\ z = 3 + t \end{cases} \quad ។$$

គ. សរសេរសមីការប្លង់ (P) កាត់តាមចំណុច A, B និង D

$$\text{សមីការប្លង់ } (P) : a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$$

ដោយ (P) កាត់ $A(2, 1, 3)$

$$\text{នោះ } x_0 = 2, y_0 = 1, z_0 = 3$$

ហើយ (P) កាត់បីចំណុច A, B, D នាំឱ្យ (P) មានវ៉ិចទ័រ

$$\text{ណរម៉ាល់ } \vec{n} = \overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AD} = (-7, 1, -1) \text{ នោះ}$$

$$a = -7, b = 1, c = -1$$

$$\text{គេបាន } (P) : -7(x - 2) + (y - 1) - (z - 3) = 0$$

$$-7x + y - z + 17 = 0$$

$$\text{ដូចនេះ សមីការប្លង់គឺ } (P) : -7x + y - z + 17 = 0 \quad ។$$

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

ប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

លេខបន្ទប់ :

សម័យប្រឡង : ២០១៥

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

- I. ... (ក្នុងឆ្នាំ 2015 គ្មានការប្រឡងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋានផ្នែកគណិតវិទ្យាទេ ជ្រើសរើសតែគ្រូកីឡា និងគ្រូបឋម-មធ្យម
ព្រោះដោយសារតែគេឱ្យនិទ្ទេស A, B, C ជាប់គ្រូដោយស្វ័យប្រវត្តិ ...) ។

ឯកសារទូទៅ

www.document4khmer.wordpress.com

ចែករំលែកចំណេះដឹង និងឯកសារទូទៅ

ឯកសារទូទៅ
[Facebook.com/document4khmer](https://www.facebook.com/document4khmer)

ចែករំលែកចំណេះដឹង និងឯកសារទូទៅ
document4khmer.wordpress.com

បង្កើត និងសាងសង់កិច្ចការ
ប្រឡូកជ្រើសរើសបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៥

I. (គ្មានចម្លើយ)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខកូ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ០៤ វិច្ឆិកា ២០១៦

វិញ្ញាសា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

ផ្នែកពិជគណិត

1. ចូរគណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម ៖ (២ ពិន្ទុ)

ក. $\int (1 + \cos x)^2 dx + \int (1 - \sin x)^2 dx$

ខ. $\int \left(\frac{8x-7}{(x-2)(x+1)} \right) dx$

គ. $\int_0^\pi e^x \left(1 + \frac{e^{-x}}{\cos^2 x} \right) dx$

ឃ. $\int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \left(\frac{1}{\sin^2 x \cos^2 x} \right) dx$ ។

2. ចូរដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែលខាងក្រោម ៖ (២ ពិន្ទុ)

ក. $y'' - 3y' + 2y = 0$ ដោយដឹងថា $y(0) = 1$ និង $y'(0) = 3$ ។

ខ. $y'' - 2y' + y = 0$ ដោយដឹងថា $y(0) = -3$ និង $y'(0) = 2$ ។

3. គេមានចំនួនកុំផ្លិច $z_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2}$, $z_2 = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{i}{2}$ និង $v = \frac{-(\sqrt{3}+1)}{2} + \frac{(1+\sqrt{3})}{2}i$ ។

ក. ចូរសរសេរ z_1 និង z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ ។ (១ ពិន្ទុ)

ខ. ចូរគណនាកន្សោម A ដែល $A = v + z_1 + z_1^2$ ។ (១ ពិន្ទុ)

គ. ចូរគណនា w ដែល $w = z_1^{120} + z_2^{120}$ ។ (១ ពិន្ទុ)

4. ក្រុមហ៊ុនមួយត្រូវការជ្រើសរើសបុគ្គលិកបម្រើការងារ 5 នាក់ ។ ក្រោយពីផ្សព្វផ្សាយដំណឹងនេះ មាននិស្សិត 10 នាក់ ក្នុងនោះមានស្រី 4 នាក់ និងប្រុស 6 នាក់ មកដាក់ពាក្យសុំបម្រើការងារ ។ ចូរកម្រិតប្រូបាបដែលជ្រើសរើសបានយ៉ាងតិចនិស្សិតស្រី 3 នាក់ ។ (២ ពិន្ទុ)

5. គេមានអនុគមន៍ $f(x) : y = \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)}$ ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (២ ពិន្ទុ)

ខ. រកគ្រប់ចំណុចនៅលើខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ដែលមានកូអរដោនេជាចំនួនគត់វិជ្ជមានទាំងពីរ ។ (១ ពិន្ទុ)

គ. រកគ្រប់ចំណុច M នៅលើខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ដែលមានចម្ងាយពីចំណុច M ទៅអ័ក្សអាប់ស៊ីសស្មើ 2 ដងនៃចម្ងាយពី M ទៅអ័ក្សអរដោនេ ។ (២ ពិន្ទុ)

ឃ. ចូរសរសេរសមីការនៃបន្ទាត់ (d) ប៉ះនឹងខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$ ត្រង់ចំណុច $A(-2, 9)$ ។ (១ ពិន្ទុ)

ផ្នែកធរណីមាត្រ

គេមានចំណុច $A(2, 1, 3)$ និងប្លង់ $(P) : 2x + y + 3z - 28 = 0$ ។

ក. ចូរកមធ្យមគុណ H និង A' ដោយ H ជាចំណោលកែងនៃ A មកលើប្លង់ (P) និង H ជាចំណុចកណ្តាលនៃ $[AA']$ ។ (២ ពិន្ទុ)

ខ. គណនាចម្ងាយពីចំណុច A មកលើប្លង់ (P) និងសរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (Δ) កាត់តាមចំណុច $M(3, 2, 5)$

ហើយកែងនឹងប្លង់ (P) ។ (២ ពិន្ទុ)

គ. ចូរសរសេរសមីការទូទៅនៃប្លង់ (H) កាត់តាមចំណុច $I(3, -1, 5)$ ហើយកែងនឹងបន្ទាត់ (AM) ។ (១ ពិន្ទុ)

បង្កើត និង វិញ្ញាណកម្ម
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៦

ផ្នែកពិភពលោក

1. គណនាអាំងតេក្រាលខាងក្រោម :

ក. $\int (1 + \cos x)^2 dx + \int (1 - \sin x)^2 dx$
 $= \int (1 + 2\cos x + \cos^2 x) dx + \int (1 - 2\sin x + \sin^2 x) dx$
 $= \int (1 + 2\cos x + \cos^2 x + 1 - 2\sin x + \sin^2 x) dx$
 $= \int (3 + 2\cos x - 2\sin x) dx, \cos^2 x + \sin^2 x = 1$
 $= 3x + 2\sin x + 2\cos x + c, c \text{ ថេរ}$

ខ. $\int \left(\frac{8x-7}{(x-2)(x+1)} \right) dx$
 $= \int \left(\frac{8x+8-15}{(x-2)(x+1)} \right) dx$
 $= \int \left(\frac{8(x+1)}{(x-2)(x+1)} - 15 \cdot \frac{1}{(x-2)(x+1)} \right) dx$
 $= \int \left(\frac{8}{(x-2)} - 15 \cdot \frac{1}{3} \left[\frac{1}{(x-2)} - \frac{1}{(x+1)} \right] \right) dx$
 $= 8\ln|x-2| - 5(\ln|x-2| - \ln|x+1|) + c, c \text{ ថេរ}$
 $= 3\ln|x-2| + 5\ln|x+1| + c, c \text{ ថេរ}$

គ. $\int_0^\pi e^x \left(1 + \frac{e^{-x}}{\cos^2 x} \right) dx$
 $= \int_0^\pi \left(e^x + \frac{1}{\cos^2 x} \right) dx = [e^x + \tan x]_0^\pi$
 $= (e^\pi + \tan \pi) - (e^0 + \tan 0)$
 $= (e^\pi + 0) - (e^0 + 0) = e^\pi - 1$

ឃ. $\int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \left(\frac{1}{\sin^2 x \cos^2 x} \right) dx$
 $= \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \left(\frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} \right) dx = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}} \left(\frac{1}{\cos^2 x} + \frac{1}{\sin^2 x} \right) dx$
 $= [\tan x - \cot x]_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{3}}$
 $= \left(\tan \frac{\pi}{3} - \cot \frac{\pi}{3} \right) - \left(\tan \frac{\pi}{6} - \cot \frac{\pi}{6} \right)$
 $= \left(\sqrt{3} - \frac{\sqrt{3}}{3} \right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{3} - \sqrt{3} \right) = 2\sqrt{3} - \frac{2\sqrt{3}}{3} = \frac{4\sqrt{3}}{3}$

2. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែលខាងក្រោម :

ក. គេមាន $y'' - 3y' + 2y = 0$ មានសមីការសម្គាល់
 $\lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0$ មានឫស $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2$

ចម្លើយទូទៅមានរាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}, A, B$ ថេរ

គេបាន $y = Ae^x + Be^{2x}, A, B$ ថេរ

នាំឱ្យ $y' = Ae^x + 2Be^{2x}$

ដោយ $\begin{cases} y(0) = 1 \\ y'(0) = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} Ae^0 + Be^0 = 1 \\ Ae^0 + 2Be^0 = 3 \end{cases}$

$\begin{cases} A + B = 1 \\ A + 2B = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = 2 \\ A = -1 \end{cases}$

ដូចនេះ: $y = -e^x + 2e^{2x}$ ។

ខ. គេមាន $y'' - 2y' + y = 0$ មានសមីការសម្គាល់

$\lambda^2 - 2\lambda + 1 = 0$ មានឫសឌុប $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_0 = 1$

ចម្លើយទូទៅមានរាង $y = Axe^{\lambda_0 x} + Be^{\lambda_0 x}, A, B$ ថេរ

គេបាន $y = Axe^x + Be^x, A, B$ ថេរ

នាំឱ្យ $y' = A(e^x + xe^x) + Be^x$

ដោយ $\begin{cases} y(0) = -3 \\ y'(0) = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A \cdot 0 \cdot e^0 + Be^0 = -3 \\ A(e^0 + 0 \cdot e^0) + Be^0 = 2 \end{cases}$

$\begin{cases} B = -3 \\ A + B = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B = -3 \\ A = 5 \end{cases}$

ដូចនេះ: $y = 5xe^x - 3e^x$ ។

3. ក. សរសេរ z_1 និង z_2 ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ :

គេមាន $z_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2} = \cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + i\sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)$

$z_2 = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{i}{2} = \cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}$

ដូចនេះ: ទម្រង់ត្រីកោណមាត្រដែលសរសេរបានគឺ :

$z_1 = \cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + i\sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)$

$z_2 = \cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}$

ខ. គណនាតម្លៃ A

គេមាន $z_1 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2}$ និង $v = \frac{-(\sqrt{3}+1)}{2} + \frac{(1+\sqrt{3})}{2}i$

ដោយ $z_1 + z_1^2 = \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2} + \left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2}\right)^2$
 $= \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{i}{2} + \frac{3}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{1}{4}$
 $= \frac{\sqrt{3}+1}{2} - \frac{\sqrt{3}+1}{2}i$

នាំឱ្យ $A = v + z_1 + z_1^2$
 $= \frac{-(\sqrt{3}+1)}{2} + \frac{(1+\sqrt{3})}{2}i + \frac{\sqrt{3}+1}{2} - \frac{\sqrt{3}+1}{2}i$
 $= 0$

ដូចនេះ គណនាបាន $A=0$ ។

គ. គណនា w ដែល $w = z_1^{120} + z_2^{120}$

$w = z_1^{120} + z_2^{120}$
 $= \left[\cos\left(-\frac{\pi}{6}\right) + i \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right) \right]^{120} + \left[\cos\frac{\pi}{6} + i \sin\frac{\pi}{6} \right]^{120}$
 $= \cos(-20\pi) + i \sin(-20\pi) + \cos(20\pi) + i \sin(20\pi)$
 $= \cos 0 + i \sin 0 + \cos 0 + i \sin 0$
 $= 1 + i \cdot 0 + 1 + i \cdot 0 = 2$

ដូចនេះ គណនាបាន $w=2$ ។

4. រកប្រូបាបដែលជ្រើសរើសបានយ៉ាងតិចនិស្សិតស្រី 3 នាក់ :

គេមាន និស្សិត 10 នាក់ ប្រុស 6 នាក់ និងស្រី 4 នាក់

គេជ្រើសរើសបុគ្គលិក 5 នាក់

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាច $n(S) = C(10, 5)$ ដែល

$$C(10, 5) = \frac{10!}{5!5!} = \frac{10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5!}{5! \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2} = 252$$

ហើយ ជ្រើសរើសបានយ៉ាងតិចនិស្សិតស្រី 3 នាក់មានន័យថា
អាចជ្រើសរើសបាននិស្សិតស្រី 3 នាក់ ឬ 4 នាក់ គេបាន៖

$$n(A) = C(4, 3)C(6, 2) + C(4, 4)C(6, 1)$$
$$= 4 \times \frac{6!}{4!2!} + 1 \times 6 = 4 \times \frac{6 \cdot 5 \cdot 4!}{4! \cdot 2} + 6$$
$$= 4 \times 15 + 6 = 60 + 6 = 66$$

នាំឱ្យ $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{66}{252} = \frac{11}{42}$

ដូចនេះ ប្រូបាប $P(A) = \frac{11}{42}$ ។

5. ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន អនុគមន៍ $f(x) : y = \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)}$

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យលុះត្រាតែ $x \neq -3$

ដូចនេះ $D = \mathbb{R} - \{-3\} = (-\infty, -3) \cup (-3, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព :

គេមាន $f'(x) = \left[\frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} \right]'$
 $= \frac{(x^2 + 5x + 15)'(x+3) - (x+3)'(x^2 + 5x + 15)}{(x+3)^2}$
 $= \frac{(2x+5)(x+3) - (x^2 + 5x + 15)}{(x+3)^2}$
 $= \frac{2x^2 + 6x + 5x + 15 - x^2 - 5x - 15}{(x+3)^2}$
 $= \frac{x^2 + 6x}{(x+3)^2} = \frac{x(x+6)}{(x+3)^2}$

ដូចនេះ គណនាបាន $f'(x) = \frac{x(x+6)}{(x+3)^2}$ ។

គេឱ្យ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{x(x+6)}{(x+3)^2} = 0, (x+3)^2 > 0$

នាំឱ្យ $x(x+6) = 0$ នោះ $x = 0, x = -6$

គេបាន $f(0) = \frac{0^2 + 5 \cdot 0 + 15}{(0+3)} = 5$

$$f(-6) = \frac{(-6)^2 + 5(-6) + 15}{(-6+3)} = -7$$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-6	-3	0	$+\infty$
$f'(x)$	+	0	-	0	+

• ត្រង់ $x = -6, f'(x) = 0$ ហើយប្លូសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)
បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(-6) = -7$ ។

• ត្រង់ $x = 0, f'(x) = 0$ ហើយប្លូសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)
បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាធៀបមួយស្មើនឹង $f(0) = 5$ ។

• លីមីត និងអាស៊ីមតូត

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{x} = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x} = -\infty$$
$$\lim_{x \rightarrow -3^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow -3^-} \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = \frac{9 - 15 + 15}{-3 + 0^- + 3} = -\infty$$
$$\lim_{x \rightarrow -3^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = \frac{9 - 15 + 15}{-3 + 0^+ + 3} = +\infty$$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow -3} f(x) = \pm\infty$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $x = -3$ ជាអាស៊ីមតូតឈរនៃក្រាប C ។

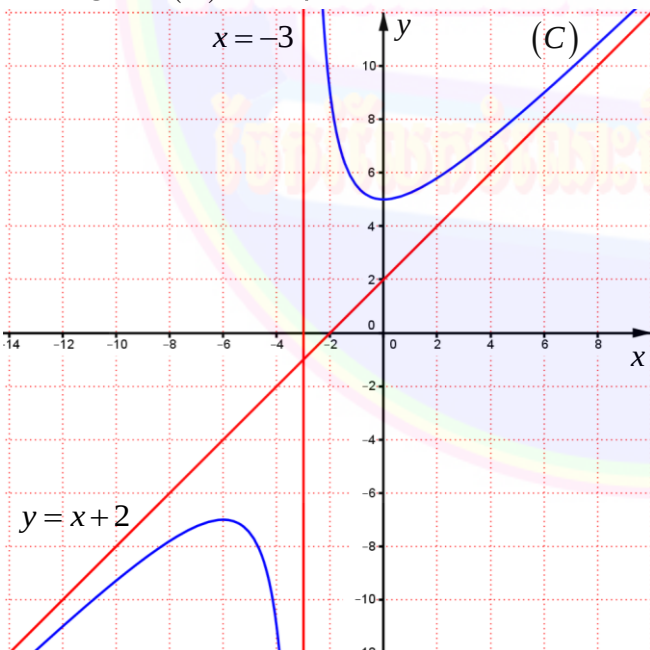
ម្យ៉ាងទៀត $f(x) = \frac{x^2 + 5x + 15}{(x+3)} = x + 2 + \frac{9}{x+3}$

ដោយ $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{9}{x+3} = 0$ នោះបន្ទាត់ដែលមានសមីការ $y = x + 2$ ជាអាស៊ីមតូតទ្រេតនៃក្រាប (C) ។

• តារាងអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

x	$-\infty$	-6	-3	0	$+\infty$
$f'(x)$	$+$	$-$	$-$	$+$	
$f(x)$		-7	$+\infty$	5	$+\infty$

➢ សង់ខ្សែកោង (C) តាងអនុគមន៍

• ផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) តាងអនុគមន៍ f

ដោយ អាស៊ីមតូតឈរ $x = -3$ និងទ្រេត $y = x + 2$ ប្រសព្វគ្នាត្រង់ចំណុច $I(-3, -1)$ ដែលជាផ្ចិតឆ្លុះនៃក្រាប (C) ។

ខ. រកគ្រប់ចំណុចនៅលើខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$

ដែលមានកូអរដោនេជាចំនួនគត់វិជ្ជាទីប

គេមាន $f(x) = y = x + 2 + \frac{9}{x+3}$

ដើម្បីឱ្យ y ជាចំនួនគត់វិជ្ជាទីប លុះត្រាតែ $\frac{9}{x+3}$ ជាចំនួនគត់

វិជ្ជាទីប មានន័យថា 9 ចែកដាច់នឹង $x+3$ នោះគេបាន :

$$x+3 = \{\pm 1, \pm 3, \pm 9\}$$

នាំឱ្យ $x = -4$ នាំឱ្យ $y = -4 + 2 + \frac{9}{-4+3} = -11$

$x = -2$ នាំឱ្យ $y = -2 + 2 + \frac{9}{-2+3} = 9$

$x = -6$ នាំឱ្យ $y = -6 + 2 + \frac{9}{-6+3} = -7$

$x = 0$ នាំឱ្យ $y = 0 + 2 + \frac{9}{0+3} = 5$

$x = -12$ នាំឱ្យ $y = -12 + 2 + \frac{9}{-12+3} = -11$

$x = 6$ នាំឱ្យ $y = 6 + 2 + \frac{9}{6+3} = 9$

ដូចនេះ ចំណុចដែលមានកូអរដោនេជាចំនួនគត់វិជ្ជាទីបមាន :

$$\left\{ \begin{array}{l} (-4, -11), (-2, 9), (-6, -7) \\ (0, 5), (-12, -11), (6, 9) \end{array} \right\}$$

គ. រកគ្រប់ចំណុច M នៅលើខ្សែកោងនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេតាង $M(x_M, y_M)$ ជាចំណុចនៅលើខ្សែកោង

គេបាន $y_M = \frac{x_M^2 + 5x_M + 15}{(x_M + 3)}$ ដែល $x_M \neq -3$

$$y_M(x_M + 3) = x_M^2 + 5x_M + 15$$

ដោយ ចម្ងាយពីចំណុច M ទៅអ័ក្សអាប់ស៊ីសស្មើ 2 ដង

នៃចម្ងាយពី M ទៅអ័ក្សអរដោនេ នាំឱ្យ $y_M = 2x_M$

នាំឱ្យ $2x_M(x_M + 3) = x_M^2 + 5x_M + 15$

$$2x_M^2 + 6x_M = x_M^2 + 5x_M + 15$$

$$x_M^2 + x_M - 15 = 0$$

$$\Delta = 1 - 4(-15) = 61$$

នោះ $x_M = \frac{-1 - \sqrt{61}}{2}$, $x_M = \frac{-1 + \sqrt{61}}{2}$

ចំពោះ $x_M = \frac{-1 - \sqrt{61}}{2}$ នាំឱ្យ $y_M = -1 - \sqrt{61}$

ចំពោះ $x_M = \frac{-1 + \sqrt{61}}{2}$ នាំឱ្យ $y_M = -1 + \sqrt{61}$

ដូចនេះ: $M\left(\frac{-1-\sqrt{61}}{2}, -1-\sqrt{61}\right)$ ឬ $M\left(\frac{-1+\sqrt{61}}{2}, -1+\sqrt{61}\right)$ ។

យ. សរសេរសមីការនៃបន្ទាត់ប៉ះ (d)

សមីការបន្ទាត់ប៉ះរាង (d): $y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$

ដោយ បន្ទាត់ (d) ប៉ះខ្សែកោងត្រង់ចំណុច $A(-2, 9)$

នោះ: $x_0 = -2, y_0 = f(x_0) = 9$

គេបាន $f'(x_0) = f'(-2) = \frac{-2(-2+6)}{(-2+3)^2} = -8$

នាំឱ្យ (d): $y = -8(x+2) + 9$ ឬ $y = -8x - 7$

ដូចនេះ: សរសេរបាន $(d): y = -8x - 7$ ។

ផ្នែកគណិតវិទ្យា

ក. រកចំណុច H

គេតាង $H(x_H, y_H, z_H)$ ជាចំណុចដែលត្រូវរក

គេមាន ចំណុច $A(2, 1, 3)$

និងប្លង់ (P): $2x + y + 3z - 28 = 0$ ដែលមានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{n} = (2, 1, 3)$

ហើយ $\vec{AH} = (x_H - 2, y_H - 1, z_H - 3)$

ដោយ H ជាចំណុចកែងនៃ A លើប្លង់ (P) មានន័យថា $\vec{AH} \perp (P)$ នាំឱ្យ $\vec{AH} \parallel \vec{n}$ គេបាន:

$$\frac{x_H - 2}{2} = \frac{y_H - 1}{1} = \frac{z_H - 3}{3}$$

ទាញបាន $\begin{cases} \frac{x_H - 2}{2} = \frac{y_H - 1}{1} \Rightarrow y_H = \frac{x_H}{2} \\ \frac{x_H - 2}{2} = \frac{z_H - 3}{3} \Rightarrow z_H = \frac{3x_H}{2} \end{cases}$

ម្យ៉ាងទៀត $H \in (P)$ នោះ: $2x_H + y_H + 3z_H - 28 = 0$

គេបាន $2x_H + \frac{x_H}{2} + 3 \cdot \frac{3x_H}{2} - 28 = 0$

$4x_H + x_H + 9x_H - 56 = 0$ នោះ: $x_H = 4$

នាំឱ្យ $\begin{cases} y_H = \frac{x_H}{2} = \frac{4}{2} = 2 \\ z_H = \frac{3x_H}{2} = \frac{3 \cdot 4}{2} = 6 \end{cases}$

ដូចនេះ: រកបានចំណុច $H(4, 2, 6)$ ។

> រកចំណុច A'

ដោយ $H(4, 2, 6)$ ជាចំណុចកណ្តាលនៃអង្កត់ AA'

គេបាន $\left(\frac{x_A + x_{A'}}{2}, \frac{y_A + y_{A'}}{2}, \frac{z_A + z_{A'}}{2}\right) = (4, 2, 6)$

$\left(\frac{2 + x_{A'}}{2}, \frac{1 + y_{A'}}{2}, \frac{3 + z_{A'}}{2}\right) = (4, 2, 6)$

នាំឱ្យ $\begin{cases} 2 + x_{A'} = 8 \\ 1 + y_{A'} = 4 \\ 3 + z_{A'} = 12 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_{A'} = 6 \\ y_{A'} = 3 \\ z_{A'} = 9 \end{cases}$

ដូចនេះ: រកបានចំណុច $A'(6, 3, 9)$ ។

ខ. គណនាចម្ងាយពីចំណុច A មកលើប្លង់ (P)

ដោយ $d(A, (P)) = AH$

ដែល $|\vec{AH}| = \sqrt{(x_H - 2)^2 + (y_H - 1)^2 + (z_H - 3)^2}$
 $= \sqrt{(4 - 2)^2 + (2 - 1)^2 + (6 - 3)^2}$
 $= \sqrt{2^2 + 1^2 + 3^2} = \sqrt{14}$

ដូចនេះ: $d(A, (P)) = AH = |\vec{AH}| = \sqrt{14}$ ឯកតាប្រវែង

> សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ (Δ)

សមីការបន្ទាត់ត្រូវរកមានរាង (Δ): $\begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt, t \in \mathbb{R} \\ z = z_0 + ct \end{cases}$

ដោយ បន្ទាត់ (Δ) កាត់តាមចំណុច $M(3, 2, 5)$ និងកែងនឹងប្លង់ (P) នោះ: (Δ) មានវ៉ិចទ័រប្រាប់ទិស $\vec{u} = \vec{n} = (2, 1, 3)$

ដូចនេះ: (Δ): $\begin{cases} x = 3 + 2t \\ y = 2 + t, t \in \mathbb{R} \\ z = 5 + 3t \end{cases}$ ។

គ. សរសេរសមីការទូទៅនៃប្លង់ (H)

ប្លង់រាង (H): $a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0$

ដោយ ប្លង់ (H) កាត់តាមចំណុច $I(3, -1, 5)$ និងកែងនឹងបន្ទាត់ (AM) នោះប្លង់ (H) មានវ៉ិចទ័រណរម៉ាល់ $\vec{AM} = (1, 1, 2)$

គេបាន (H): $(x - 3) + (y + 1) + 2(z - 5) = 0$

(H): $x + y + 2z - 12 = 0$

ដូចនេះ: (H): $x + y + 2z - 12 = 0$ ។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

ឈ្មោះ :

លេខបន្ទប់ :

លេខតុ :

ហត្ថលេខា :

ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន បង្រៀននៅអនុវិទ្យាល័យ

សម័យប្រឡូង : ២៧ តុលា ២០១៧

វិញ្ញាបនា : គណិតវិទ្យា រយៈពេល : ១២០ នាទី ពិន្ទុ : ២០

I. ផ្នែកពិគណិត

1. គេមានអនុគមន៍ $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 2})$ ។ ចូររកដេរីវេនៃអនុគមន៍ $f(x)$ រួចគណនាកន្សោម

$$I = \int_0^1 \left(\frac{1}{\sqrt{x^2 + 2}} \right) dx \quad (២ \text{ ពិន្ទុ})$$

2. ចូរដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែលខាងក្រោម ៖ (២ ពិន្ទុ)

ក. $y' - y \sin x = 0$ ចំពោះ $y(0) = e$ ។

ខ. $y'' + 2y' - 15y = 0$ ចំពោះ $y(0) = 5$ និង $y'(0) = -1$ ។

3. ក្នុងប្រអប់មួយមានបិទខ្សែ ៨ ដើម និងបិទក្រហម ៧ ដើម ។ អ្នកត្រូវដាច់បិទបិទ ៥ ដើមព្រមគ្នាពីប្រអប់នោះដោយចៃដន្យ ទុកសម្រាប់លើកទឹកចិត្តសិស្សពេលបង្រៀននៅថ្ងៃស្អែក ។

ក. រកប្រូបាបដែលគាត់ចាប់បានបិទខ្សែ ២ ដើម និងបិទក្រហម ៣ ដើម ។ (១ ពិន្ទុ)

ខ. រកប្រូបាបដែលគាត់ចាប់បានបិទក្រហម ១ ដើមយ៉ាងតិច ។ (១ ពិន្ទុ)

4. គេមានអនុគមន៍ $f(x) = -x^3 - 3x^2 + 1$ ។

ក. សិក្សាអថេរភាព និងគូសខ្សែកោង C នៃអនុគមន៍ $f(x)$ ។ (៣ ពិន្ទុ)

ខ. ស្រាយបំភ្លឺថាចំណុចរប់តំបន់ I របស់ខ្សែកោង C ជាផ្ចិតឆ្លុះរបស់ខ្សែកោងនោះ ។ (១ ពិន្ទុ)

គ. ចូរសរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង C ស្របនឹងបន្ទាត់ $d : y = -9x + 1$ ។ (១ ពិន្ទុ)

II. ផ្នែកវេជ្ជមាត្រ

1. នៅក្នុងលំហនៃតម្រុយអរតូណរម៉ាល់ $(O, \vec{i}, \vec{j}, \vec{k})$ គេមានបន្ទាត់ d កាត់តាមចំណុច $I(1, -3, 3)$ ហើយស្របនឹងវ៉ិចទ័រ

$\vec{v} = (-1, 2, 1)$ និងមានប្លង់ P មួយដែលមានសមីការ $P : 2x + y - 2z + 9 = 0$ ។

ក. ចូរសរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ d និងរកកូអរដោនេនៃចំណុច D នៅលើបន្ទាត់ d ដោយដឹងថា ចម្ងាយពីចំណុច D ទៅប្លង់ P ស្មើនឹង ២ ។ (៣ ពិន្ទុ)

ខ. រកកូអរដោនេចំណុចប្រសព្វ A រវាងបន្ទាត់ d និងប្លង់ P ។ (២ ពិន្ទុ)

2. គេមានប៉ារ៉ាបូលដែលមានចំណុចកំណុំ $F(5, 2)$ និងបន្ទាត់ប្រាប់ទិសមានសមីការ $x + 1 = 0$ ។

ចូររកកំពូល V នៃប៉ារ៉ាបូល រួចសរសេរសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលនេះ ។ (៤ ពិន្ទុ)

បង្កើត វិញ្ញាសករណ៍វិទ្យា
ប្រឡូងជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ ២០១៧

I. ផ្នែកពិគណិត

1. រកដេរីវេនៃអនុគមន៍ $f(x)$

គេមាន $f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 2})$, តាមរូបមន្ត $\ln u = \frac{u'}{u}$

$$\begin{aligned} \text{នាំឱ្យ } f'(x) &= \frac{(x + \sqrt{x^2 + 2})'}{x + \sqrt{x^2 + 2}} = \frac{1 + \frac{(x^2 + 2)'}{2\sqrt{x^2 + 2}}}{x + \sqrt{x^2 + 2}} \\ &= \frac{1 + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 2}}}{x + \sqrt{x^2 + 2}} = \frac{\frac{\sqrt{x^2 + 2} + x}{\sqrt{x^2 + 2}}}{x + \sqrt{x^2 + 2}} = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 2}} \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $f'(x) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 2}}$ ។

គណនាកន្សោម I

គេមាន $I = \int_0^1 \left(\frac{1}{\sqrt{x^2 + 2}} \right) dx$ ទាញពីលទ្ធផលខាងលើ

$$\begin{aligned} \text{គេបាន } I &= \int_0^1 f'(x) dx = [f(x)]_0^1 \text{ ជាចំនួនថេរ} \\ &= \left[\ln(x + \sqrt{x^2 + 2}) \right]_0^1 \\ &= \ln(1 + \sqrt{3}) - \ln(\sqrt{2}) \\ &= \ln\left(\frac{1 + \sqrt{3}}{\sqrt{2}}\right) = \ln\left(\frac{\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2}\right) \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $I = \ln\left(\frac{\sqrt{2} + \sqrt{6}}{2}\right)$ ។

2. ដោះស្រាយសមីការឌីផេរ៉ង់ស្យែល

ក. គេមាន $y' - y \sin x = 0$ ចំពោះ $y(0) = e$

គេបាន $\frac{y'}{y} = \sin x$ (បំបែកអាំងតេក្រាលលើអង្គទាំងពីរ)

$$\ln|y| = -\cos x + c$$

$$|y| = e^{-\cos x + c}$$

$$y = \pm e^{-\cos x + c}$$

$$y = \pm e^c \cdot e^{-\cos x} = Ae^{-\cos x} \text{ ដែល } A = \pm e^c \text{ ថេរ}$$

ដោយ $y(0) = e$ នោះ $Ae^{-\cos 0} = e$ នាំឱ្យ $A = e^2$

គេបាន $y = Ae^{-\cos x} = e^2 \cdot e^{-\cos x} = e^{2-\cos x}$

ដូចនេះ: $y = e^{2-\cos x}$ ជាចម្លើយផ្ទៀងផ្ទាត់លក្ខខណ្ឌដើម ។

ខ. គេមានសមីការ $y'' + 2y' - 15y = 0$

មានសមីការសម្គាល់ $\lambda^2 + 2\lambda - 15 = 0$

គេបាន $\Delta' = 1 + 15 = 16$

នាំឱ្យ $\lambda_1 = \frac{-b' - \sqrt{\Delta'}}{a} = -1 - \sqrt{16} = -5$

$\lambda_2 = \frac{-b' + \sqrt{\Delta'}}{a} = -1 + \sqrt{16} = 3$

ចម្លើយទូទៅមានរាង $y = Ae^{\lambda_1 x} + Be^{\lambda_2 x}$ ដែល A, B ថេរ

នាំឱ្យ $y = Ae^{-5x} + Be^{3x}$

$y' = -5Ae^{-5x} + 3Be^{3x}$

ដោយ $y(0) = 5$ និង $y'(0) = -1$

$$\begin{cases} y(0) = Ae^0 + Be^0 = 5 \\ y'(0) = -5Ae^0 + 3Be^0 = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} A + B = 5 \\ -5A + 3B = -1 \end{cases} \Rightarrow A = 2, B = 3$$

ដូចនេះ: $y = 2e^{-5x} + 3e^{3x}$ ។

3. រកប្រូបាបដែលគាត់ចាប់បាន៖

គេមាន ប៊ិចខៀវ 8 ដើម និងប៊ិចក្រហម 7 ដើម

អ្នកគ្រូលីដាចាប់យកប៊ិច 5 ដើម ដោយចៃដន្យ

នាំឱ្យ ចំនួនករណីអាច $n(S) = C(15, 5)$

$$n(S) = \frac{15!}{10! \times 5!} = \frac{15 \cdot 14 \cdot 13 \cdot 12 \cdot 11 \cdot 10!}{10! \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2} = 3003$$

ក. ប៊ិចខៀវ 2 ដើម និងប៊ិចក្រហម 3 ដើម

តាង A : ជាព្រឹត្តិការណ៍ចាប់បានប៊ិចខៀវ 2 និងក្រហម 3 ដើម

គេបាន $n(A) = C(8, 2) \times C(7, 3)$

$$n(A) = \frac{8!}{6! \cdot 2!} \times \frac{7!}{4! \cdot 3!} = \frac{8 \cdot 7 \cdot 6!}{6! \cdot 2} \times \frac{7 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4!}{4! \cdot 6} = 980$$

ដូចនេះ: $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{980}{3003} = \frac{140}{429}$ ។

ខ. ប៊ិចក្រហម 1 ដើមយ៉ាងតិច

តាង B : ជាព្រឹត្តិការណ៍ចាប់បានប៊ិចក្រហម 1 ដើមយ៉ាងតិច

នោះ $\bar{B}$: ជាព្រឹត្តិការណ៍ចាប់បានប៊ិចខៀវទាំងអស់ 5 ដើម

ដែល B និង $\bar{B}$ ជាព្រឹត្តិការណ៍បំពេញគ្នា $P(B) + P(\bar{B}) = 1$

ដោយ $n(\overline{B}) = C(8, 5) = \frac{8!}{3!5!} = \frac{8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot \cancel{5!}}{6 \cdot \cancel{5!}} = 56$

នាំឱ្យ $P(\overline{B}) = \frac{n(\overline{B})}{n(S)} = \frac{56}{3003} = \frac{8}{429}$

គេបាន $P(B) = 1 - P(\overline{B}) = 1 - \frac{8}{429} = \frac{421}{429}$

ដូចនេះ $P(B) = \frac{421}{429}$ ។

4. ក. សិក្សាអថេរភាពនៃអនុគមន៍ f

គេមាន $f(x) = -x^3 - 3x^2 + 1$ (ដូចគ្រូអនុ. 2013)

• ដែនកំណត់ : អនុគមន៍ f មានន័យគ្រប់ $x \in \mathbb{R}$

ដូចនេះ ដែនកំណត់ $D = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$ ។

• ទិសដៅអថេរភាព

គេមាន $f(x) = -x^3 - 3x^2 + 1$

ដេរីវេ : $f'(x) = -3x^2 - 6x = -3x(x+2)$

គេឱ្យ $f'(x) = 0$

$-3x(x+2) = 0$ នោះ $x = 0, x = -2$

គេបាន $f(0) = -0^3 - 3 \cdot 0^2 + 1 = 1$

$f(-2) = -(-2)^3 - 3(-2)^2 + 1 = -3$

តារាងសញ្ញា $f'(x)$

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$	
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$

• បរមា

-ត្រង់ $x = -2, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (-) ទៅ (+)

បញ្ជាក់ថា f មានអប្បបរមាជៀបមួយស្មើ $f(-2) = -3$ ។

-ត្រង់ $x = 0, f'(x) = 0$ ហើយប្តូរសញ្ញាពី (+) ទៅ (-)

បញ្ជាក់ថា f មានអតិបរមាជៀបមួយស្មើ $f(0) = 1$ ។

• លីមីត $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (-x^3 - 3x^2 + 1) = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (-x^3 - 3x^2 + 1) = -\infty$

• តារាងអថេរភាព

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$	
$f'(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$
$f(x)$	$+\infty$	-3	1	$-\infty$	

• ភាពប៉ោង និងភាពជិត

ដេរីវេទី២ $f''(x) = (-3x^2 - 6x)' = -6x - 6$

គេឱ្យ $f''(x) = 0 \Leftrightarrow -6x - 6 = 0$ នោះ $x = -1$ ជាប្លុស

- បើ $x > -1$ នោះ $f''(x) < 0$

នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពជិតចុះខាងក្រោម

- បើ $x < -1$ នោះ $f''(x) > 0$

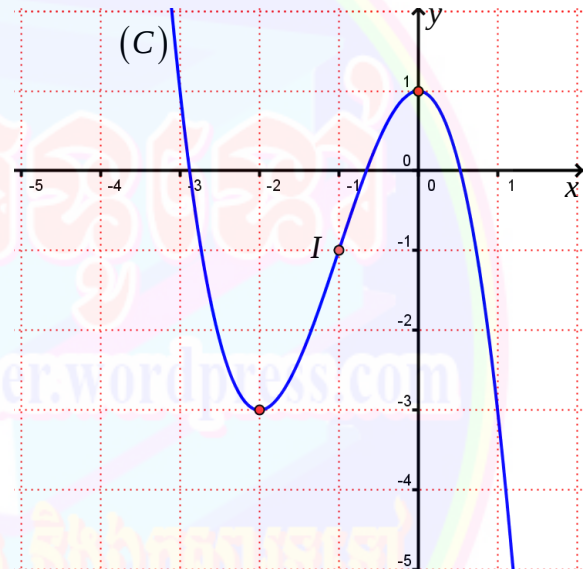
នាំឱ្យ ខ្សែកោងបែរភាពជិតទៅខាងលើ

- បើ $x = -1, f''(x) = 0$ និងប្តូរសញ្ញា

នាំឱ្យ f មានចំណុចរបត់មួយតាងដោយ I ដែល

$I(-1, f(-1))$ ឬ $I(-1, -1)$

• សង់ក្រាប

ខ. ស្រាយបំភ្លឺថាចំណុចរបត់ I ជាផ្ចិតឆ្លុះរបស់ខ្សែកោងនោះ

គេនឹង បង្ហាញថាចំណុចរបត់ $I(-1, -1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោង

បើ $I(a, b)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះលុះត្រាតែ $f(2a - x) + f(x) = 2b$

គេបាន $f(-2 - x) + f(x) = -2$

ដោយ $f(-2 - x) = -(-2 - x)^3 - 3(-2 - x)^2 + 1$

$= (2 + x)^3 - 3(2 + x)^2 + 1$

$= 8 + 12x + 6x^2 + x^3 - 12 - 12x - 3x^2 + 1$

$= x^3 + 3x^2 - 3$

នាំឱ្យ $f(-x) + f(x)$

$= (x^3 + 3x^2 - 3) + (-x^3 - 3x^2 + 1)$

$= -2$ ពិត

ដូចនេះ $I(-1, -1)$ ជាផ្ចិតឆ្លុះនៃខ្សែកោង C ។

គ. សរសេរសមីការបន្ទាត់ប៉ះខ្សែកោង C ស្របនឹងបន្ទាត់ d
 សមីការបន្ទាត់ប៉ះមានរាង $T : y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$
 ដោយ $T // d : y = -9x + 1$ នោះ $f'(x_0) = -9$
 គេបាន $-3x_0^2 - 6x_0 = -9$ ឬ $x_0^2 + 2x_0 - 3 = 0$
 ករណីពិសេស $a + b + c = 0$ នោះ $x_0 = 1, x_0 = -3$

- ចំពោះ $x_0 = 1$ នោះគេបានសមីការបន្ទាត់ប៉ះគឺ

$$T_1 : y = -9(x - 1) + f(1)$$

$$= -9x + 9 + (-1^3 - 3 \cdot 1^2 + 1)$$

$$= -9x + 6$$
- ចំពោះ $x_0 = -3$ នោះគេបានសមីការបន្ទាត់ប៉ះគឺ

$$T_2 : y = -9(x + 3) + f(-3)$$

$$= -9x - 27 + [-(-3)^3 - 3 \cdot (-3)^2 + 1]$$

$$= -9x - 26$$

ដូចនេះ សមីការបន្ទាត់ប៉ះក្រាប C ស្របនឹងបន្ទាត់ d មានពីរ
 បន្ទាត់គឺ $T_1 : y = -9x + 6, T_2 : y = -9x - 26$

II. ផ្នែកធរណីមាត្រ

1. ក. សរសេរសមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ d

ដោយ d កាត់តាមចំណុច $I(1, -3, 3)$
 នោះ $x_0 = 1, y_0 = -3, z_0 = 3$
 ហើយ d ស្របនឹងវ៉ិចទ័រ $\vec{v} = (-1, 2, 1)$
 នោះ $a = -1, b = 2, c = 1$

សមីការប៉ារ៉ាម៉ែត្រនៃបន្ទាត់ d មានរាងទូទៅ

$$d : \begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt \\ z = z_0 + ct \end{cases}, t \in \mathbb{R}$$

ដូចនេះ $d : \begin{cases} x = 1 - t \\ y = -3 + 2t \\ z = 3 + t \end{cases}, t \in \mathbb{R}$

រកកូអរដោនេនៃចំណុច D នៅលើបន្ទាត់ d

ដោយដឹងថា ចម្ងាយពីចំណុច D ទៅប្លង់ (P) ស្មើនឹង 2
 តាមរូបមន្ត ចម្ងាយពីចំណុច D ទៅប្លង់ (P) កំណត់ដោយ

$$d(D, (P)) = \frac{|ax_0 + by_0 + cz_0 + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}$$

ដោយ $P : 2x + y - 2z + 9 = 0$
 នោះ $a = 2, b = 1, c = -2, d = 9$

ហើយ D នៅលើបន្ទាត់ d

នោះ $x_0 = 1 - t, y_0 = -3 + 2t, z_0 = 3 + t, t \in \mathbb{R}$

គេបាន $\frac{|2(1-t) + (-3+2t) - 2(3+t) + 9|}{\sqrt{2^2 + 1^2 + (-2)^2}} = 2$

$$\frac{|2 - 2t - 3 + 2t - 6 - 2t + 9|}{\sqrt{4 + 1 + 4}} = 2$$

$$|2 - 2t| = 6$$

$$|1 - t| = 3$$

$$\begin{cases} 1 - t = 3 \\ 1 - t = -3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t = -2 \\ t = 4 \end{cases}$$

• ចំពោះ $t = -2$: នោះ $D(x_0 = 3, y_0 = -7, z_0 = 1)$

• ចំពោះ $t = 4$: នោះ $D(x_0 = -3, y_0 = 5, z_0 = 7)$

ដូចនេះ ចំណុច D នៅលើបន្ទាត់ d មានពីរចំណុចគឺ

$$D_1(3, -7, 1), D_2(-3, 5, 7)$$

ខ. រកកូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វ A រវាងបន្ទាត់ d និងប្លង់ P

គេមាន $d : x = 1 - t, y = -3 + 2t, z = 3 + t, t \in \mathbb{R}$

$$P : 2x + y - 2z + 9 = 0$$

គេបាន $2(1-t) + (-3+2t) - 2(3+t) + 9 = 0$

$$2 - 2t - 3 + 2t - 6 - 2t + 9 = 0$$

$$2 - 2t = 0 \Rightarrow t = 1$$

នាំឱ្យ $A(x = 1 - 1, y = -3 + 2, z = 3 + 1)$

ដូចនេះ កូអរដោនេនៃចំណុចប្រសព្វ $A(0, -1, 4)$

2. រកកំពូល V នៃប៉ារ៉ាបូល

គេមាន កំណុំប៉ារ៉ាបូល $F(5, 2)$ និងបន្ទាត់ប្រាប់ទិស $x = -1$

នាំឱ្យ ប៉ារ៉ាបូលមានអ័ក្សឆ្លុះដេក មានកំពូល $V(h, k)$

ដោយ បន្ទាត់ប្រាប់ទិស $x = h - p = -1$

$$F(h + p, k) = F(5, 2) \text{ នោះ } h + p = 5, k = 2$$

$$\text{គេបាន } \begin{cases} h - p = -1 \\ h + p = 5 \end{cases} \Rightarrow h = 2, p = 3$$

ដូចនេះ កូអរដោនេនៃកំពូលគឺ $V(h = 2, k = 2)$

សរសេរសមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលនេះ

សមីការស្តង់ដារនៃប៉ារ៉ាបូលដែលមានអ័ក្សឆ្លុះដេកកំណត់ដោយ

$$(y - k)^2 = 4p(x - h) \text{ តែដោយ } h = 2, k = 2, p = 3$$

ដូចនេះ សមីការស្តង់ដារគឺ $(y - 2)^2 = 12(x - 2)$